

Voorjaarsbericht 2025

Inhoudsopgave

Voorjaarsbericht 2025	1
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
2. Samenvatting beleid en financiën	5
Samenvatting beleid	5
Samenvatting financieel	6
Samenvatting voortgang ombuigingen	9
Budgetoverhevelingen	11
3.1 Programma Duurzaamheid	11
Energie	11
Water en Groen	15
Duurzame Productie en Consumptie	17
3.2 Beleidsveld 0 Bestuur en Ondersteuning	18
Bestuur / Bestuurlijke vernieuwing	18
Publiekszaken	21
Organisatieontwikkeling	23
Financiën	25
3.3 Beleidsveld 1 Veiligheid	28
Overlast	28
Jeugd Veiligheid	31
Versterking verbinding zorg en veiligheid	33
Ondermijning	34
Digitale veiligheid	36
3.4 Beleidsveld 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	38
Schone, Stille en Gezonde Mobiliteit	38
Inclusieve Mobiliteit	39
Robuust en Betrouwbaar Mobiliteitssysteem	40
Slimme en Efficiënte Mobiliteit	41
Havens	42
Overige voorstellen en financiële afwijkingen	42
3.5 Beleidsveld 3 Economie	44
Ruimte om te ondernemen	44
Aantrekkelijker woon- en leefklimaat creëren	45
Adaptieve en duurzame arbeidsmarkt	47
3.6 Beleidsveld 4 Onderwijs	48
Onderwijs en leerlingzaken	48
Onderwijshuisvesting	51
3.7 Beleidsveld 5 Sport, Cultuur en Recreatie	53
Vrijetijdsvisie	53
Sport	53
Cultuur en evenementen	58
Recreatie en toerisme	63
Erfgoed	65
Openbaar groen	66
3.8 Beleidsveld 6 Sociaal domein	69
Sociale veerkracht	69
Impact vergroten	80
Integrale inzet op preventie	81
3.9 Beleidsveld 7 Milieu en Gezondheid	83
Milieu	83

Gezondheid	86
3.10 Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	90
Volkshuisvesting	90
Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	93
Ruimtelijke versterking binnenstad	96
4. Majeure projecten.....	100
Insteekhaven.....	100
Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL)	102
Tussenvoorziening / opvanghotel.....	103
Invoering Omgevingswet.....	104
Implementatie Samen Redzaam	106
5. Begrotingswijzigingen 2025	109
6. Kredieten	109
Kredietvoorstellen	109
Afgesloten kredieten IUP (Integraal UitvoeringsProgramma).....	112
Stand van zaken lopende investeringen IUP	119
Afgesloten overige kredieten.....	123

1. Inleiding

Inleiding

In de financiële verordening 2023 van de gemeente Waalwijk is bepaald dat jaarlijks twee tussentijdse rapportages aan de raad worden voorgelegd, het Voorjaarsbericht en het Najaarsbericht.

Het college informeert de raad in het voorjaar over de voortgang van de uitvoering van de begroting. In deze rapportage wordt gerapporteerd op alle budgettaire afwijkingen in de exploitatie en kredieten boven de € 75.000 per budgettaire afwijking en gaat in op de realisatie van de beleidsvoornemens. Door middel van het Voorjaarsbericht kunnen geen nieuwe zaken op de Begroting gebracht worden.

In dit Voorjaarsbericht 2025 is een aantal voorstellen van minder dan € 75.000 opgenomen, waarbij dit verband houdt met eerdere besluitvorming of bijstellingen die nodig zijn om de basis op orde te brengen.

De inhoud en opzet van het Voorjaarsbericht 2025 is als volgt:

- In hoofdstuk 2 is een samenvatting opgenomen van beleidsmatige en financiële afwijkingen. Aan dit hoofdstuk is een paragraaf toegevoegd met de stand van zaken van de nog resterende ombuigingen. Ook wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de budgetoverhevelingen 2024 naar 2025.
- In hoofdstuk 3 wordt voor het programma Duurzaamheid en voor de beleidsvelden gerapporteerd over de afwijkingen in beleidsmatige en financiële zin. Het beleidsmatige deel betreft afwijkingen in de uitvoering van de in de begroting 2025 opgenomen maatregelen.
- In hoofdstuk 4 worden de majeure projecten toegelicht: Insteekhaven , Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL), tussenvoorziening / opvanghotel, invoering Omgevingswet en Koers Sociaal Domein / Implementatie Samen Redzaam. Ter voorkoming van dubbele informatie wordt voor de GOL verwezen naar het raadsvoorstel van 26 juni 2025 .
- In hoofdstuk 5 zijn de begrotingswijzigingen 2025 toegelicht.
- In hoofdstuk 6 wordt gerapporteerd over de afgesloten kredieten en is een overzicht van alle lopende IUP-kredieten opgenomen.

Waalwijk, mei 2025,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waalwijk

2. Samenvatting beleid en financiën

Samenvatting beleid

Algemeen

In dit Voorjaarsbericht zijn vanuit de begroting 2025 alle 128 activiteiten opgenomen om over te rapporteren. Van deze activiteiten is bij de programma's en beleidsvelden met de kleurindicatoren een toelichting aangegeven in welke mate de activiteit op schema ligt.

GROEN: De activiteit verloopt conform de omschrijving/planning en zal tijdig met het gewenste resultaat worden afgerond of is reeds afgerond.

ORANJE: De activiteit behoeft bijsturing om de maatregel in tijd en/of kwaliteit met het gewenste resultaat af te ronden.

ROOD: De activiteit zal NIET met het gewenste resultaat worden afgerond.

Het onderstaande overzicht is een recapitulatie van de kleurindicatoren van alle activiteiten, ingedeeld naar programma's en beleidsvelden.

<u>Programma/Beleidsveld</u>	Indicatoren (TIJD)		
<u>Programma's:</u>	G	O	R
Duurzaamheid	15	4	0
<u>Beleidsvelden:</u>			
0. Bestuur en ondersteuning	8	0	1
1. Veiligheid	18	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	8	2	0
3. Economie	5	3	0
4. Onderwijs	6	0	0
5. Sport, cultuur en recreatie	21	8	0
6. Sociaal domein	8	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	5	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	14	2	0
<u>TOTAAL</u> (128)	108	19	1

Samenvatting financieel

Algemeen

De Begroting 2025 is door de gemeenteraad vastgesteld op 7 november 2024. Daarbij is een actualisatie aangenomen met een effect op de meerjarenbegroting.

Op 12 december 2024 heeft de raad het Najaarsbericht 2024 vastgesteld, met daarbij de structurele doorwerking naar 2025 en verder. Informatie daarover is terug te vinden in het Najaarsbericht 2024.

Daarna is in raadsinformatiebrief 012-25 gerapporteerd over de uitkomst van de Decembercirculaire 2024. De uitkomsten daarvan worden voor 2025 en verder meegenomen in dit Voorjaarsbericht 2025.

Zie ook:

Begroting 2025: [Raadsvoorstel begroting 2025](#) en [Programmabegroting 2025](#).

Najaarsbericht 2024: [Raadsvoorstel Najaarsbericht 2024](#) en [Najaarsbericht 2024](#).

Decembercirculaire 2024 (012-25): [Decembercirculaire 2024](#): financiële effecten daarvan zitten ook in dit Voorjaarsbericht 2025 (zie voorstel VJB25 / 0.02).

Volgend op deze stukken wordt nu het Voorjaarsbericht 2025 gepresenteerd met de financiële effecten voor de jaren 2025-2029.

Financieel beeld na Voorjaarsbericht 2025

Onderaan de tabel zijn de wijzigingen van dit Voorjaarsbericht toegevoegd.

Bedragen x € 1.000	N = Nadeel V = Voordeel	2025	2026	2027	2028	2029
Programmabegroting 2025 (incl. incidentele baten en lasten)	V	4.512	N 2.474	N 2.956	N 3.516	N 3.516
Begrotingswijziging 2025-001: aanpassingen uit raadsvoorstel begroting 2025	N	505	N 105	N 540	N 435	N 435
Door de gemeente raad op 7 november 2024 vastgestelde begroting 2025	V	4.007	N 2.579	N 3.496	N 3.951	N 3.951
IUP 2025-2028 (raadsvergadering 10 oktober)	N	39	V 140	V 314	V 412	V 412
Wijzigingen Najaarsbericht 2024	N	719	N 415	N 414	N 271	N 271
Begrotingspositie na Najaarsbericht 2024	V	3.249	N 2.854	N 3.596	N 3.810	N 3.810
Begrotingswijzigingen 2024 en 2025:						
Begrotingswijziging 2025-005: Reconstructie Winterdijk Sprang-Capelle				V 190	V 60	V 60
Begrotingswijziging 2025-009: Renovatie zwembad Zidewinde			N 177	N 174	N 171	N 168
Begrotingswijziging 2025-012: Aanvulling budget Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN)			N 13	N 13	N 13	N 13
Begrotingswijziging GOL						N 364
Begrotingswijziging 2025-016: Grondexploitatie (De Muzenkamer)			V 28	V 28	V 28	V 28

	V 3.249	N 3.016	N 3.565	N 3.906	N 4.267
Wijzigingen Voorjaarsbericht 2025	N 1.600	N 1.542	N 829	N 602	N 558
Totaal na Voorjaarsbericht 2025	V 1.649	N 4.558	N 4.394	N 4.508	N 4.825

Toelichting op vermelding incidentele baten en lasten:

Vanuit de Provincie is op 4 augustus 2021 de (nadere) handreiking "Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten" verschenen, omdat de Provincie van mening was dat de BBV-voorschriften op dit punt niet voldoende waren om tot een goede toetsing van gemeentebegrotingen te komen. Met toepassing van de nieuwe handreiking is een overzicht opgenomen in de programmabegroting en de actualisering van de begroting 2023, begroting 2024 en begroting 2025.

Wij (en ook andere gemeenten) plaatsen echter kanttekeningen bij de handreiking van de Provincie en vinden de uitleg die de provincies geven in de notitie structurele en incidentele baten en lasten van het BBV discutabel. De begroting is een instrument van de gemeenteraad en invulling van structurele en incidentele baten en lasten conform deze notitie geeft in onze ogen veel onduidelijkheid. Inmiddels loopt over de handreiking een landelijke discussie, mede naar aanleiding van een brief van de 100+ gemeenten aan het Provinciaal Vakberaad. Wij wachten de uitkomst van deze discussie af en betrekken die bij de samenstelling van de begroting 2026. Vooralsnog passen wij de handreiking van de Provincie toe in onze financiële stukken en volgen we de uitkomst van de landelijke discussie hierover.

Wijzigingen Voorjaarsbericht 2025:

De wijzigingen van het Voorjaarsbericht 2025 worden in de volgende tabel gespecificeerd. Verdere inhoudelijke toelichtingen op de wijzigingen Voorjaarsbericht 2025 zijn opgenomen bij de desbetreffende beleidsvelden (zie hoofdstuk 3).

Voorstellen Voorjaarsbericht 2025

Bedragen x € 1.000	N = nadeel V = voordeel	I = incidenteel S = structureel	2025	2026	2027	2028	2029
<u>Beleidsveld 0: Bestuur en ondersteuning / Publiekszaken</u>							
VJB25/0.01 Burgerzakenapplicatie		S	N 25	N 25	N 25	N 25	N 25
VJB25 krediet vervanging KCC		S	0	0	0	0	0
<u>Beleidsveld 0: Bestuur en ondersteuning / Financiën</u>							
VJB25/0.02 Algemene uitkering Decembercirculaire 2024		S	V 108	N 13	V 9	N 2	V 25
<u>Beleidsveld 1: Veiligheid</u>							
VJB25/1.01 Uitbreiding taken en bevoegdheden BOA's		S	N 20	N 20	N 20	N 20	N 20
<u>Beleidsveld 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat</u>							

VJB25/2.01 Onderhoud fontein	S	N	15	N	15	N	15	N	15	N	15
Beleidsveld 4: Onderwijs											
VJB25 Extra krediet nieuwbouw KC Meerdijk	S			N	13	N	13	N	13	N	13
Beleidsveld 5: Cultuur, Sport en Recreatie											
VJB25/5.01 Budgettekort OOR-West	I	N	314	N	314						
VJB25/5.02 Afschrijvingstermijnen investering inventaris culturele instellingen van 15 naar 10 jaar	S	N	202	N	114	N	114	N	114	N	97
VJB25 mutatie krediet speeltoestellen	I			N	27	N	28				
Beleidsveld 6: Sociaal domein / Integrale aanpak sociaal domein											
VJB25/6.01 Tekort inburgering 2025	I	N	126								
VJB25/6.02 Bijzondere bijstand	S	N	185	N	190	N	190	N	190	N	190
VJB25/6.03 Lagere bijdrage Baanbrekers 2025	I	V	444								
VJB25/6.04 Onafhankelijk Cliëntondersteuner (OCO)	S	N	71	N	71	N	71	N	71	N	71
VJB25/6.05 Wmo maatwerk dienstverlening 18+	S	V	175	N	422	N	230	N	119	N	119
VJB25/6.06 Wmo hulpmiddelen	S	N	285	N	285	N	99	N	0	N	0
VJB25/6.07 Jeugdhulp	S	N	1.200	N	112	N	112	N	112	N	112
Beleidsveld 7: Volksgezondheid en Milieu											
VJB25/7.01 Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	S	V	141	V	104	V	104	V	104	V	104
VJB25/7.02 Verwijderen loze riolering	I	N	0								
VJB25/7.03 Onderhoud riolering	I	N	0								
Beleidsveld 8: Volkshuisvesting RO en Stedelijke Vernieuwing											
VJB25/8.01 Verhogen onderhoudsbudget software beheer openbare ruimte	S	N	25	N	25	N	25	N	25	N	25
TOTAAL wijzigingen VOORJAARSBERICHT 2025		N	1.600	N	1.542	N	829	N	602	N	558
RECAPITULATIE INCIDENTEEL en STRUCTUREEL											
INCIDENTEEL:											
Nadelen		N	440	N	341	N	28				
Voordelen		V	444								
Saldo Incidenteel		V	4	N	341	N	28				
STRUCTUREEL:											
Nadelen		N	2.028	N	1.305	N	914	N	719	N	700
Voordelen		V	424	V	104	V	113	V	104	V	129

Saldo structureel		N 1.604	N 1.201	N 801	N 602	N 558
Totaal mutaties Voorjaarsbericht 2025		N 1.600	N 1.542	N 829	N 602	N 558

De voorstellen zonder nummer hebben betrekking op kredieten en zijn terug te vinden in hoofdstuk 6 Kredietvoorstellen.

Samenvatting voortgang ombuigingen

Doelstellingen

Stand van zaken ombuigingen sociaal domein

In de begroting 2025 zijn diverse taakstellingen opgenomen die voortkomen uit landelijke ontwikkelingen, beleidsbesluiten binnen de regio en lokale keuzes in het sociaal domein. Een deel van deze taakstellingen vloeit voort uit het implementatieplan Samen Redzaam, dat is opgesteld naar aanleiding van de Koers Sociaal Domein. Ter dekking van dit plan is een besparingslijn opgenomen gericht op lokaal beïnvloedbare zorgkosten binnen het sociaal domein.

Daarnaast lopen er nog enkele taakstellingen door uit eerdere begrotingsjaren, met name als gevolg van door het Rijk opgelegde kortingen via circulaire van het gemeentefonds. Dit is de verlaging van trekkingsrechten via de SVB/PGB en de herinvoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo. Ook is een ombuiging opgenomen op de subsidie aan Den Bolder in Waspik, waarvan de uitvoering deels is opgeschort.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de taakstellingen die in de begroting 2025 zijn opgenomen voor de jaren 2025 t/m 2029. In de toelichting per taakstelling is waar nodig de actuele stand van zaken verwerkt, inclusief het al dan niet realiseren van de taakstelling of eventuele bijstellingen die in toekomstige actualisaties nodig zijn.

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
1. Structureel besparingspotentieel sociaal domein lokaal	694	926	1.157	1.389	1.389
2. Korting rijk Septembecirculaire 2022: SVB PGB trekkingsrechten	89	83	83	83	83
3. Korting rijk Meicirculaire 2023: Eigen bijdrage Wmo	0	581	581	562	562
4. Bezuiniging subsidie Den Bolder	0	34	34	34	34
Totaal resterende taakstelling ("eigen") ombuigingen en kortingen rijk	783	1.624	1.855	2.068	2.068

Bovenstaande posten 1 tot en met 4 worden hierna verder toegelicht.

1. Structureel besparingspotentieel sociaal domein lokaal

Lokaal wordt ingezet op drie besparingslijnen, gericht op het realiseren van een zogenoemde "0-lijn" in de uitgavenontwikkeling binnen het jeugddomein. Deze lijnen beogen enerzijds de individuele zorginzet om te zetten naar collectieve (groepsgerichte) voorzieningen, en anderzijds het aanbod van indicatievrije voorzieningen uit te breiden. Hierdoor wordt minder zorg via formele indicatiestelling ingezet, wat leidt tot een afname van het aantal indicaties en een versimpeling van het proces waar indicaties nog wel noodzakelijk zijn.

Het streven is om hiermee de druk op de zorgcapaciteit in trede 4 structureel te verlagen. Door meer gebruik te maken van indicatievrije, laagdrempelige ondersteuning, wordt bovendien minder een beroep gedaan op duurdere, specialistische zorgaanbieders. Dit leidt naar verwachting tot een daling van de zorgkosten op het beïnvloedbare deel van het jeugdhulpbudget.

Deze inzet richt zich op het beïnvloedbare deel van de begroting Jeugd, zoals begroot in 2024, met een omvang van € 11,6 miljoen.

Na besluitvorming eind 2024 is gestart met de implementatie van onder andere de Stevige Lokale Teams. Deze vormen een belangrijke bouwsteen in de lokale transformatie van het jeugddomein. De aanpak bevindt zich echter nog in een vroege implementatiefase. De eerste merkbare effecten worden naar verwachting in de loop van het najaar 2025 zichtbaar. In het Najaarsbericht 2025 zal hier dan ook nader op worden teruggekomen.

2. Korting rijk Septembercirculaire 2022: SVB PGB trekkingsrechten

Bij de Septembercirculaire 2022 van de algemene uitkering heeft het rijk aan gemeenten een korting opgelegd voor SVB PGB (Persoonsgebonden Budget) trekkingsrechten. Voor Waalwijk gaat het om een bedrag van € 86.000 in 2024, € 89.000 in 2025 en € 83.000 in 2026 en verder. Vanuit het budget op product 634 Maatwerk dienstverlening 18+ (WMO) zal gemonitord worden of en zo ja, in hoeverre deze taakstellingen vanuit het rijk haalbaar is. Deze structurele uitname uit het gemeentefonds (met ingang van 2023) is een gevolg van een overeenkomst tussen de VNG en het ministerie van VWS ter compensatie van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Gezien de onzekerheid over de kostenontwikkeling evalueren de VNG en het ministerie van VWS deze afspraak na vier jaar (dus in 2026), op basis van de werkelijke uitvoeringskosten van de SVB voor de Jeugdwet en de Wmo. Op basis van de evaluatie kan besloten worden om de structurele uitname uit het gemeentefonds naar boven of naar beneden bij te stellen. Voor 2025 zullen we met een meer betrouwbaar beeld van de trekkingsrechten bij het Najaarsbericht 2025 terugkoppelen over de realisatie van de gestelde ombuiging voor 2025.

3. Korting Rijk bij Meicirculaire 2023 algemene uitkering: eigen bijdrage Wmo

In eerdere circulaires is vanuit het Rijk een korting aangekondigd in de algemene uitkering, gekoppeld aan de herinvoering van een inkomensafhankelijke bijdrage voor ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze korting werd bij de Meicirculaire 2023 eerst ingetrokken, in afwachting van nadere besluitvorming.

Inmiddels is duidelijk dat het kabinet per 1 januari 2027 de huidige vaste eigen bijdrage van € 21 per maand zal vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo. Het wetsvoorstel wordt op korte termijn aan de Tweede Kamer aangeboden.

De maatregel is bedoeld om het gebruik van Wmo-voorzieningen beter te richten op mensen die deze ondersteuning het meest nodig hebben. Het huidige abonnementstarief heeft geleid tot overmatig gebruik, ook door huishoudens die deze hulp zelf kunnen bekostigen. Dit zorgt voor oplopende kosten en wachttijden bij gemeenten.

Met de invoering van de nieuwe systematiek zullen inwoners met een hoger inkomen en vermogen ook een hogere eigen bijdrage betalen – oplopend tot maximaal € 328 per maand. Huishoudens met een lager inkomen blijven beperkt tot een minimale bijdrage van € 23,60 per maand. Gemeenten behouden beleidsvrijheid om specifieke doelgroepen (gedeeltelijk) vrij te stellen van deze bijdrage.

Vooruitlopend op deze wetswijziging is in de gemeentelijke meerjarenbegroting een structurele taakstellende besparing opgenomen (conform meicirculaire 2023) van € 581.000 in 2026 en € 562.000 vanaf 2027. Aangezien de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage pas per 1 januari 2027 plaatsvindt, is het begrote bedrag aan baten van € 581.000 in 2026 niet haalbaar. Bijstelling van deze taakstelling zal door het Rijk naar verwachting worden opgenomen in de Meicirculaire 2025. De effecten worden dan in de raadsinformatiebrief van de Meicirculaire 2025 opgenomen (eind juni 2025).

4. Bezuiniging subsidie Den Bolder

In 2021 is besloten op structurele basis jaarlijks vanaf 2023 € 50.000 te bezuinigen op de subsidie aan SCC Den Bolder in Waspik, waarvan € 16.500 structureel is gerealiseerd. Bij de Kadernota 2024 is deze restant-bezuiniging van € 33.500 voor 2024 - voorlopig - voor een jaar opgeschort. Er was toen nog geen nieuw beleid voor de ontmoetingsvoorzieningen (waaronder SCC Den Bolder) geformuleerd. Dit beleid moet aansluiten bij de door de raad

vastgestelde Koers Sociaal Domein en het Wmo-beleidsplan 2023-2026. In de Kadernota 2025 is een voorstel implementatie Wmo-beleidsplan opgenomen (voorstel KN25 / NV2.02). Den Bolder wordt in de komende jaren een ontmoetingsplek plus. Een ontmoetingsplek van waaruit het wijkteam opereert. Dit gaan we implementeren zodra het wijkteam in Waspik van start gaat. We weten nog niet wat de consequenties zijn van deze keuze voor de subsidie aan den Bolder. Daarom is om betrouwbare partner te zijn, met hen afgesproken om voor 2025 geen wijziging door te voeren in de huidige subsidieafspraken; de eerder opgenomen ombuiging in 2025 komt daarmee te vervallen (met dekking uit voorstel KN25 / NV2.02 implementatie Wmo-beleidsplan). Bij de Kadernota 2026 volgt nog een voorstel hoe verder met deze ombuiging wordt omgegaan.

Budgetoverhevelingen

Stand van zaken overhevelingen 2024 naar 2025

In de Jaarrekening 2024 is een overzicht opgenomen met de werkelijk over te hevelen bedragen die horen bij de voorstellen tot overheveling van 2024 naar 2025. Tot die overhevelingen is bij het vaststellen van het Najaarsbericht 2024 al door de raad besloten, alleen de bedragen kunnen bij de jaarrekening dus afwijken.

Naast de overhevelingen waarover de raad bij het Najaarsbericht 2024 heeft besloten en waarvan de definitieve bedragen in de jaarrekening 2024 zijn bepaald, dient er nog een aantal posten te worden bestemd. Dit komt voort uit de Decembercirculaire 2024 van de Algemene Uitkering, die in december 2024 is verschenen. De raad is over de financiële effecten daarvan geïnformeerd via raadsinformatiebrief 012-25. Het Rijk werkt op kasbasis en heeft daarbij nog in 2024 middelen beschikbaar gesteld, die in 2025 tot uitgaven voor de gemeente Waalwijk gaan leiden. Dit betreft middelen voor de pilot Samenwerken sociaal en veiligheidsdomein, Spreidingswet en meerkosten Oekraïne sociaal domein.

Het zo kort na de Jaarrekening 2024 in het Voorjaarsbericht 2025 opnieuw toelichten van deze overhevelingen met de prognose voor besteding in 2025 voegt weinig toe. Over het algemeen is de verwachting nu dat de overgehevelde bedragen geheel in 2025 worden besteed. In het Najaarsbericht 2025 zal een overzicht met de stand van zaken / prognose van besteding van de overhevelingen van 2024 naar 2025 worden opgenomen.

Link naar Jaarrekening 2024: [budgetoverhevelingen 2024 naar 2025 Jaarrekening 2024](#)

Link naar Najaarsbericht 2024: [budgetoverhevelingen 2024 naar 2025 Najaarsbericht 2024](#)

3.1 Programma Duurzaamheid

Energie

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Omschrijving (toelichting)

Een groot deel van de beoogde CO2-reductie bereiken we door energie te besparen en de energie die we nog nodig hebben duurzaam op te (laten) wekken. In 2030 hebben we 50% van ons elektriciteitsverbruik duurzaam opgewekt en een besparing gerealiseerd van 15% ten opzichte van 2018. In 2030 zijn de eerste wijken op een duurzame manier verwarmd en hebben we een versnelling aangebracht op de verduurzaming van de bedrijventerreinen.

De doelstellingen zijn:

D25.910 Duurzamer opwekken van energie

D25.911 Efficiënter inzetten van energie (infrastructuur)

D25.912 Minder energie verbruiken

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan in 2025?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.9101 Opstellen energievisie

Op basis van verschillende ontwikkelscenario's denken we na over het energiesysteem van de toekomst. We houden rekening met beschikbare energiebronnen, het verwachte energieverbruik tot 2043 en de provinciale en landelijke aanpak. De kosten voor het opstellen van de energievisie worden geraamd op ca € 100.000, te dekken uit de reserve duurzaamheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De opdrachtomschrijving wordt opgesteld en is naar verwachting aan het einde van het tweede kwartaal 2025 gereed.

A25.9102 Realisatie duurzamere opwek

In maart 2024 is de beleidsvisie Grootschalige Opwek Duurzame Energie vastgesteld door de gemeenteraad. Om tot daadwerkelijke realisatie te komen van wind- en zonneparken voert de gemeente regie over het proces naar realisatie en geeft zij uitvoering aan de in de beleidsvisie geformuleerde stappen. Hiermee kan de gemeente invulling geven aan de opgave om in 2030 ten minste 50% van het elektriciteitsverbruik in Waalwijk Duurzaam op te wekken. Deze activiteit kan uitgevoerd worden vanuit bestaande budgetten. Voor de invulling van de rol van de gemeente als realisator van een deel van het energiepark Haven/Ecopark is aanvullend budget nodig van € 100.000 te dekken uit de reserve Duurzaamheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit jaar wordt de tender Buitenpolders uitgevoerd waarmee de ontwikkeling van Windpark Buitenpolders met de huidige inzichten conform planning voor 2030 kan worden afgerond.

Windpark Haven/Ecopark wordt ontwikkeld als integraal onderdeel van de ontwikkeling haven Acht Oost afronding.

A25.9111 Ontwikkelen bronnenstrategie

Veel elektriciteit wordt opgewekt op momenten dat we dit niet nodig hebben en andersom. Hierdoor èn omdat er soms te veel energie wordt opgewekt of afgenomen is het elektriciteitsnetwerk overvol. Er moeten andere en extra energiedragers en andere bronnen ingezet worden om energie vervolgens slim te verdelen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project moet nog worden opgestart. Dit jaar wordt conform planning de projectopdracht opgesteld.

A25.9112 Gezamenlijke aanpak netcongestie

Het niet kunnen terugleveren of afnemen van elektriciteit vormt de komende jaren een forse belemmering in de verduurzaming en economische groei. De gemeente werkt met partners vanuit de Green Deal en rechtstreeks met Enexis en TenneT aan oplossingen. Denk hierbij aan het faciliteren van het opstellen van groepstransportovereenkomsten, collectieve opslag van elektriciteit en onderzoek aansluiting Delta Rhein Corridor voor transport van waterstof.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Project wordt aangestuurd vanuit het project Grote Oogst Green Deal waarbij ook provincie, Parkmanagement en de Stichting Waalwijk CO2 Vrij betrokken zijn. We ervaren bij de netbeheerders een voorzichtige, juridisch ingestoken en terughoudende werkhouding als het gaat om de samenwerking. Zij kampen met een sterke onderbezetting en zijn in hun voortgang sterk afhankelijk van de aanlevering van transformatoren.

A25.9113 Faciliteren infrastructuur Enexis

De netbeheerders gaan versneld noodzakelijke energie infrastructuur uitrollen. Wij willen vanuit de gemeente maximaal faciliteren, bijvoorbeeld vanuit de vergunningverlening en het afstemmen van de investeringen van Enexis met de gemeentelijke projecten en planningen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het college heeft een intentieovereenkomst met betrekking tot de aanpak van het laagspanningsnetwerk, de zogenaamde buurtaanpak, ondertekend. De raad is daar onlangs met een raadsinformatiebrief over geïnformeerd.

A25.9121 Uitvoering transitievisie warmte

Er wordt uitvoering gegeven aan de door de raad vastgestelde Transitievisie Warmte (TVW) en de daarin benoemde sporen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er wordt gewerkt aan de in de TVW genoemde sporen. Er zijn diverse doelgroepen benaderd. In 2025 en 2026 gaat het warmteprogramma opgesteld worden. Hierin wordt een actualisatie van de TVW opgenomen.

A25.9122 Uitvoering landelijke aanpak isolatie

Het Rijk heeft een subsidieregeling landelijke aanpak isolatie (LAI) opgesteld. De gemeente Waalwijk heeft hierop ingeschreven en een positieve beschikking gekregen. We geven uitvoering aan het bijbehorende plan van aanpak.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

De eerste en tweede tranche zijn toegekend. De derde tranche wordt aangevraagd. Vanwege onduidelijkheid over natuurvriendelijke isoleren/pre-SMP/SMP loopt de uitvoering vertraging op.

A25.9123 Opstellen soortenmanagementplan

Om het isoleren van woningen mogelijk te maken moet er inzicht zijn in mogelijke verstoringen van de leefomgeving van de aanwezige diersoorten. De gemeente organiseert dit inzicht collectief zodat inwoners aan de slag kunnen. De kosten voor het opstellen van het SMP worden geschat op ca € 400.000 . De bijdrage van de gemeente wordt geschat op € 200.000. Voorgesteld wordt dit te dekken uit de reserve duurzaamheid.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

De kosten zijn nu wel bekend: € 500.000 aanbesteed, waarvan € 300.000 voor rekening van de gemeente komt. Pas eind 2027 is het gereed, er is een tekort aan ecologen. Gemeentelijke kosten kunnen worden gedekt uit de rijksbijdrage voor de uitvoeringslasten van het klimaatakkoord (CDOKE). Landelijk aanpak Natuurvriendelijk Isoleren (NVI) moet tussentijds oplossing bieden, ook voor de aanpak LAI (Landelijke Aanpak Isoleren).

A25.9124 Opstellen warmteprogramma

De Transitievisie Warmte moet geactualiseerd worden en als programma ingebed worden in de Omgevingsvisie.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Is van start gegaan . Planning is dit in 2026 af te ronden

A25.9125 Duurzaam ontwikkelfonds ontsluiten

De huidige inkomsten uit grootschalige opwek worden reeds bijgeschreven aan het fonds duurzame ontwikkeling. Er zijn nog geen criteria voor uitgifte bepaald. Het fonds kan revolverend bijdragen aan bevoorschotting ISDE-subsidie burgers en collectieve duurzaamheidsprojecten.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Het project wordt in het tweede kwartaal van 2025 opgepakt, met als doel om eind 2025 een regeling gereed te hebben.

A25.9126 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

We vertalen de verduurzamingsambities van het eigen vastgoed naar een meerjaren uitvoeringsprogramma en sturen op de realisatie van dat programma.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

De prioriteitenlijst is vastgesteld. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met vervanging van elementen op natuurlijke momenten. Daar waar dat niet mogelijk is proberen we subsidie aan te vragen. Het gaat hierbij altijd om cofinanciering.

Water en Groen

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Uit de klimaatstresstesten die mede ten grondslag liggen aan de Uitvoeringsagenda Klimaatbestendig Waalwijk blijkt dat Waalwijk steeds vaker te maken krijgt met weersextremen (natter, droger, heter) en dat de openbare (en niet openbare) ruimte hierop moet gaan anticiperen. Tevens weten we dat door de gemiddelde temperatuurstijging de flora en fauna veranderd. Meer biodiversiteit zorgt ervoor dat nadelige gevolgen van deze verandering afgeremd of tegengegaan worden.

De doelstelling is:

D25.920 Realiseren van een klimaatbestendiger en biodiverser Waalwijk

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan in 2025?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

*A25.9201 Opstellen groenvisie***Omschrijving (toelichting)**

De huidige Groenbeleidsvisie is in 2019 vastgesteld. Het voornemen is om de huidige groenvisies (groenstructuurplan, groenbeleidsvisie, bomenbeleidsplan) in 2025 samen te voegen tot één 'groenvisie' en deze te actualiseren, o.a. in het kader van de Omgevingswet.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Is lopende, volgens de planning van de Omgevingsvisie. Onderdelen van de huidige groenvisies die nog relevant en actueel zijn en passend zijn voor opname in de Omgevingsvisie, worden daar in opgenomen. Voor onderdelen die niet passen in de Omgevingsvisie, wordt (op termijn - wanneer het definitieve Omgevingsplan wordt opgesteld) onderzocht of ze in het Omgevingsplan opgenomen kunnen worden. Wanneer alle relevante en actuele zaken uit de huidige groenvisies zijn geborgd, kunnen de visies worden ingetrokken.

A25.9202 Integraal waterplan Waalwijk**Omschrijving (toelichting)**

In vervolg op het Integraal Waterplan Waalwijk (IWW) 2021 – 2024 is gewerkt aan het IWW 2025 – 2027. De komende jaren wordt hier uitvoering aan gegeven.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Het IWW 2025-2027 is vastgesteld. De verplichting die is opgenomen voor het afkoppelen van de voorkant van de daken bij reconstructies moet als regel nog in het omgevingsplan worden opgenomen. Er wordt verder uitwerking gegeven aan het IWW.

A25.9203 Opstellen natuurinclusief beheer**Omschrijving (toelichting)**

De afgelopen jaren zijn stappen gezet om onze openbare ruimte natuurinclusiever te beheren. We zetten dit voort en verbreden onze activiteiten op dit onderwerp.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Is lopende, we blijven kansen benutten voor meer natuurinclusief beheer van de openbare ruimte.

A25.9204 Deelnemen aan gebiedsgerichte aanpak in en om Natura 2000-gebieden**Omschrijving (toelichting)**

Met een groenblauwe gebiedsgerichte aanpak zoekt de provincie samen met gebiedspartners in en bij natuurgebieden naar slimme combinaties van oplossingen voor: een sterkere natuur, voldoende water met een betere kwaliteit, een goede bodem en de toekomst van de landbouw en recreatie. Wij nemen deel aan deze aanpak voor het Natura 2000-gebied Westelijke Langstraat en Natura 2000-gebied Loonse en Drunense duinen.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Voor beide GGA's is een visie in ontwikkeling en zijn maatregelen in voorbereiding. Als gemeente zijn we deelnemer in de beide gebiedsteams. De raad wordt op de hoogte gehouden met raadsinformatiebrieven en webinars die door de provincie worden georganiseerd.

Duurzame Productie en Consumptie

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

In 2043 hebben we een circulaire economie. Tevens hebben we een schone leefomgeving gecreëerd en het maatschappelijk verantwoord ondernemen verder uitgebouwd. We hebben geen zwerfafval meer, verspillen geen voedsel en al onze materialen en gebouwen komen uit en keren terug in gezonde kringlopen. Ons afval dient als bouwsteen voor een volgend leven. Recycling en hergebruik van al onze afvalstromen vinden vooral lokaal en/of regionaal plaats. Dit stimuleert de lokale en regionale economie met sociale werkgelegenheid en vergroot de zichtbaarheid en bewustwording van een circulaire economie. We reizen zonder fossiele brandstoffen te gebruiken.

De doelstelling is:

D25.930 Minder restafval

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan in 2025?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.9301 Circulair ambachtscentrum

In een circulair ambachtscentrum worden herbruikbare afvalstromen aangeboden, gerepareerd of als tweedehands verkocht. We verkennen of een dergelijk centrum een fysieke locatie nodig heeft in Waalwijk en of dat wellicht een digitaal platform zou kunnen volstaan waarbij reeds bestaande initiatieven en nieuw te ontwikkelen initiatieven aan elkaar verbonden kunnen worden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We gaan op korte termijn samen met de gemeente Loon op Zand en Heusden een haalbaarheidsonderzoek voor het realiseren van een Circulair Ambachtscentrum uitvoeren. Er wordt een extern adviesbureau ingeschakeld om de gemeenten hierin te begeleiden.

A25.9302 Realisatie klimaatkwartier

Op bedrijventerrein Haven wordt gewerkt aan de totstandkoming van een Transitiecentrum. Het Transitiecentrum met regionale functie zal ondernemers helpen om hun bedrijfspanden en productieprocessen, stap-voor-stap te verduurzamen. Uiteraard willen we deze plek zo ontwikkelen dat ook maatschappelijke organisaties, scholen én overheden er terecht kunnen met allerlei vragen, projecten en activiteiten. Het centrum gaat deze impuls naar verduurzaming realiseren doorkennis en ervaringen te delen, expertise aan te bieden richting ondernemers met circulaire ambities en is gangmaker voor het onderlinge gesprek. Het Transitiecentrum is een initiatief van Stichting Waalwijk CO2 vrij, de gemeente Waalwijk, Midpoint Brabant en private partijen om samen de klimaattransitie te versnellen.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Naar verwachting kan eind 2025 een businesscase voor het transitiecentrum worden opgeleverd.

A25.9303 Verduurzaming evenementen

Bij evenementen worden vaak aanzienlijke hoeveelheden energie verbruikt en wordt veel afval geproduceerd. Daarnaast komen op evenementen doelgroepen die we met onze reguliere communicatie slecht bereiken. De komende jaren faciliteren we in het verder verduurzamen van evenementen.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

De gemeente faciliteert organisatoren van evenementen bij de wenst tot verduurzamen. Dit is een continue proces.

A25.9311 Uitvoering geven aan het convenant schoon en emissieloos bouwen en het duurzame inkoopbeleid

We geven uitvoering aan het convenant schoon en emissieloos bouwen en het duurzame inkoopbeleid.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Het SEB-convenant is getekend op 25 juni 2024. Gemeente Waalwijk is ingestapt op het minimumniveau en wil op deze manier ervaringen opdoen. Met de gemeente Eindhoven en een externe deskundigen worden ervaringen uitgewisseld in de uitvoering en op het gebied van aanbestedingen. Wij hebben recent een bestek op de markt gebracht (Blyde Incomstelaan) waarbij de minimale eisen van SEB van toepassing zijn verklaard en waarbij partijen zich kunnen profileren om "hoger" in te zetten en daarmee fictieve kortingen kunnen afdwingen en het werk naar zich toe kunnen halen. Deze werkwijze zal worden opgenomen in ons moederbestek, zodat alle civiele werken op een soortgelijk manier worden aanbesteed. Wij hebben deze werkwijze ook besproken met plaatselijk aannemers. Allen hebben hier positief op gereageerd.

3.2 Beleidsveld 0 | Bestuur en Ondersteuning

Bestuur / Bestuurlijke vernieuwing

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Omdat de activiteiten en belangen van onze inwoners, organisaties en bedrijven zich niet beperken tot het eigen grondgebied, is een goede verbinding met bestuurlijke partners, zoals de Langstraat, de (stedelijke) regio's, provincie en het Rijk, van groot belang. Zo kunnen we onze belangen en ambities goed inbrengen en bijdragen aan het oplossen van

gemeentegrensoverschrijdende maatschappelijke opgaven. De gemeente Waalwijk neemt daarom een proactieve positie in bij (regionale) samenwerkingen en overlegtafels. We zijn actief in netwerken zoals M50, MidStad Brabant en de regionale samenwerkingsverbanden, waaronder Regio Hart van Brabant. En vervullen daarin gericht ook voortrekkersrollen. Ook wordt vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 een belangrijke impuls gegeven aan het versterken van burgerparticipatie en democratische vernieuwing.

De doelstellingen zijn:

D25.010 Waalwijk is een gemeente waar het fijn en gezond wonen, werken, verblijven en leven is

D25.011 Waalwijk is een bestuurskrachtige gemeente/proactieve speler in netwerken

D25.012 Stimuleren participatie en democratische vernieuwing

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan in 2025?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.0101 Afronding en uitvoering Strategische Visie

De strategische visie vormt samen met "Samen Redzaam" en de omgevingsvisie de lange termijnstrategie voor de gemeente. Daarmee geven zij richting aan de keuzes die we gaan maken. In 2025 en verder benutten we deze visies en de beschikbare afwegingskaders om verder koers te bepalen en voor het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De raad heeft de strategische visie "Brug naar de toekomst" op 27 februari vastgesteld. Daarnaast zijn we gestart met het opstellen van een realisatiestrategie. Onderdeel daarvan is ook het opstellen van een toetsingskader om de drie strategische lijnen toe te kunnen passen bij beleidsvoorbereiding en besluitvorming. Daarbij zoeken we ook nadrukkelijk de samenhang met de omgevingsvisie en de realisatie van 'Samen Redzaam'.

A25.0102 Uitvoeren aanbevelingen onderzoek "Brede Welvaart" in P&C-cyclus

In 2025 voeren we de aanbevelingen uit van het onderzoek dat we doen naar de toepassing van "Brede Welvaart" in onze gemeente. We kijken onder andere of en hoe de monitor kunnen toevoegen aan de P&C-cyclus.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2025 voeren we de aanbevelingen uit van het onderzoek dat we doen naar de toepassing van "Brede Welvaart" in onze gemeente. We kijken onder andere of en hoe de monitor kunnen toevoegen aan de P&C-cyclus.

In de kadernota 2026 hebben we de Brede Welvaartsscores voor Waalwijk op. We betrekken deze scores bij het bepalen van prioriteiten voor onze projecten en voorgenomen investeringen.

A25.0111 Doorontwikkelen bestuurlijke positionering

- Op basis van de strategische visie scherpen we onze bestuurlijke en ambtelijke inzet op de verschillende tafels aan.
- De organisatie legt verbindingen tussen verschillende opgaven, ambities en overlegtafels om de effectiviteit en efficiëntie van onze ambtelijke en bestuurlijke inzet te vergroten.
- We blijven zowel bestuurlijk als ambtelijk stevige inzet leveren voor de ontwikkeling van de stedelijke regio's Breda-Tilburg en 's-Hertogenbosch, ook als input op het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel en andere ruimtelijke instrumenten en processen.
- We blijven deelnemen aan de Academische Werkplaats Brede Welvaart.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zien een ontwikkeling dat voor Provincie en Rijk de regio in toenemende mate het aanspreekpunt is en de partner met wie afspraken worden gemaakt. Daarbij zoeken hogere overheden naar partners die voldoende robuust zijn en strategische slagkracht hebben. Samenwerking in de regio is wenselijk en noodzakelijk om onze lokale doelen te behalen. Vanuit de "zelfbewuste positie in de regio" zetten we daarom stevig in op belangrijke rollen en een inhoudelijke bijdrage aan de SRBT en op het aanbrengen van meer focus in het poho fysiek van Hart van Brabant. We blijven aangehaakt bij de stedelijke regio 's-Hertogenbosch voor onze OV-opgave en bij de Academische Werkplaats.

A25.0121 We voeren in 2025 de eerste editie van de burgerbegroting uit

Om te pionieren met participatie en democratische vernieuwing starten we in deze coalitieperiode met een burgerbegroting. We voeren dit traject twee keer uit en hiervoor is budget beschikbaar gesteld. Voor de begrotingsjaren 2024 en 2025 is er een bedrag van € 150.000 gereserveerd voor de projectkosten van de burgerbegroting. Daarnaast zijn er middelen beschikbaar gesteld aan de inwoners van de gemeente Waalwijk, die incidenteel zijn geraamd op € 500.000 in zowel 2025 als 2026.

In 2024 vond de voorbereidingsfase voor het opstellen van de burgerbegroting plaats. In 2025 en 2026 zal deze burgerbegroting daadwerkelijk worden uitgevoerd.

In 2025 ziet dit er als volgt uit (onder voorbehoud van nog vast te stellen kaders):

- Voedingsbodem creëren (oktober 2024 - begin 2025).
- Ronde 1 'kiezen van thema's': vier startmomenten met het burgerbegrotingsspel (februari 2025) en een online ronde.
- Ronde 2 'verdelen budget over de thema's': een budgetmarkt (maart 2025).
- Ronde 3 'indienen van projectvoorstellen': ideeën indienen (april - mei 2025), toetsing en verrijking ideeën (april - juli).
- Ronde 4 'kiezen projecten en stemmen': burgerbegrotingsfestival (september 2025) en online ronde.
- Ronde 5 'uitvoer van de gekozen projecten': uitvoering, monitoring en verantwoording (vanaf december 2025 - december 2026).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De burgerbegroting is gestart en verloopt volgens de opgestelde planning en deadlines. Ronde 1, het kiezen van thema's en ronde 2, het verdelen van het budget zijn geweest en ronde 3 is 31 maart gestart. Inwoners dienen in deze ronde hun idee in binnen één van de vijf in ronde 1 gekozen thema's en in ronde 2 door inwoners bepaalde themabudgetten.

We organiseren inloophmomenten in samenwerking met netwerkpartners om de inwoner op inhoud, maar ook digitaal te ondersteunen bij het indienen van hun idee met plan van aanpak en begroting. Als de deadline sluit, beoordeelt team Burgerbegroting de ingediende ideeën op haalbaarheid en uitvoerbaarheid aan de hand van het vastgestelde reglement. Dit worden de ideeën waar inwoners in ronde 4 op kunnen stemmen.

A25.0122 Lanceren van het interactieve participatie platform 'Meedoen in Waalwijk'

De huidige website meedoen wordt vernieuwd. We lanceren in 2025 het interactieve participatie platform 'Meedoen in Waalwijk'. Met dit platform breiden we de online participatie voor inwoners uit. Op dit platform zijn alle online en offline participatie activiteiten van de projecten van onze gemeente te vinden. Daarnaast integreren we het burgerpanel in dit platform. Door de online participatie beter vorm te geven vergroten we de betrokkenheid van inwoners bij hun eigen leefomgeving en gemeenschap.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Om het platform goed neer te zetten en lessen te leren, zijn we 1 oktober 2024 gestart met proefdraaien. De eerste maanden hebben er verschillende projecten gedraaid die we in december 2024 hebben geëvalueerd. Deze evaluatie heeft geleid tot twee aandachtspunten voor het vervolg: het technisch inrichten van het platform en het ondersteunen/ faciliteren van onze collega's in het gebruik van het platform.

In het eerste kwartaal van 2025 zijn meerdere projecten op het platform geplaatst: 'De toekomst van de gemeente Waalwijk', 'De muzenkamer', 'De Burgerbegroting', 'Meedenken over het Hoefsven', 'Tuinrangers' en bijvoorbeeld 'Toegang parkeerplaats Unnaplein'. De projectleiders richten hun project naar wens in en gebruiken middelen die passen bij het doel van hun project: het uitzetten van een vragenlijst/ enquête, informeren over het proces, uitnodigen voor een gespreksavond, online stemmen, indienen van een projectidee etc. Ook de activiteitenkalender is gevuld met online en offline bijeenkomsten.

Voor de komende maanden staan het plaatsen van IUP's en het vervolgen van het proces van de huidige projecten op de planning. Op het technisch inrichten van het platform krijgen we dus steeds meer grip, onze kennis en ervaring groeit door het platform te gebruiken, te evalueren en meteen bij te stellen.

De lijntjes met de huidige projectleiders zijn kort en zij worden ondersteund in het plaatsen en onderhouden van hun projecten op het platform. De komende tijd worden ook nieuwe projectleiders en afdelingen meegenomen in het gebruik maken van het platform om vorm te geven aan burgerparticipatie.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Publiekszaken

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Het uitgangspunt voor Publiekszaken in de gemeente Waalwijk is de Dienstverleningsvisie 2021. Hierin is opgenomen dat de gemeente Waalwijk ontwikkelt van vanzelfsprekend dienstbaar naar een op en top dienstverlening. De gemeente Waalwijk is vindbaar,

toegankelijk en begrijpelijk. Wij bieden dienstverlening op maat. Passend bij uw behoefte. Geen medewerker op afstand, maar een flexibele, ondernemende en betrokken medewerker.

De ambtelijke organisatie in zijn geheel, en het team Publiekszaken als "vooruitgeschoven post" zeker, dient in de dienstverlening deze houding uit te stralen. De pijlers zijn hierbij:

- Digitaal waar het kan en persoonlijk waar het nodig is
- Iedereen kan meedoen
- We werken zoveel mogelijk als ÉÉN overheid
- Dienstverlening is van ons allemaal
- We bieden een hoog serviceniveau aan onze klanten
- We werken aan datagedreven dienstverlening

De doelstelling is:

D25.020 Leveren van een hoog serviceniveau aan de gemeentelijke klanten

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.0201 Uitbreiden van klanttevredenheidsmetingen

Omschrijving (toelichting)

In 2022/2023 is gestart met het meten van klanttevredenheid op enkele processen waarbij er veel klantcontact is. In 2025 wordt bekeken welke aanvullende processen kunnen worden opgestart om de klanttevredenheid te meten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Bij de jaarrekening 2024 hebben we gemeld dat er ook in 2025 onvoldoende capaciteit is om te onderzoeken welke nieuwe processen kunnen worden opgestart. Door openstaande vacatures, hoge werkdruk en steeds meer vragen waarvoor een maatwerkoplossing gezocht moet worden is de prioriteit op dit moment uitvoering geven aan de (klantgerichte) basistaken van Publiekszaken (reisdocumenten, rijbewijzen, inschrijvingen in BRP, adresonderzoeken etc.). De doorontwikkeling van de klanttevredenheidsmeting is door ons op dit moment niet als prioriteit bestempeld.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

VJB25|0.01 Burgerzakenapplicatie

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25|0.01

Burgerzakenapplicatie

(sub) Beleidsveld	0.3 Bestuur en ondersteuning										
Productnummer en naam	004		Publiekszaken				STRUCTUREEL				
Budgethouder	Afdelingshoofd PID		Portefeuillehouder				S. Ausems				
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel											
			2025		2026		2027		2028		2029
Lasten	N	25	N	25	N	25	N	25	N	25	
Baten											
Saldo	N	25	N	25	N	25	N	25	N	25	
Toelichting :											

Bij Publiekszaken wordt gebruikt gemaakt van de burgerzakenapplicatie van Pink Roccade. Omdat het contract met de huidige leverancier afloopt is een aanbesteding gestart. Deze aanbesteding wordt medio 2025 afgerond.

De afgelopen jaren was het beschikbare budget voor de applicatie niet meer toereikend vooral door de stijging van de jaarlijkse kosten. Dit jaar is er al een overschrijding van € 25.000 ten opzichte van het begrote budget van € 135.000.

Maatregel:

Op dit moment zijn de resultaten van de aanbesteding nog niet bekend. Toch willen we bij het Voorjaarsbericht de bijstelling van de huidige overschrijding van € 25.000 reeds meenemen. Afhankelijk van het resultaat van de aanbesteding zullen we eventuele extra financiële gevolgen van de aanbesteding meenemen bij het Najaarsbericht.

Organisatieontwikkeling

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Omschrijving (toelichting)

De ontwikkelingen op bestuurlijk, wettelijk, technologisch en maatschappelijk gebied zijn de afgelopen jaren in een razend tempo op ons afgekomen. Of het nu gaat om de opvang van vluchtelingen, het invoeren van de Omgevingswet, het doorvoeren van veranderingen in het

sociaal domein, het uitvoeren van wetgeving op het vlak van openbaarheid van bestuur óf het invullen van onze duurzaamheidsopgave, de gemeente heeft in alles een centrale rol. Dit alles in een tijd dat de arbeidsmarkt een enorme dynamiek kent. De wereld om ons heen staat niet stil en dat betekent dat onze organisatie ook niet stilstaat of stil kan staan. Organisatieontwikkeling is een permanent proces om zo alle opgaven op een goede manier te realiseren.

De doelstellingen zijn:

D25.030 Het beter inrichten van de organisatie passend bij de toekomstige opgaven van de gemeente Waalwijk

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Omschrijving (toelichting)

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.0301 Doorvoeren van een structuuraanpassing in de organisatie

We zien dat onze organisatie is gegroeid door alle taken en opgaven die we uitvoeren. De span of control/ span of attention is voor leidinggevendenden toegenomen. Daarom versterken we het leidinggevend kader. Daarnaast is het zo dat integraal werken en denken meer dan eens essentieel is om succesvol te zijn. Integraliteit gebeurt echter niet vanzelf. Om deze reden werken we reeds vanuit een domeinstructuur waar zowel binnen als tussen de domeinen expliciet gestuurd wordt op het integraal realiseren van opgaven .

In 2025 worden de teams binnen de domeinstructuur geherstructureerd. Tegelijkertijd met de structuuraanpassing starten we in 2025 met het doorvoeren van een nieuwe sturingsfilosofie. Binnen deze sturingsfilosofie sturen we strakker op resultaat. De leiding is verantwoordelijk voor het zgn. wat, het waarom en de randvoorwaarden in tijd, geld en capaciteit. De werkvloer is verantwoordelijk voor het 'hoe'. Op deze manier kunnen we beter sturen op rollen van opdrachtgever en opdrachtnemer.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De nieuwe domeinstructuur en afdelingsstructuur zijn doorgevoerd. Op alle leidinggevende posities hebben we leidinggevendenden in vaste dienst. De komende periode staat in het teken van het verbeteren van integraliteit in werken en denken.

A25.0302 Het realiseren van een gezondere balans in de personeelsopbouw.

Ons personeel is het belangrijkste kapitaal. Zij zijn immers verantwoordelijk voor de dienstverlening aan onze burgers, bedrijven en instellingen. Een gezonde personele opbouw is van belang om naar de toekomst onze dienstverlening op peil te blijven houden. Een gezonde personele opbouw betekent blijven streven naar balans. Balans in de verhouding tussen vaste medewerkers en flexibele krachten; tussen ervaren medewerkers en 'young professionals'; etc.

Om deze balans te bereiken en om medewerkers focus mee te kunnen geven, versterken we

onze organisatiekoers als afgeleide van onze visie op Waalwijk, stellen we in 2025 een strategisch personeelsplan op. Daarnaast sturen we bewust op de inzet van inhuurkrachten. Doelstelling is om in 2025 in inhuur te bezuinigen. We blijven ons in 2025 actief profileren op de arbeidsmarkt. Daartoe lanceren we in 2025 weer een campagne vanuit het in 2024 ontwikkelde concept. Omdat we het belangrijk vinden dat onze medewerkers blijven leren en ontwikkelen zullen we in 2025 de Waalwijk Academie verder uitbouwen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Met onze arbeidsmarktcampagne hebben we succes. We zijn beter in staat om medewerkers te werven die in vaste dienst van de gemeente komen. Het feit dat (per 1 mei 2025) het complete management bestaat uit leidinggevenden in vaste dienst en dat we op de meeste vacatures geschikte medewerkers kunnen vinden, laat zien dat actieve recruitment-inspanningen effect hebben. Dit succes geldt overigens niet voor alle werkvelden. Voor bepaalde werkvelden is de arbeidsmarkt nog steeds erg krap: civiele techniek, burgerzaken, planeconomie, planologie, financiën. Het feit dat we met recruitment succesvol zijn betekent niet dat we kunnen stilzitten. We zullen hierop verder moeten bouwen. Stilstand is immers achteruitgang. Voor wat betreft de inhuur zien we een gezondere balans ontstaan. Let wel, de mate van inhuur blijft afhankelijk van de ambities en de personele capaciteit die beschikbaar is. Ambities en capaciteit zullen op elkaar moeten worden afgestemd. Daarnaast blijft het van belang op verder door te gaan met de strategische personeelsplanning. Op deze manier komen we aan de voorkant van onze personele behoeften.

Financiën

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

De gemeente Waalwijk streeft jaarlijks naar een structureel sluitende meerjarenbegroting, waarbij de gemeentelijke belastingen laag blijven en er een gezonde verhouding is tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen. Helaas is dit streven momenteel zeer moeilijk realiseerbaar. De reden hiervan is het zogenaamde "financiële ravijn", waarbij er vanaf 2026 een sterke daling optreedt in de algemene uitkering. Dit heeft tot gevolg dat de meerjarenbegroting 2025 – 2028 niet sluitend is. Wel is 2025 sluitend. Dit zoals het college dat bij de kadernota als richtlijn heeft gesteld. Vanaf 2026 lukt dit echter niet meer vanwege de enorme teruggang van de algemene uitkering.

Doelstellingen zijn:

D25.040 Het realiseren van een sluitende meerjarenbegroting bij de begroting 2026

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.0401 In kaart brengen van ombuigingen

Omschrijving (toelichting)

Als belangrijk onderdeel om te komen tot een financieel robuust perspectief werden eerder de structurele tekorten voor de gemeente Waalwijk onderzocht. In de volgende stap bereiden we ombuigingen voor. Deze ombuigingen moeten leiden tot een sluitende meerjarenbegroting 2026. Om dit te bereiken is de organisatie gevraagd om mogelijke ombuigingen in kaart te brengen. De lijnen waarlangs dit dient te gebeuren zijn eerder opgenomen in de kadernota 2025. Dit doen we allereerst op abstract niveau waarna we deze voor leggen aan de raad. Nadat de raad heeft aangegeven welke ombuigingen wel of niet verder onderzocht mogen worden zal begonnen worden met de verdere onderzoeken. Ook de uitkomsten hiervan worden voorgelegd aan de raad waarna bepaald wordt welke ombuigingen daadwerkelijk zullen landen in de begroting 2026. Uitgangspunt is zoveel mogelijk keuzes te maken op de inhoud en niet de kaasschaaf toe te passen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Om te komen tot een financieel robuust perspectief zijn ombuigingen in kaart gebracht. In het najaar van 2024 is een eerste bruto lijst van ombuigingsrichtingen aan de raad gepresenteerd. Dit heeft geleid tot een aantal "rode vlaggen". Dit betroffen ombuigingsrichtingen waarvan zowel het college als de raad vonden dat die niet verder onderzocht hoefden te worden. De rest van de ombuigingsrichtingen zijn wel verder onderzocht. Dit heeft geleid tot een ombuigingspakket van € 5,2 miljoen. Deze ombuigingen zijn inmiddels gepresenteerd aan de raad en zullen definitief ter besluitvorming worden voorgelegd bij de kadernota 2026. Verdere verwerking zal dan plaatsvinden bij de programmabegroting.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

VJB25|0.02 Decembercirculaire 2024 gemeentefonds

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25/0.02	Decembercirculaire 2024 gemeentefonds		
(sub) Beleidsveld	0.3 Bestuur en ondersteuning / Financiën		
Productnummer en naam	914	Algemene uitkering	STRUCTUREEL
Budgethouder	Afdelingshoofd FIN	Portefeuillehouder	T. Klerx

Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel											
	2025			2026		2027		2028		2029	
Lasten											
Baten	V	108	N	13	V	9	N	2	V	25	
Saldo	V	108	N	13	V	9	N	2	V	25	
Toelichting :											

a. algemene uitkering

	2025	2026	2027	2028	2029
Decembercirculaire 2024	113.562	108.192	108.699	109.318	109.963
Septembecirculaire 2024	113.454	108.205	108.690	109.320	109.938
Verschil t.o.v. vorige circulaire	V 496	V 463	V 325	V 334	V 334

b. Geoormerkte bedragen en stelposten

Voor de jaren 2025 en verder zijn er vanuit de Decembecirculaire 2024 geen bedragen geoormerkt.

c. Consequenties van de Decembecirculaire 2024 voor de begroting 2025 en verder

Na het opmaken van de cijfers uit de Decembecirculaire (uitkomsten van bovenstaande tabellen a. en b. gecombineerd) is het effect ten opzichte van de begrotingspositie zoals opgenomen in het Voorjaarsbericht 2025 c.q. de Programmabegroting 2025 (bedragen x € 1.000):

	2025	2026	2027	2028	2029
Verschil algemene uitkering t.o.v. vorige circulaire	V 108	N 13	V 9	N 2	V 25
Totaal geoormerkte bedragen en stelposten	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Per saldo ten laste van de begroting	V 108	N 13	V 9	N 2	V 25

Een nadere toelichting op de Decembecirculaire 2024 is opgenomen in raadsinformatiebrief <https://waalwijk.notubiz.nl/document/15121679/1>

Maatregel:

Voorgesteld wordt het structurele voordeel van de Decembercirculaire 2024 te verwerken in de begroting 2025 en volgende jaren.

3.3 Beleidsveld 1 | Veiligheid

Overlast

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Omschrijving (toelichting)

We acteren op overlast met betrekking tot openbare orde en veiligheid en handhaven als de leefomgeving van onze inwoners wordt aangetast. Samen met onze partners passen we maatwerk toe omdat elke situatie om zijn eigen aanpak vraagt.

De doelstellingen zijn:

D25.110 Het optimaliseren van de aanpak van overlast met betrekking tot openbare orde en veiligheid en handhaving, waarbij de leefomgeving van onze inwoners wordt aangetast.

D25.111 Voorkomen dat maatschappelijk ongenoegen doorgroeit naar maatschappelijke onrust

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Omschrijving (toelichting)

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.1102 Herzien coffeeshopbeleid

Omschrijving (toelichting)

Het bestaande coffeeshopbeleid dateert uit 2009, waardoor het van groot belang is dat dit beleid wordt herzien. Momenteel loopt er een gerechtelijke procedure met een van de coffeeshops waardoor we genoodzaakt zijn te wachten met het herzien van dit beleid. We verwachten in 2025 te kunnen starten met het herzien van dit beleidsstuk en het voeren van een eventuele politieke discussie rondom deze thematiek.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op 26 maart jongstleden heeft de Raad van State uitspraak gedaan en geconcludeerd dat de exploitatievergunning van coffeeshop Down Town in 2020 terecht is ingetrokken. Op dit moment wordt heroverwogen op welke punten het coffeeshopbeleid moet worden herzien. Deze (mogelijke) aanpassingen worden hierna, waar nodig, uitgevoerd.

A25.1103 Opstellen van handelingskader mobiel cameratoezicht

Omschrijving (toelichting)

In 2025 wordt een handelingskader opgesteld voor directe inzet van mobiel cameratoezicht. Dit zodat er bij een openbare orde en veiligheidsverstoring direct gehandeld kan worden om dit middel in te zetten. Dit alles in overleg met de politie en het openbaar ministerie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het opstellen van het toetsingskader mobiel cameratoezicht verloopt volgens planning en wordt dit jaar opgesteld.

A25.1104 Melden en het oppakken van meldingen van overlast en/of onveiligheid

Omschrijving (toelichting)

Meldingen van overlast en/of onveiligheid bereiken ons via diverse kanalen zoals onder andere via Meld Misdaad Anoniem, Fixie ect. Het blijft belangrijk deze meldingen direct op te pakken en zo snel mogelijk een reactie daarop terug te koppelen aan de melders. Dit ook om de meldingsbereidheid hiermee te verhogen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er wordt actief geacteerd op het tijdig oppakken van meldingen van overlast en/of onveiligheid en waar nodig bijgestuurd. Daarnaast wordt er actief ingezet op verhogen van de meldingsbereidheid.

A25.1111 Verder vormgeven aanpak bondgenoten

Omschrijving (toelichting)

Bondgenoten is een methode waarmee externe netwerken worden opgebouwd, relaties worden onderhouden en samenwerking versterkt wordt in tijden van relatieve rust en onrust. Bij de aanpak Bondgenoten zoeken we spilfiguren in onze samenleving die, samen met ons, een netwerk vormen waarin we elkaar beter leren kennen en begrijpen. Indien nodig wisselen we onderling vroegtijdig kennis en signalen uit. Dit project is in 2024 opgestart en wordt verder vormgegeven in 2025.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De politie heeft eind vorig jaar, in samenwerking met de gemeente, een eerste bijeenkomst georganiseerd. Dit project wordt momenteel verder vormgegeven. De focus ligt op het verbreden van het netwerk van bondgenoten. Op korte termijn wordt een tweede bijeenkomst georganiseerd.

A25.1112 Opstellen opleidingsplan radicalisering/polarisatie en maatschappelijke onrust

Omschrijving (toelichting)

Om verder door te professionaliseren wordt in 2025 een opleidingsplan opgesteld rondom de thema's radicalisering, polarisatie en maatschappelijke onrust. Doel van het opleidingsplan is om te zorgen dat aandachtfunctionarissen vanuit diverse zorg- en veiligheidspartners zoals

onder andere woningcorporatie, jongerenwerk, politie en gemeentemedewerkers getraind zijn bij het herkennen en melden van signalen en hoe daar bij te handelen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het opleidingsplan is in de maak en wordt zoals afgesproken in 2025 opgeleverd.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

VJB25|1.01 Uitbreiding taken en bevoegdheden BOA's

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 1.01	Uitbreiding taken en bevoegdheden BOA's									
(sub) Beleidsveld	Veiligheid									
Productnummer en naam	102	Openbare orde en veiligheid						STRUCTUREEL		
Budgethouder	Afdelingshoofd LTH	Portefeuillehouder						S. Ausems		
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel										
	2025		2026		2027		2028		2029	
Lasten	N	20	N	20	N	20	N	20	N	20
Baten										
Saldo	N	20	N	20	N	20	N	20	N	20
Toelichting :										

De gemeente is primair verantwoordelijk voor het handhaven van de leefbaarheid in de openbare ruimte. Gemeentelijke BOA's treden op tegen dagelijkse ergernissen en overlast zoals fout parkeren, hondenoverlast, jeugdoverlast, verkeerd aanbieden of het illegaal dumpen van afval. Het (kunnen) opleggen van een strafbeschikking is noodzakelijk voor

het adequaat handhaven en heeft zich in de afgelopen jaren in de praktijk bewezen als een effectief handhavingsinstrument waarvan de gemeente gebruik maakt. De BOA's in de gemeente Waalwijk hebben hiertoe dan ook al geruime tijd opsporingsbevoegdheden. Nu de BOA zich ontwikkeld heeft tot een zelfstandige professional, met een eigenstandige taak, zijn zij niet meer weg te denken binnen het veiligheids-, fysieke en sociale domein.

In een veranderende samenleving neemt ook de vraag naar handhaving toe.

Op het gebied van leefbaarheid wordt de afgelopen jaren een steeds groter beroep gedaan op de inzet van BOA's. Er is dan ook een toename in het aantal verzoeken vanuit de (politie)meldkamer en uitbreiding van politiebevoegdheden. Zo is er een duidelijke verschuiving zichtbaar in de taken en bevoegdheden van de BOA's. Door capaciteitsgebrek bij politie verschuiven steeds meer van deze politietaken. De verwachting is dat dit de komende jaren nog meer gaat toenemen.

Door al het bovenstaande worden BOA's ook meer en sneller geconfronteerd met agressie en kunnen zich situaties voordoen die vragen om direct te kunnen handelen waar nodig. Zij zijn reeds uitgerust met C2000-portofoons en bodycams, deze middelen volstaan echter niet altijd om tot een adequate en veilige aanpak te komen.

De BOA's van de gemeente Waalwijk beschikken sinds Q1 2025 over vrijheidsbeperkende middelen in de vorm van handboeien. Dit ter bescherming van de BOA én een aangehouden verdachte. Door het gebruik van handboeien kan een situatie sneller onder controle worden gebracht. Voor de toepassing van deze vrijheidsbeperkende middelen dienen de medewerkers te voldoen aan de bekwaamheidseisen van de Regeling toetsing geweldbeheersing buitengewoon opsporingsambtenaar en ambtenaren van bijzondere opsporingsdiensten (RTGB). Hiervoor worden zij jaarlijks getraind en getoetst op RTGB 3 niveau.

Om te kunnen voorzien in jaarlijkse her- en bijscholing van de medewerkers van bovengenoemde extra geweldsbevoegdheden en het bijbehorende materieel voor de BOA's worden er extra middelen aangevraagd van € 20.000.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om een structureel nadeel te verwerken van € 20.000 in 2025 en verder.

Jeugd Veiligheid

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

We richten ons op een integrale aanpak om jongeren die extra aandacht nodig hebben te ondersteunen. We verbeteren de veiligheidsbeleving van de jeugd in en om de school, vergroten kansen voor risicojongeren en streven naar een afname van jeugdcriminaliteit. Samen met onze partners richten we op talentontwikkeling en pakken we jeugdoverlast aan. De doelstelling is:

D25.120 Vroegtijdig en beter in beeld brengen en houden van jeugdgroepen en met onze partners bepalen van een passende aanpak zoals bijvoorbeeld het inzetten van een persoonsgerichte aanpak of het inzetten van het 7-stappenmodel.

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan in?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.1201 Optimaliseren proces rond zorg en veiligheid, waaronder jeugdveiligheid

In 2024/2025 wordt het proces rondom de thema's zorg en veiligheid, waar jeugd een onderdeel van is, geoptimaliseerd. Een onderdeel hiervan is het implementeren van het AVE-model en het werken met een nieuw convenant voor jeugd om informatiedeling te borgen. Het AVE staat voor: Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie bij huishoudens met oplopende problematiek. Het doel is het voorkomen van een dreigend escalerende situatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De aanpak verloopt volgens planning. Het AVE-model wordt geïmplementeerd.

A25.1202 In beeld brengen jonge harde kern supporters RKC

In 2025 wordt er beeld gevormd rondom de (nieuwe) jonge harde kern supporters van RKC. Na het beeldvormen wordt bekeken wat ieders rol is in deze groep en hoe deze aan te pakken met bijvoorbeeld een persoonsgerichte aanpak.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De aanpak verloopt volgens de omschrijving/planning. Het onderliggende gezamenlijke plan van aanpak hiervoor is in januari jl. vastgesteld door RKC Waalwijk, politie, Openbaar Ministerie en gemeente Waalwijk. De uitvoering hiervan start op zeer korte termijn.

A25.1203 Inzetten bureau HALT op voortgezet onderwijs

Door bureau HALT wordt er in 2025 op het voortgezet onderwijs binnen Waalwijk voorlichting gegeven aan jongeren, ouders en leraren over diverse onderwerpen rondom jeugd en veiligheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De aanpak verloopt volgens de omschrijving/planning. Er is een subsidie verleend aan bureau HALT, waarna zij voorzien in het geven van voorlichting op de voortgezet onderwijs scholen.

A25.1204 Geven van extra voorlichting op basisscholen over jeugdcriminaliteit

Op de basisscholen binnen Waalwijk wordt in 2025 extra voorlichting gegeven rondom het thema jeugdcriminaliteit. Hierin worden onder anderen de onderwerpen ondermijning, cybercrime, sexting en hoe om te gaan met social media besproken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De aanpak verloopt volgens planning. Er wordt voorlichting gegeven op basisscholen over jeugdcriminaliteit.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Versterking verbinding zorg en veiligheid

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Omschrijving (toelichting)

Door aan de voorkant zo vroeg mogelijk adequate hulp te bieden wordt zoveel mogelijk voorkomen dat onveilige situaties ontstaan. We handelen bij voorkeur preventief, maar indien nodig ook repressief. Een goede en snelle samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners is hiervoor essentieel. We volgen hierin de koers uit het sociaal domein. De doelstelling is:

D25.130 Goede samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners en daarbij inzetten van juiste en passende hulp en ondersteuning

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Omschrijving (toelichting)

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.1301 Inzetten van wijk GGZ-ers op preventie en psycho-educatie**Omschrijving (toelichting)**

Met de extra middelen voor de inzet van een Wijk-GGZ'er steken wij in op vroegsignalering en psycho-educatie. Door de bekendheid van de functie bij organisaties, ondernemers en inwoners te vergroten en door psycho-educatie willen we dat signalen eerder gedeeld worden zodat inwoners sneller toegeleid worden naar de juiste hulp.

Tevens is er de ruimte om sneller in te spelen op signalen en behoeften.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

De uitvoering van de aanpak verloopt volgens planning. Wijkgerichte GGZ-professionals worden actief ingezet om psychische problematiek in een vroeg stadium te signaleren en te voorkomen. Door middel van preventieve activiteiten en het geven van psycho-educatie aan bewoners, mantelzorgers en professionals, wordt gewerkt aan het versterken van kennis over mentale gezondheid, het verminderen van stigma en het bevorderen van zelfredzaamheid binnen de wijk. Deze aanpak draagt bij aan het voorkomen van escalatie en het tijdig toeleiden naar passende zorg of ondersteuning.

A25.1302 Ontwikkelen kader op zorg en veiligheid

Omschrijving (toelichting)

In samenwerking met afdeling Welzijn Inkomen Jeugd en Zorg en afdeling Beleid Sociaal Maatschappelijk Domein wordt er gewerkt aan een kader voor zorg en veiligheid. Dit met als doel om te komen tot een duidelijke aanpak bij het op- en afschalen van complexe casuïstiek.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering van de aanpak verloopt volgens planning. De diverse ontwikkelopgaven binnen de pijler zorg en veiligheid dienen te resulteren in concrete kaders op het gebied van zorg en veiligheid. Op korte termijn wordt ook gestart met de implementatie van de Aanpak Voorkomen van Escalatie (AVE-model).

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Ondermijning

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Omschrijving (toelichting)

Ondermijning beslaat alle vormen van criminaliteit waarbij het gezag wordt aangetast of waarbij sprake is van verwevenheid tussen de onderwereld en bovenwereld. Enkele voorbeelden zijn hennepsteelt, handel in harddrugs, criminele motorclubs en witwassen. De doelstellingen zijn:

D25.140 Streven naar een weerbare overheid en samenleving, waarin ruimte is voor welke vorm van ondermijning dan ook wordt ingeperkt en/of waartegen repressief stevig wordt opgetreden: het voorkomen, verstoren en stoppen van ondermijnende criminaliteit

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Omschrijving (toelichting)

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.1401 Opstellen privacy protocol ondermijning

Omschrijving (toelichting)

In 2025 wordt een privacy protocol ondermijning opgesteld. Dit naar aanleiding van een recentelijk landelijk advies van de Raad van State over de rol van gemeenten in de bestuurlijke en integrale aanpak van ondermijning. Het privacy protocol is een afwegingskader voor de binnengemeentelijke gegevensuitwisseling ten behoeve van de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. In het protocol is de aanpak Ondermijning van de gemeente in relatie tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming beschreven.

Hierbij worden processen en systemen op elkaar afgestemd en is zodoende de informatiedeling geborgd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het opstellen van het lokale privacy protocol ondermijning verloopt volgens planning en wordt dit jaar opgeleverd.

A25.1402 Onverminderd inzetten in de strijd tegen drugscriminaliteit

Omschrijving (toelichting)

De inzet is in 2025 onder andere gericht op een consequente toepassing van het Damoclesbeleid. We passen dit beleid doorlopend aan, zodat het blijft aansluiten bij de nieuwste ontwikkelingen. We blijven waar nodig en mogelijk het met spoed toepassen van bestuursdwang.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De aanpak verloopt volgens planning.

A25.1403 Uitvoering geven aan de Brabantse norm weerbare overheid

Omschrijving (toelichting)

Binnen de gemeente Waalwijk voldoen we aan de norm weerbare overheid. Echter, willen we dit optimaliseren door extra in te zetten op bewustwording rondom ondermijning. Dit om inwoners, ondernemers, medewerkers en bestuurders weerbaarder te maken tegen ondermijnende criminaliteit en daarmee de kans op ondermijning te verkleinen. Daarnaast willen we de meldingsbereidheid bij de eerder genoemde doelgroepen vergroten door o.a. meervoudige inzet van verschillende soorten preventieve acties (campagnes, voorlichting en gesprekken). Daarnaast willen we ons focussen op de weerbaarheid van inwoners en het verstevigen van onze informatiepositie.

Dit doen we door onze partners in de aanpak actief te betrekken en uit te breiden, waardoor ondermijning in een zo vroeg mogelijk stadium wordt gesignaleerd en er integraal wordt doorgepakt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De aanpak verloopt volgens planning. Zo zijn er verschillende bijeenkomsten en voorlichtingssessies georganiseerd over het thema ondermijning, zowel intern als extern, waaronder voor scholen. Daarnaast is het beleid met betrekking tot de VOG-P (Verklaring Omtrent Gedrag – Periodiek) en de VOG aangepast.

A25.1404 Uitvoering geven aan het beleid mensenhandel

Omschrijving (toelichting)

Dit doen we door in 2025 controles op dit thema uit te voeren, in- en extern de bewustwording op het thema te vergroten en kennis te delen binnen het district Hart van Brabant. We voeren hiervoor meerdere integrale districtelijke controles uit. Ook worden

toezichthouders die zich bezighouden met controles van kamerbewoning getraind in het herkennen van signalen rondom mensenhandel.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er worden verschillende zorg- en veiligheidspartners getraind in het herkennen van signalen van mensenhandel. Dit zorgt ervoor dat tijdens alle controles specifiek op deze signalen wordt gelet. Daarnaast voert het Bestuurlijk Interventie Team (BIT) periodieke controles uit, gericht op het thema mensenhandel. De coördinatie van zorg rondom mensenhandel en de procesregie zijn als plustaak ondergebracht bij het zorg- en veiligheidshuis.

A25.1405 Voorlichtingen geven op scholen rondom het thema ondermijning

Omschrijving (toelichting)

Er worden preventieve voorlichtingen gehouden op scholen rondom het thema ondermijning. Hierbij wordt aandacht besteed aan de jeugdigen maar ook aan leraren en ouders. Bewustwording en het leren kennen van signalen staan hierin centraal waarna het ook wordt uitgelegd waar ze met dit soort signalen terecht kunnen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De aanpak verloopt volgens planning. Er zijn diverse voorlichtingen gegeven op scholen rondom het thema ondermijning.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Digitale veiligheid

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Omschrijving (toelichting)

De gedigitaliseerde samenleving brengt risico's met zich mee. We zetten ons in om te voorkomen dat inwoners en bedrijven slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.?

De veiligheid van de informatie kan helaas niet tot de volle honderd procent worden gegarandeerd, gezien de steeds voortschrijdende techniek en de toename van cybercrime. Ook blijft het werken met informatie mensenwerk. We streven echter naar een optimaal pakket aan maatregelen waarbij de mate van risico bepalend is voor onze acties.

De doelstellingen zijn:

D25.150 Digitaal weerbaarder maken van inwoners en ondernemers van de gemeente Waalwijk

D25.151 Gemeentelijke informatie is op het juiste moment beschikbaar, deze informatie is correct en is alleen toegankelijk voor bevoegde personen.

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Omschrijving (toelichting)

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.1501 Diverse activiteiten inzake digitale weerbaarheid

Omschrijving (toelichting)

In 2025 wordt gewerkt aan de onderstaande activiteiten om de digitale weerbaarheid verder te vergroten.

- We zetten in op het voorkomen dat inwoners en ondernemers slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit;
- We zetten in op bevorderen van aangiftebereidheid;
- We sluiten aan bij de regionale aanpak 'Lokale Weerbaarheid Cybercrime' ;
- We dragen bij aan bewustwording bij onze inwoners en ondernemers. Dat doen we op diverse manieren, waaronder communicatie .

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De aanpak verloopt volgens planning. Er wordt aangesloten bij landelijke campagnes en we richten ons op verschillende doelgroepen zoals jongeren, senioren en het Midden- en Kleinbedrijf.

A25.1511 Diverse activiteiten inzake gemeentelijke informatievoorziening

Omschrijving (toelichting)

De belangrijkste activiteiten in 2025 op het gebied van gemeentelijke informatieveiligheid zijn:

1. We nemen maatregelen op basis van nieuwe wetgeving (BIO 2.0) en bereiden ons voor op nieuwe wetgeving (NIS2).
2. We voeren bewustwordingscampagnes uit met meetbare resultaten.
3. We zetten nieuwe technieken in om de digitale weerbaarheid te verhogen.
4. We voeren verschillende audits uit om de gemeentelijke digitale weerbaarheid te toetsen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Aanvullende audits hebben plaatsgevonden om de digitale weerbaarheid van de gemeentelijke systemen te toetsen. Een start is gemaakt van het inzetten van nieuwe technieken om de digitale weerbaarheid te verhogen. Een raamwerkovereenkomst met de VNG is aangegaan om digitale veiligheidsproducten en -diensten in te kopen.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

3.4 Beleidsveld 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Schone, Stille en Gezonde Mobiliteit

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

In 2030 heeft het mobiliteitssysteem in Waalwijk geen negatieve effecten meer op de leefomgeving.

De doelstelling is:

D25.210 Mobiliteit in Waalwijk is in 2030 schoner, stiller en gezonder

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.2101 Uitwerken nieuw parkeerbeleid

Na vaststelling van de Parkeervisie Waalwijk wordt in 2025 nieuw parkeerreguleringsbeleid aangeboden en wordt een fietsparkeerplan en een aanpak Deelmobiliteit opgesteld. De Aanpak Deelmobiliteit wordt opgepakt, nadat het fietsparkeerplan is afgerond.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het fietsparkeerplan wordt in het derde kwartaal van 2025 ter besluitvorming aan het college aangeboden. De aanpak deelmobiliteit wordt niet in 2025 ter besluitvorming aangeboden. In de tussentijd wordt er vanuit een positieve insteek meegewerkt aan deelmobiliteitsinitiatieven die zich melden. Een voorbeeld is de uitbreiding van deelauto's van Greenwheels.

Het parkeerreguleringsbeleid is nog niet ingepland. Besluitvorming hierover vindt niet plaats in 2025.

A25.2102 Verbeteren situatie fietsers op het Halve Zolenpad

Conform IUP 2025-2026 wordt op drie locaties op het Halve Zolenpad een begin gemaakt met het aanpassen van de voorrangssituatie voor fietsers.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorrangssituatie op de kruising Halve Zolenpad – Spoorstraat in Waspik is aangepast. De kruisingen van het Halve Zolenpad met de Stadhoudersdijk en Vrouwensvaartsestraat zijn in voorbereiding.

A25.2103 Verbeteren openbare vervoersvoorzieningen in Waalwijk

- We onderzoeken de ruimtelijke en economische haalbaarheid van mobiliteitshubs, te starten met de locatie Noorder Allee.
- We onderzoeken of doorstromingsmaatregelen nodig zijn om Bus Rapid Transit te faciliteren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er is een projectleider aangesteld die de opdracht heeft om de ruimtelijke en economische haalbaarheid van de mobiliteitshubs te onderzoeken. Momenteel is een plan van aanpak in de maak.

In samenwerking met de andere gemeenten gelegen aan de BRT-verbinding Tilburg – Waalwijk – Den Bosch worden onderzoeken opgestart naar de haltes, verkeerslichten en andere kleine doorstromingsmaatregelen op de route. Deze onderzoeken zijn ingebracht bij de provincie om cofinanciering.

A25.2104 Verbeteren van de fietsveiligheid bedrijventerreinen haven

We onderzoeken de mogelijkheden voor het verbeteren van de fietsveiligheid op het bedrijventerreinen havens 1 t/m 6.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er loopt een onderzoek naar de mogelijkheden voor een vrijliggend fietspad langs de Kleiweg. Daarnaast is in samenwerking met Parkmanagement en Smartwayz (provincie) gestart met het project om het fietsen op het bedrijventerrein Haven te bevorderen.

A25.2105 Verbeteren verkeersveilige schoolomgeving

We zetten samen met de BVL-basisscholen blijvend in op een verkeersveilige schoolomgeving o.a. door educatieve projecten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Met de BVL-basisscholen zetten we in op mensgerichte verkeerseducatieprojecten. In dit kader is de gemeente aangemeld om met te doen aan de provinciale actie 'Autoloze schoolweek' in september. Daarnaast bieden de buurtsportcoaches fietsvaardigheidslessen aan.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Inclusieve Mobiliteit

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Voor iedereen is er een mobiliteitsoplossing, al dan niet individueel dan wel gedeeld (openbaar vervoer).

De doelstelling is:

D24.2100 Inclusieve mobiliteit

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.2201 Faciliteren fietslessen

We faciliteren fietslessen voor nieuwe Nederlanders en e-bike trainingen voor senioren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In het voorjaar worden twee e-bike trainingen voor senioren georganiseerd met naar verwachting 40 deelnemers. Daarnaast organiseren we fietslessen voor statushouders.

A25.2202 Aanpakken barrières om zelfstandig op weg te gaan

Vanuit het Mobiliteitsplan 2030 wordt gekeken naar het aanpakken van de toegankelijk op looproutes van en naar het centrum van Waalwijk. We realiseren twee looproutes in 2025.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door beperkte ambtelijke capaciteit zijn de werkzaamheden vertraagd. Het project 'toegankelijke looproutes' is inmiddels opgestart. In overleg met Inclusief Waalwijk zijn looproutes geïnventariseerd, die verbetering behoeven. De vervolgstap is een beoordelings-/toetsingskader opstellen, waaraan de routes worden getoetst. Op basis hiervan wordt een plan van aanpak voor de uitvoering opgesteld.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Robuust en Betrouwbaar Mobiliteitssysteem

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Het mobiliteitssysteem van de toekomst is multimodaal, ketengericht en betrouwbaar.

De doelstelling is:

D25.230 Doorontwikkeling naar een robuuster en betrouwbaarder mobiliteitssysteem

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.2301 Uitvoeren risicogestuurde verkeersveiligheidsaanpak

Conform vastgesteld BVVP 2024-2027 (Brabants Verkeersveiligheidsplan) werken we samen met de regionale partners aan een risicogestuurde verkeersveiligheidsaanpak, door lokaal het uitvoeringsprogramma uit te voeren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma is gekeken naar de mogelijkheden die het IUP biedt. Voor het IUP 2027-2028 worden vanuit verkeersveiligheidsoverwegingen wegen aangedragen die vanuit een risicogestuurde verkeersveiligheid een verhoogd risico hebben. Alleen de wegen die ook een onderhoudsopgave kennen worden daarbij in het IUP 2027-2028 opgenomen.

A25.2302 Opstellen verkeersstructuurplan

Als nadere concretisering van het Mobiliteitsplan 2030 leggen we in 2025 een verkeersstructuurplan voor, waarmee we aangeven wat de visie op het Waalwijkse wegennet is. Inzichtelijk wordt gemaakt wat de gewenste wegencategorisering is en op welke wijze dat vertaald wordt naar de inrichting van wegen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het verkeersstructuurplan is momenteel in de maak.

Slimme en Efficiënte Mobiliteit

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

De huidige infrastructuur wordt beter benut, waardoor de bereikbaarheid van de gemeente ook verbetert.

De doelstelling is:

D25.240 Slimme en efficiënte mobiliteit

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.2401 Inrichten datagericht werken

De ambitie is om in 2025 meer datagericht te werken, waardoor er vanaf de begroting 2026 concreter gestuurd kan worden op indicatoren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Een eerste inventarisatie van de (on)mogelijkheden is opgepakt.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Havens

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

De gemeente Waalwijk heeft een drietal havens (Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik). De belangrijkste gemeentelijke taken zijn het beheren en onderhouden van de havens / sluizen, waardoor de bereikbaarheid van de Waalwijkse industrieterreinen gewaarborgd blijft (Waalwijk en Waspik) en het instandhouden van de recreatiehavens (Sprang-Capelle en Waspik).

Daarnaast lopen momenteel diverse havengerelateerde ontwikkelingen,

- Nieuwe insteekhaven Waalwijk: we zijn in afwachting van een gerechtelijke uitspraak mbt de insteekhaven en de randweg als onderdeel van het GOL en Haven 8 Oost (afrondding).
- Besluitvorming over de exploitatieopzet van de planontwikkeling Kerkvaartse haven staat gepland voor 2025.
- In 2025 wordt de samenwerking tussen binnenhavens in Noord-Brabant, onder de noemer Brabant Ports verder vorm en inhoud gegeven.
- Smart Port Waalwijk: vanuit de regiodeal en Interreg North Sea zijn middelen beschikbaar gesteld. In 2025 worden elektrische (transport)middelen aangeschaft.

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Vanwege diverse havengerelateerde ontwikkelingen zijn voor 2025 geen activiteiten benoemd.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Overige voorstellen en financiële afwijkingen

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Omschrijving (toelichting)

Overige afwijkingen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

VJB25|2.01 Fonteinen

Omschrijving (toelichting)

Tijd (toelichting)

VJB25 2.01		Fonteinen									
(sub) Beleidsveld		Verkeer, Vervoer en Waterstaat									
Productnummer en naam		203		Onderhoud Fonteinen				STRUCTUREEL			
Budgethouder		Afdelingshoofd RBL		Portefeuillehouder				T. Klerx			
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel											
		2025		2026		2027		2028		2029	
Lasten		N	15	N	15	N	15	N	15	N	15
Baten											
Saldo		N	15	N	15	N	15	N	15	N	15
Toelichting :											

Het budget onderhoud fonteinen is vanaf 2025 niet meer toereikend. Dit budget is gereserveerd voor onderhoud van de Julianafontein op het Hertog Janpark. Bij de aanleg van de nieuwe fontein op het Raadhuisplein is geen budget vastgesteld voor onderhoud en reparaties (beheer).

In de afgelopen jaren is de overschrijding per saldo weggevallen tegen overschrijdingen van andere budgetten binnen hetzelfde product. Verzoek om dit budget op te hogen met het hierboven genoemde bedrag.

Deze bijstelling hoort thuis bij beleidsveld 2 en is geplaatst onder "overige voorstellen en financiële afwijkingen" omdat deze niet valt onder mobiliteit of havens.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om de onderhoudskosten voor de fontein structureel met € 15.000 te

3.5 Beleidsveld 3 | Economie

Ruimte om te ondernemen

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Het stimuleren van ondernemerschap is essentieel voor economische groei en innovatie. Ons beleid richt zich op het creëren van een omgeving waarin ondernemers kunnen floreren. Dit omvat het verminderen van bureaucratische belemmeringen, het bieden van toegang tot financiering en het ondersteunen van start-ups via mentorprogramma's. Door een sterke infrastructuur en een ondersteunend netwerk te bieden, moedigen we innovatie aan en trekken we nieuwe investeringen aan, wat leidt tot een toekomstbestendige economie die bijdraagt aan Brede Welvaart.

De doelstellingen zijn:

D25.310 Beter faciliteren van ondernemerschap

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Omschrijving (toelichting)

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.3101 Accountmanagement

Het verbeteren van het vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven blijft een prioriteit, waarbij overleg met ondernemersverenigingen en intermediaire organisaties plaatsvindt. Middels accountmanagement informeren en faciliteren we ondernemend Waalwijk over economisch maatschappelijke thema's. Accountmanagement gaat daarbij om vertegenwoordiging van de gemeente, gezicht van de gemeente, vraagbaak, het vormen van netwerken en verbinden van mensen en initiatieven. Accountmanagement richt zich voornamelijk op ondernemers in Waalwijk, maar fungeert ook binnen de gemeentelijke organisatie als vraagbaak voor ondernemerschap. Daarnaast werken onze accountmanagers als verbindende schakel binnen de organisatie om ondernemersvragen te ondersteunen en te beantwoorden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Wekelijks bezoeken we bedrijven in de gemeente, zowel ambtelijk als bestuurlijk. We gaan daarbij in gesprek met ondernemers om te horen wat er speelt en waar nodig te informeren over diverse onderwerpen die actueel zijn binnen onze gemeente. We bezoeken

netwerkbijeenkomsten, wonen vergaderingen van ondernemersverenigingen bij en organiseren sessies rondom actuele thema's en projecten.

A25.3102 Het toekomstbestendiger inrichten van ruimte voor bedrijvigheid

De gemeente heeft plannen om gronden op Haven 8 Oost afronding uit te geven en te verkopen. Deze gronden zijn bestemd voor grootschalige logistiek, maar we onderzoeken de mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik. Ook zetten we in op ontwikkeling en uitgifte van bedrijventerrein Maasoevers-Scharlo. Daarnaast wordt gewerkt aan nieuwe uitgiftevoorwaarden en algemene verkoopvoorwaarden op basis van Brede Welvaart-principes en het regionale afsprakenkader Bedrijventerreinen. Tot slot wordt aandacht besteed aan de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn gestart met het uitwerken van een selectiestrategie op basis van Brede Welvaart thema's (selectiecriteria, selectieproces en uitgiftecriteria) voor de toekomstige uitgifte van gronden op Haven Acht oost (afronding). Het regionale afsprakenkader bedrijventerreinen is vastgesteld, ambitie op het gebied van herstructurering van bestaande bedrijventerreinen maakt hier onderdeel van uit. We zijn gestart met de kwantitatieve vertaalslag van de economische toekomstbeelden in dit kader.

A25.3103 Economisch beleid op orde

We werken aan het opstellen van een economische strategie die integraal onderdeel uitmaakt van de Strategische Visie en de Omgevingsvisie. Ter versterking van de Waalwijkse economie wordt daarnaast gewerkt aan actualiseren en/of vaststellen van de volgende beleidsstukken: detailhandelsvisie en de vrijetijdsnota.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Economische Verkenning is begin 2025 afgerond en opgeleverd. De uitkomsten zijn gebruikt als input voor de Koers Strategische visie en het Koersdocument Omgevingsvisie. De Verkenning is input voor de op te stellen selectiestrategie Haven 8 Oost (afronding). Deze selectiestrategie wordt opgesteld.

Om mogelijke risico's, vooral met betrekking tot het belangrijke project De Els en de supermarktsector, te vermijden, hebben wij besloten om de ontwikkeling van een nieuwe detailhandelsvisie uit te stellen.

De startnotitie voor het beleidskader Vrijetijd is in het eerste kwartaal van 2025 aangeboden aan uw Raad. Verwachting is dat eind 2025 een eerste concept van dit beleidskader gereed is.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Aantrekkelijker woon- en leefklimaat creëren

Wat willen we bereiken in 2025?

We streven naar aantrekkelijke commerciële voorzieningen, waaronder winkels en horecagelegenheden. Deze voorzieningen moeten niet alleen voldoen aan de behoeften van de lokale inwoners, maar ook bezoekers van buiten aantrekken. Met als doel om een levendige en gastvrije omgeving te bevorderen. Dit draagt bij aan de tevredenheid van inwoners en trekt bezoekers aan, wat op zijn beurt economische groei en sociale interactie stimuleert.

Doelstellingen zijn :

D25.320 Economische voorzieningenstructuur op peil houden

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.3201 Versterken van de binnenstad

Omschrijving (toelichting)

In april 2024 heeft de gemeenteraad de actualisatie van de Centrumvisie vastgesteld. Hiermee is richting gegeven aan de doorontwikkeling van de Binnenstad naar een zo levendig en aantrekkelijk mogelijk centrumgebied.

Voor 2025 zetten we de samenwerking met de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) voort. Gezamenlijk werken de gemeente en de BIZ aan de uitvoering van de acties omschreven in het uitvoeringsprogramma (voortvloeiend uit de Centrumvisie) om een toekomst bestendige binnenstad te realiseren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn gestart met het project kunst-speelelement bij de noordelijke stadsentree, verbreding en versterking van de functiemix en het continueren van lopende acties zoals Wet Blue (de toren van de Sint Jan) en het faciliteren van de herontwikkeling van De Els. De samenwerking met de BIZ is gecontinueerd. In 2025 (en verder) zetten we in de binnenstad verder in op een aantrekkelijk en divers ontmoetings- en verblijfsgebied, waaronder vergroening van de Stationsstraat-zuid.

A25.3202 Behoud van spreiding en structuur van voorzieningen

Omschrijving (toelichting)

We streven ernaar de bestaande detailhandelsstructuur in de gemeente en het economische voorzieningenniveau in de buurt van de woonomgeving te behouden. Hiertoe wordt in 2025 nieuw detailhandelsbeleid opgesteld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Om mogelijke risico's, vooral met betrekking tot het belangrijke project De Els en de supermarktsector, te vermijden, hebben wij besloten om de ontwikkeling van een nieuwe detailhandelsvisie uit te stellen.

Adaptieve en duurzame arbeidsmarkt

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

We zetten ons in voor een duurzame arbeidsmarkt die zich aanpast aan veranderende omstandigheden. Dit omvat bijvoorbeeld het bevorderen van levenslang leren en het stimuleren van werkgevers om zich aan te passen aan technologische ontwikkelingen. Duurzaamheid in de arbeidsmarkt gaat over een gezonde economie en een gezonde samenleving op de lange termijn.

De doelstellingen zijn:

D25.330 Kennis en talent behouden voor Waalwijk

D25.331 Een gezonde economie en gezonde samenleving

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Omschrijving (toelichting)

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.3301 Betrekken ondernemers en onderwijs

Samenwerking tussen onderwijs en ondernemers is essentieel om jongeren goed voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Maar beide partijen spreken vaak een verschillende taal. De gemeente heeft een verbindende, faciliterende rol om de aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt te verbeteren. We richten ons op het omzetten van ideeën in concrete plannen aangepast aan bepaalde omstandigheden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan krapte op de arbeidsmarkt in specifieke sectoren en op het behouden van jeugd voor de eigen gemeente. We continueren en intensiveren hiervoor de al lopende projecten en starten nieuwe initiatieven op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2025 hebben we de volgende projecten georganiseerd: Dag van de techniek, Wolluk your future en Herrie in het Stadhuis. Dit is een continuering van eerdere edities. Daarnaast zijn we samen met ondernemers, onderwijsinstellingen en brancheorganisaties gestart met de Logistieke leerlijn. De eerste werkzaamheden hiervoor gaan naar verwachting vanaf mei 2025 van start.

A25.3302 Mede ontwikkelen van lokale leerlijnen

In samenwerking met onderwijs en bedrijven faciliteren we het opzetten van opleidingen. In 2025 continueren en intensiveren we de lopende projecten. We onderzoeken samen met onderwijs en ondernemers de lokale behoefte aan en mogelijkheden voor nieuwe opleidingen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De logistieke leerlijn is in ontwikkeling. Er is een sterk consortium opgebouwd tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en brancheorganisaties. In januari 2025 is een aanvraag gedaan bij het Regionaal investeringsfonds. Volgens planning kan de Logistieke leerlijn in het school jaar 2026-2027 van start. Vooruitlopend daarop starten we in mei 2025 met voorbereidende activiteiten.

A25.3311 Aan de slag met internationale medewerkers

We werken in 2025 aan een convenant om afspraken met werkgevers te maken op verschillende thema's zoals integratie, gezondheid, onboarding en registratie. Op termijn breiden we het convenant uit naar inleners en huisvesters. Gekoppeld aan het convenant onderzoeken we de mogelijkheid voor het uitgeven van een keurmerk en vragen we een financiële bijdrage van werkgevers, inleners en huisvesters om internationale medewerkers in Waalwijk te ondersteunen. Zo zorgen we ervoor dat ondernemers de ruimte houden om te ondernemen en dat tegelijkertijd de internationale medewerkers de ondersteuning krijgen om mee te doen in de sociale basis van Waalwijk. Economie werkt hierin nauw samen met het sociaal domein.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project om te komen tot een convenant is gestart in het vierde kwartaal van 2024. Volgens plan zijn gesprekken gevoerd met werkgevers. Vanaf het tweede kwartaal 2025 worden ook huisvesters en inleners betrokken. Streven is om in het derde kwartaal 2025 gezamenlijk tot een convenant te komen.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

3.6 Beleidsveld 4 | Onderwijs

Onderwijs en leerlingzaken

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Het taakveld onderwijsbeleid bestaat uit een aantal onderdelen. Niet alles is een volledige verantwoordelijkheid van de gemeente. In veel gevallen is er sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid met het onderwijs. Er wordt dan vrijwel altijd samengewerkt aan/in een gedeelde aanpak. De verschillende onderdelen binnen het onderwijsbeleid zijn:

- **Lokaal onderwijsbeleid**

Met het onderwijs worden op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt die worden vastgelegd in een Lokale Educatieve Agenda (LEA). Deze vierjarige LEA waarvan de nieuwe periode start in 2025 behelst ook een concreet uitvoeringsplan met prestatie indicatoren en taakverantwoordelijken.

- **Onderwijsachterstandenbeleid**

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is gericht op het voorkomen van en terugdringen van onderwijsachterstanden. Veel programma's die vanuit OAB worden uitgevoerd (in Waalwijk onder de vleugels van Waalwijk Taalrijk) zijn gericht op preventie. Er is ook een sterke

beweging naar specifiek onderwijs voor (anderstalige) nieuwkomers.

- Volwasseneducatie

Met dit aspect richt de gemeente zich op volwassenen die Nederlands weliswaar als eerste taal hebben (NT 1-ers) maar die door opvoeding, opleiding of door bijvoorbeeld dyslectie achterstanden hebben opgelopen. Ook NT 2-ers, mensen die Nederlands niet als moedertaal hebben, worden ondersteund. Denk hierbij aan nieuwkomers, maar ook aan arbeidsmigranten.

- Peuteropvang en voorschoolse educatie

De voorschoolse educatie is gericht op kinderen die een grotere kans hebben om bij voorbaat al, voor de instroom op het primair onderwijs, een achterstand op te lopen. Daarom wordt ingezet om deze kinderen op de voorscholen al bij te spijkeren. Hierom wordt samengewerkt met de GGD, met de voorschoolse organisaties, het primair onderwijs en binnen het WWTR netwerk.

- Bewegingsonderwijs

Sinds 2023 is het onderwijs (zowel po als vo) opnieuw verplicht om twee uur bewegingsonderwijs aan te bieden. Hoewel die een verantwoordelijkheid is van het onderwijs, biedt de gemeente hiertoe mogelijkheden aan via GO (het beweegbureau) en via het nader te ontwikkelen programma Rijke Schooldag (*), dat onder de nieuwe LEA valt. We investeren in gelijke ontwikkelkansen van kinderen. We zorgen dat leerlingen tijdens hun hele schoolloopbaan, vanaf de voorschoolse periode tot en met de overgang van school naar werk, worden gestimuleerd om hun talenten te ontwikkelen. Achterstanden en uitval worden zoveel mogelijk voorkomen. Kinderen en ouders krijgen extra ondersteuning als dat nodig is. We versterken de doorgaande leerlijnen binnen én buiten het onderwijs: peuteropvang voor alle kinderen en een aanbod voor kinderen met een risico op onderwijsachterstand. We voorkomen thuiszitten en voortijdig schoolverlaten.

We zorgen voor passend onderwijs dat aansluit op de vraag van de arbeidsmarkt. Samen met onze partners realiseren we een goede aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven en verbreden we het opleidingsaanbod.

De doelstellingen zijn:

D25.410 Voorkomen en terugdringen van educatieachterstanden

D25.420 Meer bevorderen van zelfredzaamheid van de leerling in het reizen naar school

D25.421 Beter terugdringen van verzuim en voortijdig schoolverlaten

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.4101 Ontwikkelen van een nieuwe Lokaal Educatieve Agenda (LEA) 2025-2028

Omschrijving (toelichting)

In 2025 realiseren we een nieuw programma LEA, met daarin doelstellingen en resultaatafspraken gericht op:

- Gelijke Kansen (onder andere een Rijke Schooldag en inzet op mentale gezondheid);
- Waalwijk Taalrijk (o.a. gericht op vroegtijdige inzet op (taal)achterstanden, zodat kinderen een optimale start in groep 1 hebben);
- Gezinsperspectief (o.a. gericht op deelname aan activiteiten door kinderen, materiele en praktische ondersteuning).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Lokaal Educatieve Agenda 2025 t/m 2028 'Gelijke kansen voor ieder kind' is gereed. Deze is inmiddels geaccordeerd door het college en door de bestuurders van onderwijs en kinderopvang.

A25.4201 Bevorderen samenredzaamheid leerlingenvervoer

Omschrijving (toelichting)

De verordening kent taxivervoer naar school toe in een aantal specifieke situaties waarin beperkingen, schooltype, afstand, leeftijd en gezinssituatie allemaal kunnen meespelen. De gemeente toetst of een leerling zelfstandig kan reizen en of de ouders het kind in ieder geval gedeeltelijk zelf kunnen brengen en halen. Die toetsing is niet altijd eenvoudig en wordt daarom ook altijd gevolgd en indien nodig herzien.

Taxivervoer is een voorziening die niet bijdraagt aan de ontwikkeling van het kind en die in zekere mate zelfs nadelig is (wegens lange reistijd, files, wachten bij andermans voordeur, kwetsbare stiptheid, drukte in het busje, lang stilzitten, afhankelijkheid van anderen, chauffeurstekort). Leerlingen die getraind worden in zelf fietsen of zelf reizen met bus of trein maken vaak ook op andere vlakken een sprong in zelfvertrouwen en zelfredzaamheid. Met aanpassing van verordening, beleidsregels en werkprocessen wordt in 2025 steviger ingezet op met name het zelf brengen en halen door ouders. Hierdoor komen ouders vaker op het schoolplein in contact met leerkrachten, wat met name bij leerlingen in het speciaal onderwijs van belang is. In aanvulling hierop gaat de gemeente actiever sturen op vrijwillig gebruik van voorzieningen, waarmee de leerling geleerd en geholpen wordt om zelfstandig te reizen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door het college zijn nieuwe beleidsregels leerlingenvervoer 2025 vastgesteld. In de beleidsregels zijn, in vergelijking met de vorige beleidsregels, enkele inhoudelijke aanpassingen gedaan. De wijzigingen hebben betrekking op de duur van de inzet van zelfredzaamheidstrajecten, de uniformiteit en vormen van vervoer en beroep op eigen inzet van ouders.

A25.4202 Herbekijken van verordening en beleidsregels leerlingenvervoer

Omschrijving (toelichting)

In 2025 zal worden herbekeken of de verordening en beleidsregels leerlingenvervoer nog voldoende aansluiten bij de het bevorderen van de samenredzaamheid in het leerlingenvervoer, zoals uitgewerkt in A25.4201.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door het college zijn nieuwe beleidsregels leerlingenvervoer 2025 vastgesteld. In de beleidsregels zijn, in vergelijking met de vorige beleidsregels, enkele inhoudelijke aanpassingen gedaan. De wijzigingen hebben betrekking op de duur van de inzet van zelfredzaamheidstrajecten, de uniformiteit en vormen van vervoer en beroep op eigen inzet van ouders.

A25.4211 Behouden intensieve samenwerking en waar nodig extra investeren in samenwerking en bundelen van de krachten

Omschrijving (toelichting)

Samenwerking met zowel interne (Team Wijz, Team MAO, jeugdtafel en de regisseur jeugd en ondermijning) als externe partners (scholen, Stichting Jongerenwerk Waalwijk, ContourdeTwern, GGD, politie, Openbaar Ministerie en HALT) staat centraal in onze preventieve aanpak van schoolverzuim. Door de intensieve samenwerking en het bundelen van krachten willen we effectief optreden tegen verzuim en komen tot gerichte preventieve inzet, passend bij de behoefte van de leerlingen en hun ouders.

In 2025 omvat dit preventieve verzuimgesprekken, waarbij we vroegtijdig signalen van dreigend verzuim oppikken en actie ondernemen. We verstrekken voorlichting aan zowel leerlingen als ouders om bewustzijn te vergroten over het belang van regelmatig schoolbezoek.

Daarnaast nemen we actief deel aan zorgoverleggen op de scholen om de voortgang van leerlingen met ziekteverzuim te bespreken en eventuele obstakels voor hun aanwezigheid op school te identificeren en aan te pakken. Aan het begin van het schooljaar voeren we startgesprekken met alle scholen om de verwachtingen en doelstellingen voor het komende jaar af te stemmen en te zorgen voor een vlotte start.

Kortom, onze gecoördineerde aanpak met interne en externe partners omvat een breed scala aan preventieve taken, variërend van gesprekken en voorlichting tot actieve deelname aan overleggen, met als doel de onderwijservaring te verbeteren en schoolverzuim te verminderen voor alle leerlingen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar. Naast de preventieve inzet van leerplicht in de aanpak van schoolverzuim wordt er ook gehandhaafd waar nodig.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Deze preventieve aanpak schoolverzuim verloopt volgens de omschrijving/planning.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Onderwijshuisvesting

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van huisvesting voor basis- en voorgezet onderwijs:

- nieuwbouw van schoolgebouwen
- uitbreiding van bestaande schoolgebouwen
- opstellen programma onderwijshuisvesting
- vandalismebestrijding

Er is een wetwijziging in voorbereiding op het gebied van onderwijshuisvesting. Het doel van de wetwijziging is de verantwoordelijkheidsverhouding tussen de gemeenten en schoolbesturen te verhelderen en de samenwerking te verbeteren. De ingangsdatum is nog onbekend.

De insteek van de wet is een meer planmatige, duurzame en toekomstgerichte aanpak van onderwijshuisvesting. Wat kan leiden tot meer effectiviteit en dus betere onderwijshuisvesting. Daarnaast wordt in het wetsvoorstel renovatie een volwaardig

alternatief voor nieuwbouw. Ook wordt het investeringsverbod voor besturen in het primair onderwijs genuanceerd.

Met de wetswijziging wordt het voor gemeenten verplicht een meerjarig Integraal HuisvestingsPlan (IHP) te ontwikkelen (komt in de plaats van het huidige MeerjarenInvesteringsProgramma [MIP]).

De doelstellingen zijn:

D25.420 Het beleidsmatig voorbereiden op de invoering van de toekomstige Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting

D25.421 Het realiseren van adequate, duurzame en gezonde schoolgebouwen

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

A25.4101 In overleg met de schoolbesturen voor de periode vanaf 2026 een IHP ontwikkelen.

Omschrijving (toelichting)

Het huidige MIP bestrijkt de periode 2022 tot en met 2025. In de loop van 2025 worden in overleg met de schoolbesturen de voorbereidingen van het IHP 2026 – 2041 opgepakt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In het tweede kwartaal van 2025 wordt, in overleg met de schoolbesturen, gestart met de voorbereidingen van het IHP 2026-2041. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Wet planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting wordt hierbij uitgegaan van een periode van vier jaar (2026-2029) plus een doorkijk van de 12 jaar erna.

A25.4211 Uitvoeren van onderwijshuisvestingsprojecten

Omschrijving (toelichting)

Concreet zal in 2025 worden gewerkt aan de volgende projecten:

- Nieuwbouw KC Meerdijk, Waalwijk (in uitvoering);
- Uitbreiding CBS De Brug, Waspik (in voorbereiding, schoolbestuur is bouwheer);
- Nieuwbouw KC Landgoed Driessen (in voorbereiding);
- Gedeeltelijke vervangende nieuwbouw OBS De Hoef (in voorbereiding);
- Vervangende nieuwbouw RKBS De Veste, Waspik (start voorbereiding in 2025)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De vijf genoemde projecten bevinden zich alle in een andere fase: van opstart (OBS De Hoef en De Veste), voorbereiding (nieuwbouw KC Landgoed Driessen, uitbreiding CBS De Brug) tot afronding (KC Meerdijk).

Doelstellingen

3.7 Beleidsveld 5 | Sport, Cultuur en Recreatie

Vrijetijdsvisie

Doelstellingen

Wat willen we bereiken in 2025?

Omschrijving (toelichting)

Een integrale vrijetijdsvisie is essentieel voor het creëren van een samenhangend beleid dat alle aspecten van vrije tijd omvat. Het bevordert crossovers tussen sectoren zoals sport, cultuur en toerisme, wat leidt tot innovatieve en verrijkende ervaringen voor inwoners en bezoekers. Deze benadering versterkt de lokale economie en draagt bij aan een levendige gemeenschap.

De doestelling is :

D25.510 Verbetering samenhangend beleid van alle aspecten van vrije tijd

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan?

Omschrijving (toelichting)

De onderstaande activiteiten zijn opgenomen in de begroting 2025. In dit voorjaarsbericht wordt de stand van zaken gegeven.

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5101 Opleveren van de vrijetijdsvisie

Omschrijving (toelichting)

In 2025 zal de gemeente Waalwijk zich toeleggen op het ontwikkelen van een uitgebreide vrijetijdsvisie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op 22 mei 2025 ligt de startnotitie van het beleidskader vrije tijd voor bij de raad ter besluitvorming. Daarna wordt het kader verder vormgegeven. We verwachten eind 2025 het concept gereed te hebben, waarna de definitieve versie in het eerste kwartaal van 2026 gereed zal zijn.

Sport

We willen een aantrekkelijke sportieve gemeente zijn voor onze inwoners.

We willen zoveel mogelijk Waalwijkers vitaal in beweging krijgen en houden. Daarbij zijn vitale sportverenigingen en goede, toekomstgerichte accommodaties van belang.

Sport en bewegen is zowel een doel als middel en draagt op veel manieren bij aan het woon-, leef-, welzijns- en vestigingsklimaat in de gemeente Waalwijk. Beleidsmatige aandacht voor een functioneel en kwalitatief sportkapitaal blijft daarom belangrijk. Het is

van belang om mee te bewegen in de behoefte en demografische ontwikkelingen. Een voorbeeld daarvan is de toenemende vraag naar plekken in de openbare ruimte om te sporten en te bewegen.

Doelstellingen

D25.520 Inclusief en vaardig sporten en bewegen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5201 Ontwikkelen rijke schooldagen

Omschrijving (toelichting)

Met een Rijke Schooldag bieden we samen met het primair onderwijs een kansrijke en inspirerende omgeving, door een gevarieerde combinatie van curriculaire en extra-curriculaire activiteiten (leren van basisvaardigheden combineren met een aanbod gericht op cultuur, sport, gezondheid, natuur etc). Deze vinden zowel tijdens als naschools plaats.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn vanuit Kansen Gelijkheid gestart met Rijke Schooldagactiviteiten onder de naam AvonturenFabriek. De pilot schooljaar 2025/2026 is gestart op Kindcentrum Zanddonk en wordt georganiseerd door het kindcentrum, Vakantiescholen, GO Waalwijk en Waalwijk Taalrijk. Er wordt samengewerkt met partners/aanbieders zoals onderwijs, ContourdeTwern, Het BeweegBuro, Bibliotheek Waalwijk, Kunstencentrum Waalwijk, Kinderboerderij 't Erf, Mikz Kinderopvang en RKC Foundation. De pilot omvat 5 blokken (van elk 6 weken) met een activiteitsaanbod vanuit ontwikkelgebieden: Denken, Cultuur, Talenten en Bewegen met als rode draad gezondheid en taalstimulering voor kinderen uit de groepen 3 t/m 8. Het doel is om ook op andere basisscholen in gemeente Waalwijk met naschoolse activiteiten onder de naam AvonturenFabriek te starten. Bestaande lopende activiteiten worden in het aanbod opgenomen.

A25.5202 Uitbreiden lokale samenwerking

Omschrijving (toelichting)

In 2025 breiden we vanuit de nieuwe koers sociaal domein de lokale samenwerking met sport- en beweegaanbieders en professionele partners op de kwetsbare doelgroepen verder uit. De bedoelde kwetsbare doelgroepen zijn:

1. Mensen met een verstandelijke, zintuiglijke en motorische beperking.
2. Mensen met psychische problemen en chronisch zieken.
3. Ouderen die kampen met dementie en eenzaamheid.
4. Mensen met een laag inkomen.
5. Arbeidsmigranten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Vanuit de nieuwe koers hebben we in de pilotwijk Baardwijk, Laageinde en De Hoef een eerste inventarisatie gedaan van het huidige sport- en cultuuraanbod in de wijk. We breiden de samenwerking in deze wijk met de RKC Foundation verder uit met een beweeg- en leefstijl interventie. De GO Fit gids 2025/2026 voor (kwetsbare) ouderen, mensen met

chronische klachten en fysieke/mentale beperkingen is uitgebracht en wordt via de aanbieders en professionals verspreid. In deze gids is al het activiteiten- en ondersteuningsaanbod (zoals Uniek Sporten hulpmiddelen, Volwassenenfonds, sport- en beweegcoaches) opgenomen.

A25.5203 Met GO Waalwijk een beweging (community) creëren die aanzet tot sporten, bewegen en een gezonde levensstijl

Omschrijving (toelichting)

Met GO Waalwijk hebben we een initiërend, stimulerend en coördinerend platform voor sport, beweging, gezondheid en cultuur. Vanuit het brede netwerk en de samenwerkingspartners wordt storytelling ingezet om bewustwording te vergroten en aandacht te vestigen op een vitale leefstijl.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Met lokale partijen hebben we in teken van de 80-jarige bevrijding de handen ineen geslagen met het 'GO Wolluk Circuit' en een unieke medaille. Er wordt verwacht in totaal zo'n 200 medailles uit te reiken. De nieuwe GO Fit-gids 2025/2026 is ontwikkeld en verspreid via huisartspraktijken, fysiotherapeuten, zorghuizen. Ook zijn er veel persoonlijke verhalen in verwerkt van mensen die gebruik maken van het aanbod.

Afgelopen maanden is ingezet op de content in pers en op sociale media. Dit heeft geresulteerd in een groter bereik en groeiend aantal volgers op sociale media. In april is extra inzet op de GO Urban maand (jongeren 11 t/m 14 jaar in de wijk) en de GO Healthy-week (bewustwording creëren voor gezonde leefstijl door een week lang allerlei bestaande initiatieven van partners uit te lichten).

Doelstellingen

D25.521 Vitale sportaanbieders in een positieve sportcultuur

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5211 Sportclub APK

Omschrijving (toelichting)

Om onze verenigingen vitaler en duurzamer te maken voeren we de Sportclub APK uit. We krijgen met dit onderzoek inzicht in de vitaliteit en directe aanknopingspunten om het gemeentelijk sport- en beweegbeleid door te ontwikkelen. Het levert verenigingsbestuurders waardevolle inzichten, tips en handige tools op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Sportclub APK is uitgevoerd met een respons van 36%. Het onderzoek is uitgevoerd binnen de thema's : Algemeen, Gelukkige professional & vrijwilligers, duurzaamheid en Inclusief sporten en bewegen. Vanuit de opgehaalde informatie gaan we in 2025 themabijeenkomsten organiseren en worden door de verenigingsondersteuner individuele gesprekken gevoerd.

A25.5212 Sociaal veilige sport

Omschrijving (toelichting)

We werken aan een plan van aanpak om sociale veiligheid en integriteit bij sportverenigingen te stimuleren en te ondersteunen. Samen met de verenigingen zetten we in ieder geval de minimaal noodzakelijke stappen richting een sociaal veilig sportklimaat door te voldoen aan de basiseisen sociale veiligheid (o.a. regeling gratis VOG, Gedragscode Sport, Vertrouwenscontactpersoon en cursus of e-learning voor trainers/coaches).

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Op regionaal niveau zijn we een eenduidige aanpak aan het onderzoeken. In 2025 ronden we ons lokale plan van aanpak af.

Doelstellingen

D25.522 Duurzame sportinfrastructuur

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

*A25.5221 Sportpark de Gaard wordt klimaat-adaptief***Omschrijving (toelichting)**

We gaan sportpark de Gaard optimaliseren en verduurzamen. We treffen klimaat-adaptieve maatregelen, enerzijds ter voorkoming van wateroverlast op het (laag gelegen) sportpark de Gaard, anderzijds creëren we waterberging voor gebruik in droge perioden. Hiermee wordt Sportpark de Gaard omgevormd tot een blauw sportpark.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Fase 1 van het project is nog niet afgerond. Wel is het nieuwe kunstgrasveld bij NEO'25 met waterberging gerealiseerd en is ook de toplaag van het kunstgrasveld bij RWB vervangen. Het Drintalentsysteem is aangebracht in 3 natuurgrasvelden, maar werkt nog niet optimaal. We zijn met de aannemer op zoek naar de oorzaak. Op het moment dat dit is opgelost gaan we Fase 2 voorbereiden.

*A25.5222 Start maken met realisatie sportboulevard Waspik***Omschrijving (toelichting)**

Geruime tijd geleden heeft de raad besloten te komen tot een nieuwe sporthal in Waspik. De start hiervan heeft vertraging opgelopen vanwege het feit dat het locatieonderzoek langer heeft geduurd dan voorzien. De komende tijd wordt de locatiekeuze verwacht. Hoe de sporthal er precies uit komt te zien en welke voorzieningen er eventueel aan toegevoegd worden, wordt nader onderzocht.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Door bureau Synarchis wordt er gewerkt aan een Programma van Eisen voor de nieuwe sporthal. Hiermee kan ook een grove raming worden gemaakt voor de kosten van de bouw van een nieuwe sporthal. De kosten voor de bouw zijn afhankelijk van de definitieve locatiekeuze. Het college heeft de gronden achter de Margrietlaan aangewezen als beoogde locatie voor de nieuwe sporthal. De raad heeft aangegeven nog een poging te willen doen

om gronden te verwerven rondom sportpark Elzenhage, waardoor het participatietraject tijdelijk is gepauzeerd tot er duidelijkheid is over de mogelijk aan te kopen gronden.

A25.5223 Kleedkamers WSC Waalwijk

Omschrijving (toelichting)

De kleedkamers van voetbalvereniging WSC Waalwijk zijn gedateerd en verkeren niet in goede staat. Aanvullend op een eerder gedaan onderzoek, wordt onderzocht wat de beste oplossing is: renovatie of nieuwbouw.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Na onderzoek is geconcludeerd dat nieuwbouw van de kleedkamers de beste oplossing is. WSC wil dit in eigen beheer doen en vraagt om een bijdrage vanuit de gemeente. Dit bedrag is opgenomen in de kadernota. Bij akkoord kan WSC nieuwe kleedkamers bouwen.

A25.5224 Sporten en bewegen in de openbare ruimte

Omschrijving (toelichting)

Sporten en bewegen vindt steeds meer in de openbare ruimte plaats. Ook de doelen vanuit onze Sportnota en de nieuwe koers Sociaal domein maken dat we dit willen faciliteren. We sluiten hierbij aan bij het Speelruimteplan 2019, waarin sporten in de openbare ruimte al een ambitie is. In samenwerking met diverse organisaties en interne beleidsthema's (o.a. cultuur & evenementen, erfgoed, recreatie & toerisme) pakken we dit nader op. We zien hierbij ook kansen voor de Urban sports & culture in de openbare ruimte.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn momenteel in de onderzoeksfase om te komen tot een meerjarenplanning voor de inrichting van een sportieve openbare ruimte. Deze leggen we in de loop van 2025 aan de raad ter besluitvorming voor.

Doelstellingen

D25.523 De interne gemeentelijke organisatie van sport optimaliseren

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5231 Start verkenning naar de positionering van sport

Omschrijving (toelichting)

In 2025 wordt er een nadere verkenning gestart naar de positionering van sport in de volle breedte.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2025 wordt verder gezien op welke wijze we invulling geven aan het beheer en exploitatie en de uitvoering van het sport- en beweegbeleid. Hiermee is op dit moment nog geen start gemaakt in verband met andere prioriteiten en beperkte capaciteit.

Cultuur en evenementen

Cultuur verbindt mensen, verhoogt de aantrekkelijkheid van de stad en draagt bij aan de zelfontplooiing van inwoners. In de 'Cultuurnota Waalwijk' staan de thema's *verbinding* en *welzijn* centraal. De gemeente heeft de ambitie om met "De Stad als Podium" iedereen op laagdrempelige wijze met cultuur in aanraking te laten komen, door de stad als podium te gebruiken. Een speerpunt vormt hier de Kunst in de Openbare Ruimte, die de stad kan verlevendigen.

Daarnaast is er het streven om met de 'Stad als Proeflokaal' cultuur in te zetten voor de maatschappelijke vraagstukken waar Waalwijk voor staat. De uitdagingen zijn:

'maatschappelijke activering', het versterken van de sociale basis en het 'stimuleren talentontwikkeling'. Daarbij is het uitgangspunt dat betrokkenen actief deelnemen, de praktijken artistiek uitdagend zijn en ze verandering teweegbrengen.

Met onze evenementen willen we er zijn voor al onze inwoners. Daarnaast willen we met evenementen zorgen voor een aantrekkelijkere stad. Hierbij is het belangrijk dat we de organisatoren van evenementen zo goed mogelijk ondersteunen in de aanvraag voor een evenement en richten we ons op evenementen met een duurzaam karakter.

1. **De stad als podium.** We willen ervoor zorgen dat cultuur voor iedereen bereikbaar is. We brengen cultuur naar de scholen en in de wijken en zetten de stad in als podium. Hierbij willen we zorgen dat, ook wanneer iemand niet aangesloten is bij een vereniging toch in aanraking kan komen met cultuur. De gemeente wil met Kunst in de openbare ruimte de stad verlevendigen. Waalwijk bezit zo'n 46 kunstwerken in de openbare ruimte, waaronder ook gedenktekens en monumenten. Het streven is deze kunstwerken opnieuw te activeren, door ze onderdeel te laten vormen van een kunstroute. Niet alle kunstwerken zijn geïnventariseerd, ontsloten, gerestaureerd en/of geplaatst. In een nieuw te vormen beleidsplan Kunst in de Openbare Ruimte staat deze collectie, en haar toekomst centraal. Hierin wordt onder andere de identiteit, betekenis en toestand van de collectie als ook het toekomstige verzamelen en ontzamelbeleid geformuleerd. Als onderdeel van dit nieuwe beleid wordt onderzocht of mogelijkheden zijn om, dmv externe financiering, de kunstroute te verlevendigen met een nieuw te vervaardigen werk, en/of een participatie project met primair onderwijs en gemeenschappen uit Waalwijk.
2. **De stad als proeflokaal** We willen participatie in cultuur stimuleren middels diverse activiteiten. Hierbij is de samenwerking tussen de culturele partners belangrijk en moeten we deze versterken. Onze partners zijn immers degenen die cultuur direct aan onze inwoners kunnen aanbieden. Door te zorgen voor een versterkte samenwerking kunnen we zorgen voor een stabiel(er) cultureel veld en kunnen verenigingen elkaar aanvullen waar dat nodig is. Ook willen we de samenwerking tussen de culturele partners en sociale partners versterken. Hiermee kunnen we ervoor zorgen dat kwetsbare inwoners eerder worden gesignaleerd en bijvoorbeeld gekoppeld kunnen worden aan sociale partners om onder andere de sociale basis te versterken en onze inwoners preventief te kunnen ondersteunen in hun hulpvraag.
3. **Duurzame evenementen.** Door te zorgen dat de weg naar het organiseren wordt vergemakkelijkt voor organisatoren zullen er gemakkelijker kleinere evenementen worden georganiseerd. Dat zorgt ervoor dat de levendigheid in alle kernen kan worden vergroot. Tot slot staat duurzaamheid hoog in het vaandel bij gemeente Waalwijk. We faciliteren dan ook in het duurzamer

maken van evenementen. Onder andere door bij terugkerende evenementen een scan uit te voeren waar mogelijke verbeterpunten uit komen om evenementen duurzamer te maken.

Doelstellingen

D25.530 De stad als podium inzetten

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5301 Het plaatsen van een kunstwerk bij de centrumtree inclusief educatietraject op scholen

Omschrijving (toelichting)

We willen een kunstwerk plaatsen bij de centrumtree, gerelateerd aan schoen en leder. Hierbij zal een ruim participatietraject worden opgezet en zal een educatietraject op scholen worden verzorgd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het educatietraject op scholen is inmiddels afgerond. Er hebben 12 scholen deelgenomen aan het educatietraject. Zij hebben de kunstenaar hun ideeën gepresenteerd tijdens een bijeenkomst in het Schoenenkwartier. Op dit moment wordt er gewerkt aan het definitieve ontwerp. Afhankelijk van de toekenning van de subsidies die worden aangevraagd en het werk dat nodig is om het kunstspeelobject te vervaardigen hopen we begin 2026 het kunstspeelobject te kunnen plaatsen.

A25.5302 Herplaatsen kunstwerken

Omschrijving (toelichting)

We willen, afhankelijk van de kosten, minimaal 1, maar het liefst 3, kunstwerken in de openbare ruimte herplaatsen, waaronder het beeld van Gudmundson.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Momenteel is de kunstcommissie een keer bij elkaar geweest waarbij is geïnventariseerd welke kunst herplaatst moet worden in de openbare ruimte. Daarbij hebben zij voor het kunstwerk van Gudmundson een locatie aangewezen welke zij adviseren om dit kunstwerk te herplaatsen. Er wordt op dit moment onderzoek gedaan of de locatie mogelijk is. In mei komt de commissie weer bij elkaar en zal er bekeken worden of er nog een kunstwerk is dat dit jaar herplaatst kan worden. Naast de capaciteit om nog een werk te plaatsen, moet bekeken worden of hiervoor voldoende middelen binnen de begroting beschikbaar zijn, indien nodig wordt dit meegenomen in de integrale afweging bij de kadernota.

A25.5303 Culturele activiteiten in de stad stimuleren

Omschrijving (toelichting)

Onder andere door de ruimere openstelling van het huis van Waalwijk, het aantal activiteiten in de bibliotheek en het stimuleren van (kleine) culturele evenementen in het centrum zorgen we ervoor dat cultuur voor iedereen toegankelijk is.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het Huis van Waalwijk is op dit moment ieder weekend open en bij de bibliotheek is het aanbod verruimd door onder andere meer bemande openingsuren te realiseren in Waalwijk en Waspik.

Verder hebben we afspraken gemaakt met het Huis van Waalwijk over het gebruikmaken van de kiosk zodat deze makkelijker toegankelijk is voor (kleine) evenementen en optredens.

Tot slot zal er dit jaar, in plaats van het Halve Zolen Festival, de Waalwijkse zomer georganiseerd worden. Daarmee wordt door onze culturele partners (o.a. de Leest, Huis van Waalwijk en Schoenenkwartier) voorzien in een breed aanbod van culturele activiteiten die een aantal maanden in de zomer zorgen voor een extra impuls aan culturele evenementen.

Doelstellingen

D25.531 De stad als proeflokaal inzetten

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5311 Intensiveren project Muziek in de Klas

Omschrijving (toelichting)

We willen alle scholen in 2025 laten participeren in het project Muziek in de Klas. Het Kunstencentrum zet zich hiervoor in.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Niet iedere school wil participeren aan het project Muziek in de Klas.

Door het realiseren van een breder cultureel aanbod (zie ook doelstelling rijke schooldag) doet wel elke school mee aan culturele activiteiten.

A25.5312 Cultuurtafel nieuw leven inblazen

Omschrijving (toelichting)

Door periodiek tezamen met onze culturele partners bij te praten willen we de samenwerking versterken. Door een betere samenwerking tussen onze culturele partners kunnen we zorgen dat we onze inwoners een zo breed mogelijk cultureel aanbod kunnen bieden.

Ook kunnen we hierbij extra aandacht besteden aan het versterken van de sociale basis van inwoners en onze partners koppelen aan onze sociale partners waar zij elkaar nog niet altijd weten te vinden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We hebben halfjaarlijks een bestuurlijk overleg met de grote culturele partners. Daarnaast worden zij betrokken bij diverse andere evenementen zoals het symposium etc.

Er wordt beter samengewerkt wat o.a. resulteert in de Waalwijkse zomer waarbij verschillende culturele partners gezamenlijk een programmering van culturele activiteiten in de stad realiseren.

Daarnaast wordt het Huis van Waalwijk ingezet als plek waar verenigingen terecht kunnen. In ruil voor het gebruik van ruimte om te repeteren treden verenigingen in het weekend (wanneer het Huis van Waalwijk open is voor publiek) op in het Huis van Waalwijk.

A25.5313 Inzetten stad als podium

Omschrijving (toelichting)

Dit doen we door meer gebruik te gaan maken van de kiosk als plaats waar opgetreden kan worden, deelname aan het GO Waalwijk festival waarbij alle culturele (en sport)-verenigingen zich kunnen presenteren. Ook willen we meer kleinschalige evenementen laten plaatsvinden waarbij de stad als podium kan worden ingezet.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We hebben het gebruik van de Kiosk vergemakkelijkt door afspraken te maken met het Huis van Waalwijk over het gebruik. Daarmee stimuleren we het gebruik van de kiosk en kunnen daar (makkelijker dan voorheen) kleinschalige evenementen plaatsvinden. Het huis van Waalwijk fungeert hier als coördinator om de stad meer in te zetten als podium. Het GO Waalwijk festival vindt plaats in september en wordt komend half jaar georganiseerd.

A25.5314 Organiseren GO-café

Omschrijving (toelichting)

Middels het jaarlijks organiseren van het GO café kunnen we al onze culturele, sportieve en sociale partners in contact brengen met elkaar. Het café heeft als doel om de samenwerking te versterken, te leren van elkaar en elkaar in de toekomst beter te kunnen vinden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit jaar zal het GO-café in een ander jasje plaatsvinden. Na de zomervakantie zal er een klein symposium worden georganiseerd door het Kunstencentrum, in samenwerking met de gemeente, waarbij culturele en sportieve partners worden uitgenodigd, alsook het onderwijs. Doel is enerzijds het met elkaar in contact brengen van verenigingen en daarmee samenwerking te stimuleren, anderzijds willen we dit als een van de momenten gebruiken binnen het participatietraject voor het beleidskader vrije tijd.

Doelstellingen

D25.532 De organisatie van evenementen vergemakkelijken en Waalwijk op de kaart zetten

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5321 Vergemakkelijken vergunningverlening en ondersteunen organisatie evenementen

Omschrijving (toelichting)

Naast het inrichten van een zo laagdrempelig mogelijk proces om een evenement te organiseren, ondersteunen we de organisatoren van evenementen met het verduurzamen van de evenementen. Hiervoor worden quick scans uitgevoerd op een aantal evenementen en worden organisatoren geadviseerd hoe zij hun evenement kunnen verduurzamen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De quick scans zijn uitgevoerd. Hieruit zijn een aantal maatregelen voortgekomen die onderzocht worden. Onder andere de mogelijkheden voor bekersistemen. Dit is voor veel evenementen een kostbare investering, we zoeken gezamenlijk met de organisatoren naar een mogelijke samenwerking om kosten te drukken.

Ook wordt er extra aandacht besteed aan bijvoorbeeld afvalscheiding.

Tot slot bekijken we hoe er niet alleen maatregelen met betrekking tot duurzaamheid kunnen worden genomen, maar ook hoe bezoekers meer bewust gemaakt kunnen worden met betrekking tot duurzaamheid.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

VJB25|5.02 Afschrijvingstermijnen investering inventaris culturele instellingen van 15 naar 10 jaar

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 5.02	Afschrijvingstermijnen investering inventaris culturele instellingen van 15 naar 10 jaar				
(sub) Beleidsveld	Cultuur, sport en recreatie				
Productnummer en naam	507 508 514 915	Diversen	STRUCTUREEL		
Budgethouder	Afdelingshoofd BSD	Portefeuillehouder	T. Klerx		
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel					
	2025	2026	2027	2028	2029

Lasten	N	202	N	114	N	114	N	114	N	97
Baten										
Saldo	N	202	N	114	N	114	N	114	N	97
Toelichting :										

Op 23 november 2023 heeft de raad de financiële verordening 2023 vastgesteld. Bij het vaststellen van die verordening is tevens de nota waarderings- en afschrijvingsbeleid 2023 vastgesteld. In die nota is de afschrijvingstermijn voor inrichting gebouwen (was 15 jaar) gesplitst in technische installaties (15 jaar) en inventaris (10 jaar); met als motivatie dat dit beter past bij de (verschillen) in economische levensduur.

Op de balans staan onder inventaris alleen activa van De Leest, de Bibliotheek en het Schoenenkwartier; die in de meerjarenbegroting in 15 jaar wordt afgeschreven. Deze afschrijvingen zijn nu op basis van de boekwaarde per 1 januari 2025 herrekend naar een termijn van 10 jaar (in totaal) en dat leidt tot de volgende effecten:

<i>Bedragen * € 1.000 (afgerond)</i>	2025	2026	2027	2028	2029
De Leest	N 54	N 3	N 3	N 3	V 14
Bibliotheek	N 33	V 4	V 4	V 4	V 4
Schoenenkwartier	N 115	N 115	N 115	N 115	N 115
Totaal	N 202	N 114	N 114	N 114	N 97

Maatregel:

Voorgesteld wordt het structurele nadeel door verkorting van de afschrijvingstermijnen op inventaris culturele instellingen van 15 naar 10 jaar te verwerken in de meerjaren begroting 2025.

Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme is cruciaal voor de leefbaarheid en de brede welvaart. Daarnaast biedt het ontspanning en vermaak op diverse manieren en is het belangrijk voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Een wandeling in de natuur of een museumbezoek illustreert de variëteit in vrijetijdsbesteding. Recreatie en toerisme creëert kansen voor een aantrekkelijk Waalwijk, zowel voor recreanten, bezoekers als voor ondernemers en het versterken van het vestigingsklimaat.

Doelstellingen

D25.540 Verbeteren van de gemeente Waalwijk als recreatief-toeristische plek

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5401 Vermarkten van de gemeente Waalwijk middels het Regionaal Bureau voor Toerisme De Langstraat (RBT)

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Waalwijk en de Langstraat blijven vermarkten middels RBT De Langstraat. Door het RBT wordt de bekendheid van ons als gemeente en als Langstraatregio vergroot waardoor er meer bezoekers, bestedingen en economische groei is. We gaan tevens onderzoeken hoe meer kunnen inzetten op citymarketing. In 2025 gaan we, als gemeente Geertruidenberg aansluit, meer de verbinding met hen zoeken op recreatief-toeristisch gebied.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Waalwijk en de Langstraat zijn steeds beter vindbaar voor eigen inwoners, bezoekers maar ook de toerist uit België en Duitsland. Het RBT heeft een belangrijk partnerschap met BrabantPartners (VisitBrabant) dat ervoor zorgt dat het gebied steeds beter op de kaart komt.

De komende tijd wordt er bekeken welke mogelijkheden citymarketing voor Waalwijk kan bieden.

A25.5402 Groei in aantal overnachtingen

Omschrijving (toelichting)

Middels de verblijfsbelasting krijgen wij inzicht in het aantal overnachtingen per jaar. Daarnaast krijgen wij weer inzicht in de mogelijke groei van het toerisme en daardoor is er mogelijk meer economische activiteit. Aanvullend wordt verwezen naar activiteit A24.5200. In 2025 willen we onderzoeken of het mogelijk is om differentiatie aan te brengen in de tarieven op basis van type voorziening (o.a. camping, B&B, hotel).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op dit moment zijn we aan het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om differentiatie toe te passen in de tarieven.

A25.5403 Kwalitatief behouden en waar mogelijk groeien in het aantal kilometers aan fiets- en wandelroutes

Omschrijving (toelichting)

In samenwerking met diverse organisaties (waaronder het RBT) en interne beleidsthema's (o.a. cultuur, erfgoed, kunst en sport) wordt bekeken of er aanpassingen nodig zijn in het fiets- en wandelknooppunten netwerk. Daarnaast onderzoeken en/of ontwikkelen we nieuwe routes. Dit netwerk en de routes dragen bij aan het aantal recreatieve activiteiten en bewegen in de openbare ruimte.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Heemkundekring Sprang-Capelle is een fietsroute met het thema 80 jaar bevrijding aan het ontwikkelen, dit doen zij in samenwerking met de gemeente en RBT De Langstraat.

Daarnaast gaan we de routestructuren in het Hoefsvengebied onderzoeken en verbeteren waar nodig.

A25.5404 De surfvijver als officieel zwemwater

Omschrijving (toelichting)

De onderzoeken naar het water en de fysieke omgeving zijn positief. Dit betekent dat er zwemwater en een stadstrand gerealiseerd wordt. Met ingang van het zwemseizoen in 2025 moet dit gerealiseerd zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het stadsstrand en de inrichting voor de surfvijver wordt op dit moment aangelegd. Begin mei moet alles opgeleverd worden.

A25.5405 Westelijke Langstraat als beleefbaar gebied

Omschrijving (toelichting)

In 2025 werken we aan de beleefbaarheid en veiligheid van het gebied. Hieronder vallen routes, parkeerplaatsen en informatievoorzieningen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op dit moment wordt er een projectplan geschreven waarin routestructuren, parkeerplaatsen, oversteekplaatsen en informatievoorziening meegenomen wordt. Het streven is om in het derde kwartaal van 2025 een aantal projecten hiervan uit te voeren.

A25.5406 Bekendheid en herkenbaarheid Zuiderwaterlinie vergroten

Omschrijving (toelichting)

Bekendheid en herkenbaarheid vergroten onder heemkundeverenigingen, inwoners en waar mogelijk leisure ondernemers.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Zuiderwaterlinie wordt steeds groter onder inwoners en heemkundeverenigingen. De organisaties weten elkaar zonder hulp van de gemeente te vinden. Eerder zijn er pogingen gedaan om een fietsroute te lanceren. Wegens tegenslagen bij de uitvoerende gemeente (Breda) en VisitBrabant (kaartmateriaal) is dit niet gelukt in 2024. Hij staat echter wel op de planning om in 2025 te realiseren.

Erfgoed

Erfgoed vormt de essentie van onze identiteit en geschiedenis. Het verbindt ons met het verleden, verrijkt het heden en inspireert de toekomst. Door het behoud en de viering van erfgoed, koesteren we de verhalen en tradities die onze gemeenschap uniek maken. Het stimuleert ook het toerisme en draagt bij aan educatie en sociale cohesie. Erfgoed is ons collectief geheugen, een schat die we moeten bewaren voor komende generaties.

Doelstellingen

D25.550 Uitdragen van het verhaal van Waalwijk

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5501 Verankering van erfgoed op orde krijgen

Omschrijving (toelichting)

Beleid in relatie tot erfgoed moet op orde zijn. Dit houdt in dat er in 2025 onder andere gestart wordt met de verankering van cultureel erfgoed in de diverse beleidsvelden, visies en kaders. Crossovers worden gezocht, onder andere door meer samenwerking met beleidsvelden als cultuur, recreatie & toerisme en sport. Daarnaast wordt er in 2025 gestart met de eerste stappen om tot een erfgoedvisie te komen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De inhoudelijke updates van de kaarten zijn opgeleverd en de eerste stakeholders bijeenkomst is georganiseerd. We werken in 2025 aan de fysiek verankering van erfgoed in de Omgevingsvisie en het beleefbaar maken van Erfgoed via het beleidskader Vrijetijd. We zijn gestart met een pilot StoryMaps om de erfgoedwaarden en het verhaal van de plek in kaart te brengen en publiek toegankelijk te maken. Deze tool zetten we ook in als inventarisatie en analyse platform voor ruimtelijke ontwikkelingen. Dit kan per locatie de basis vormen voor een transformatiekader waarin de erfgoedwaarden en toekomstige ontwikkelruimte afgewogen zijn. De eerste resultaten verwachten we medio tweede kwartaal 2025 op te leveren.

Openbaar groen

In 2030 hebben we ten opzichte van 2019 een toename van 10% gemeentelijk groen gerealiseerd en de biodiversiteit met 5% vergroot. Daar waar mogelijk worden meerdere functies in het groen geïntegreerd, zoals waterberging, speelfuncties en wandelpaden. We streven ernaar dat iedere inwoner binnen 300 meter een toegankelijke groenvoorziening heeft.

Doelstellingen

D25.560 Groen uitbreiden en biodiversiteit vergroten

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5601 Uitvoering geven aan plan van aanpak Grote Oogst (pijler Groen)

Omschrijving (toelichting)

In 2025 geven we verder uitvoering aan de projecten en activiteiten uit het plan van aanpak Grote oogst. Dit plan zet in op de 3 pijlers van het programma Duurzaamheid. Met betrekking tot de pijler groen spitsen de activiteiten zich toe op het aanplanten van bomen en heesters, het uitbreiden van het ecologisch bermbeheer en het stimuleren van bedrijven en ondernemers om te vergroenen.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

De acties lopen conform beschreven bij de omschrijving (toelichting). Samen met Stakeholders zijn we aan het bekijken of we de samenwerking kunnen verlengen.

Doelstellingen

D25.561 Versterking groenstructuur/-beleving binnenstad

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.5611 Acties versterking groenstructuur centrum**Omschrijving (toelichting)**

In samenwerking met en vervlochten in het meerjarenprogramma van de BIZ werken we onder toepassing van co-financiering aan het vergroenen en de verblijfskwaliteit. Voor de kleinschalige(r) ingrepen ligt de trekkersrol bij de centrummanager van de BIZ. Groenprojecten met verrassende impact (zoals bij het Unnaplein en Van Dijk al gerealiseerd) komen voort uit een voor het totale centrumgebied ontwikkeld masterplan. De gefaseerde uitwerking en realisatie daarvan wordt de komende jaren voortgezet. De inrichting van de groene ruimte rondom het Krophollercomplex zal eind 2025 kunnen worden afgerond met de realisatie van fase 2 van de centrumtree, aansluitend op de woningbouw die daar vermoedelijk Q4-2024 start, en herinrichting van de Winterdijk. De toekomstige herontwikkeling van de Els gaat uit van een groen tweede maaiveld boven de commerciële functies ter ontsluiting van de woningen en een openbaar gebied dat voldoet aan de actuele beleidsnormen.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

In samenwerking met en vervlochten in het meerjarenprogramma van de BIZ werken we onder toepassing van co-financiering aan het vergroenen en verbeteren van de verblijfskwaliteit. Voor de kleinschalige(r) ingrepen ligt de trekkersrol bij de BIZ. Groenprojecten met verrassende impact (zoals bij het Unnaplein en Van Dijk al gerealiseerd) komen voort uit een voor het totale centrumgebied ontwikkeld masterplan, beleidsmatig uitgewerkt in de Actualisatie Centrumvisie 2024. De gefaseerde uitwerking en realisatie van de vergroening van het centrum wordt de komende jaren voortgezet. Stationsstraat zuid wordt naar verwachting eind 2025 gerealiseerd. De inrichting van de groene ruimte rondom het Krophollercomplex wordt medio 2026/eind 2026 afgerond met de realisatie van Winterdijk fase 2 (van de centrumtree), aansluitend op de woningbouw die daar vermoedelijk in het tweede kwartaal van 2025 start. De toekomstige herontwikkeling van de Els gaat uit van een groen tweede maaiveld boven de commerciële functies ter ontsluiting van de woningen en een openbaar gebied dat voldoet aan de actuele beleidsnormen.

A25.5612 Vergroenen Vredesplein**Omschrijving (toelichting)**

De raad heeft bij de behandeling van de begroting 2023 (raad 10 november 2022) een amendement aangenomen, waarbij € 75.000 euro beschikbaar wordt gesteld als voorbereidingskrediet voor het vergroenen van het Vredesplein. De verwachting is dat in de

eerste helft van 2024 een voorstel ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De plannen zijn inmiddels al in een verder gevorderd stadium. Naar verwachting kunnen we in het tweede of derde kwartaal van dit jaar verder met de aanbesteding en gunning en kunnen we vervolgens nog dit jaar (2025) starten met de uitvoeringswerkzaamheden.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

VJB25|5.01 Budgettekort OOR-West

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 5.01		Budgettekort OOR-West				
(sub) Beleidsveld	Openbaar groen					
Productnummer en naam	Diversen			INCIDENTEEL		
Budgethouder	Afdelingshoofd RBL	Portefeuillehouder			T. Klerx	
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel						
		2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	N	314	N	314		
Baten						
Saldo	N	314	N	314		
Toelichting :						

Voor de uitvoering van Integraal Onderhoud Openbare ruimte in Waspik en Sprang-Capelle (OOR-West) is € 1.083.404 begroot in 2025. In oktober is de gemeenteraad middels Raadsinformatiebrief Budgettekort OOR-West geïnformeerd over (de redenen van) het verwachte budgettekort.

Het aanbestedingsresultaat is uitgekomen op € 1.397.500 per jaar. Daarmee ontstaat voor de vaste looptijd van twee jaar (2025 en 2026) van de overeenkomst een budgettekort van € 314.096 per jaar (excl. indexeringen).

Daarna is er zes keer de mogelijkheid om het contract telkens met één jaar te verlengen in periode 2027 t/m 2032.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om het budgettekort van € 314.000 in 2025 en 2026 incidenteel in de begroting 2025 te verwerken.

3.8 Beleidsveld 6 | Sociaal domein

Sociale veerkracht

We versterken de sociale veerkracht van de inwoners van en de gemeenschappen in Waalwijk. De activiteiten die zijn opgenomen onder doelstelling D25.610 dragen ook bij aan het realiseren van de andere geformuleerde doelstellingen bij het onderdeel sociale veerkracht. Daarom zijn bij de doelstellingen D25.611 en D25.612 geen specifieke activiteiten benoemd.

Doelstellingen

D25.610 De sociale veerkracht van inwoners neemt toe vanaf het moment van de nulmeting in 2024

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.6101 Versterken van gemeenschappen en netwerken in buurten en wijken

Omschrijving (toelichting)

Door:

- Community building/organizing
- Structureel activiteiten gericht op meedoen, ontmoeten en versterken van netwerken in de buurten en wijken vanuit sport, cultuur, wonen en vrijetijdsbesteding voor jong en oud
- Jongerenparticipatie

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn in 2024 samen met Casade, ContourdeTwern en Tavenu een participatieproces gestart in de wijken Baardwijk, Laageinde en De Hoef. We hebben bij bewoners en partners in de wijk opgehaald wat nodig is in de wijk aan ondersteuningsaanbod in de sociale basis.

Hieruit hebben we zicht gekregen op (informele) netwerken en ontmoetingsplekken en daarmee zijn we nu samen aan de slag.

De inzet van buurtondersteuners van ContourdeTwern is uitgebreid. Hun opdracht is om netwerken in bepaalde buurten en wijken te versterken en om community 's te bouwen (Baardwijk, Vrijhoeve, Willaertpark).

Om jongerenparticipatie structureel te borgen wordt de rol van binnen- en buitenverbinder verder uitgewerkt en de positionering bepaald. Daarnaast hebben de Jongerenambassadeurs Waalwijk het advies vrije tijd aan de gemeenteraad gepresenteerd. Intern is er een starterskit (jongeren)participatie ontwikkeld die door ambtenaren gebruikt kan worden bij participatievraagstukken.

A25.6102 We werken toe naar een 'structurele ondersteuningsstructuur' voor en door inwoners en professionals

Omschrijving (toelichting)

Door middel van :

- Jongerenparticipatie
- Inrichten van inloopvoorzieningen en ontmoetingsplekken voor alle inwoners
- Inrichten van wijkteams

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Om jongerenparticipatie structureel te borgen wordt de rol van binnen- en buitenverbinder verder uitgewerkt en de positionering bepaald. Daarnaast hebben de Jongerenambassadeurs Waalwijk het advies vrije tijd aan de gemeenteraad gepresenteerd. Intern is er een starterskit (jongeren)participatie ontwikkeld die door ambtenaren gebruikt kan worden bij participatievraagstukken.

We zijn bezig met de opstart van het eerste wijkteam in BaLaDe. Op dit moment voeren we gesprekken met de partners die in het wijkteam een plek krijgen. Voor de zomervakantie is het eerste wijkteam operationeel in BaLaDe. Daarnaast zijn we gestart met de doorontwikkeling van BaLaDe als multifunctionele ontmoetingsplek in Waalwijk. Met alle partners in BaLaDe en met inwoners onderzoeken we momenteel wat er nodig is om BaLaDe de ontmoetingsplek voor de wijk te laten zijn, waar de inwoners ook terecht kan met ondersteuningsvragen.

Doelstellingen

D25.611 De sociaal economische status van de aandachtswijken in Waalwijk is in 2026 toegenomen ten opzichte van de SES-WOA 8 score van het CBS in 2021

Doelstellingen

D25.612 Inwoners nemen de regie in het versterken van de sociale veerkracht van de eigen leefomgeving

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

VJB25|6.01 Tekort inburgering 2025**Omschrijving (toelichting)****Tijd (indicator)****Tijd (toelichting)**

VJB24/6.01	Tekort inburgering 2025					
(sub) Beleidsveld	6.1 Sociaal domein					
Productnummer en naam	607	Inburgering			INCIDENTEEL	
Budgethouder	Afdelingshoofd BSD	Portefeuillehouder			S. Schuiffel	
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel						
		2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	N	126				
Baten						
Saldo	N	126				
Toelichting :						

De gemeente heeft de wettelijke taak om de inburgering uit te voeren. Hiervoor ontvangen we jaarlijks een budget vanuit het Rijk. Baanbrekers voert deze wettelijke taak voor ons uit.

Het budget vanuit het Rijk voor het jaar 2025 is verminderd. De instroom van statushouders blijft echter hoog. Hiermee stijgen de (uitvoerings)kosten voor de inburgering. De inburgeringsmiddelen in de begroting zijn vanaf 2025 onvoldoende toereikend om deze kostenstijging te dekken. Er ontstaat in 2025 een tekort van € 126.000.

Maatregel:

We hebben het (in eerste instantie grotere) tekort zoveel mogelijk weten te beperken door de subsidie 2025 aan VluchtelingenWerk te verlagen, geen indexering door te voeren bij de taalaanbieder en de uitvoeringskosten van Baanbrekers te verlagen met € 73.000. Ook is er aanspraak gedaan op de 'reserve inburgering' van Baanbrekers. Later dit jaar komen we met een plan, waarin verschillende scenario's staan voor het jaar 2026 en verder, dat we voorleggen aan de raad.

VJB25|6.02 Bijzondere bijstand

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB24/6.02		Bijzondere bijstand algemeen / bijzondere bijstand individuele inkomensvoorziening								
(sub) Beleidsveld	6.1 Sociaal domein									
Productnummer en naam	614 615	Inkomensvoorziening Minimabeleid / armoedebeleid						STRUCTUREEL		
Budgethouder	Afdelingshoofd BSD	Portefeuillehouder						S. Slaats		
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel										
		2025		2026		2027		2028		2029
Lasten	N	185	N	190	N	190	N	190	N	190
Baten										
Saldo	N	185	N	190	N	190	N	190	N	190
Toelichting :										

In het Najaarsbericht 2024 is gerapporteerd over een structureel tekort op de bijzondere bijstand. In 2023 en 2024 zijn, via de Meicirculaires 2023 en 2024, extra rijksmiddelen voor de bijzondere bijstand ontvangen. Deze extra middelen zijn echter incidenteel en zijn de afgelopen jaren ingezet als maatregel het structurele tekort op de bijzondere bijstand te dempen. Er is dus geen extra beleid voor ontwikkeld, omdat op voorhand duidelijk was dat deze middelen tijdelijk zijn. Vanaf 2025 is er sprake van een structureel tekort van € 185.000 (vanaf 2026 iets hoger). Dit bedrag is gebaseerd op afrekening bijzondere bijstand 2024.

De kostenstijging is vooral toe te schrijven aan een toenemend beroep op bijzondere bijstand eigen bijdrage bewindvoering. Sinds 2024 is verkwisting een reden om bewindvoering toe te kennen. Sindsdien zijn de uitgaven bijzondere bijstand flink gestegen. Op het moment dat een inwoner met een beschikking van de rechtbank aan beroep op bijzondere bijstand doet moet de bijzondere bijstand verleend worden.

De enige mogelijkheid om de stijgende curve af te vlakken is – om aan de voorkant – uitvoerders in het sociaal domein voor te lichten en alternatieven te bieden in plaats van te adviseren bewind aan te vragen. Dit is echter wel een lange termijn oplossing, de verwachting is dat komende jaren de uitgaven zullen stijgen, maar dat we op deze wijze de instroom kunnen afremmen.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om op bijzondere bijstand algemeen en individuele inkomstentoeslag een structureel nadeel te verwerken van € 185.000 in 2025 en van € 190.000 per jaar in 2026 en verder.

VJB25|6.03 Lagere bijdrage Baanbrekers 2025

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB24/6.03		Lagere bijdrage Baanbrekers 2025				
(sub) Beleidsveld	6.1 Sociaal domein / integrale aanpak sociaal domein					
Productnummer en naam	616	Uitstroombevordering		INCIDENTEEL		
Budgethouder	Afdelingshoofd BSD	Portefeuillehouder		F. Spierings		
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel						
		2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	V	444				
Baten						
Saldo	V	444				
Toelichting :						

In de oorspronkelijke begroting 2025 is een bijdrage aan Baanbrekers opgenomen van € 6.984.165. Door de veelheid aan ontwikkelingen nadien heeft Baanbrekers begin 2025

de begroting aangepast, zowel voor de lasten als voor de baten. De bijstelling van de begroting geschiedt met een door het algemeen bestuur vast te stellen begrotingswijziging; dit is op 10 februari 2025 besloten. Omdat de bijstelling leidt tot een daling van de gemeentelijke bijdragen, was een zienswijzeprocedure van 12 weken voor de gemeenten niet aan de orde.

In de actualisatie begroting 2025 is de bijdrage Baanbrekers voor de gemeente Waalwijk met € 444.499 gedaald. Deze bijdrage 2025 komt daarmee uit op € 6.539.666.

N.B.:

De actualisatie begroting 2025 Baanbrekers kent ook structureel voordelige effecten. Deze zijn opgenomen in de presentatie Robuust Financieel Perspectief aan de raad (raadsvergadering van 13 maart 2025):

	2026	2027	2028	2029
Ten gunste van de begroting	V 670	V 970	V 1.082	V 1.082

Vandaar dat in het Voorjaarsbericht 2025 nu geen structureel effect opgenomen.

Maatregel:

Voorgesteld wordt het incidentele voordeel op de bijdrage 2025 aan Baanbrekers te verwerken in de begroting 2025.

VJB25|6.04 Onafhankelijk Cliëntondersteuner (OCO)

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 6.04		Onafhankelijk Cliëntondersteuner (OCO)									
(sub) Beleidsveld		Sociaal Domein									
Productnummer en naam		630		Samenkracht en burgerparticipatie						STRUCTUREEL	
Budgethouder		Afdelingshoofd BSD		Portefeuillehouder						S. Slaats	
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel											
		2025		2026		2027		2028		2029	
Lasten		N	71	N	71	N	71	N	71	N	71

Baten									
Saldo	N	71	N	71	N	71	N	71	N
Toelichting :									
De Wmo 2015 bepaalt dat gemeenten cliëntondersteuning moeten bieden: gratis, levensbreed, onafhankelijk en in het belang van de cliënt. De cliëntondersteuning voor jeugd (en gezin) en voor werk en inkomen is ook in de Wmo 2015 geregeld (dus niet in de Jeugdwet of de Participatiewet). De afgelopen jaren is de onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) voor de gemeente Waalwijk geregeld door Contour de Twern. De middelen die daarvoor nodig waren zaten niet in hun basissubsidie en daarmee niet in onze begroting om de volgende reden: 2019 en 2020 opgestart als 2-jarige pilot. Daarnaast koplopergemeente geworden. 2020 betaald uit subsidie van het Rijk. 2021 gecontinueerd als losse opdracht, betaald uit subsidie van het Rijk. Restant bedrag eind 2021 was ruim een ton. 2022 gecontinueerd als losse opdracht, uit overschot middelen subsidie Rijk 2023 gecontinueerd als losse opdracht, uit overschot middelen subsidie Rijk 2024 gecontinueerd als losse opdracht, uit overschot middelen subsidie Rijk In 2024 zijn de Rijksmiddelen volledig besteed, maar is het vervolg niet meegenomen in de subsidieaanvraag van (basisopdracht aan) Contour de Twern. Er is geen dekking aanwezig voor 2025 en verder. Vanaf 2026 moet de opdracht en de bijbehorende middelen onderdeel uitmaken van de basissubsidie aan Contour de Twen.									
Maatregel:									
Voorgesteld wordt om een structureel nadeel te verwerken van € 71.000 in 2025 en verder.									

VJB25|6.05 Wmo maatwerk dienstverlening 18+

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 6.05	WMO maatwerk dienstverlening 18+		
(sub) Beleidsveld	Sociaal Domein		
Productnummer en naam	634	Maatwerk dienstverlening 18+	STRUCTUREEL
Budgethouder	Afdelingshoofd WIJZ	Portefeuillehouder	S. Slaats

<i>Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel</i>										
		2025		2026		2027		2028		2029
Lasten	V	65	N	230	N	230	N	230	N	230
Baten	V	110	N	192			V	111	V	111
Saldo	V	175	N	422	N	230	N	119	N	119
Toelichting :										

Binnen het product Wmo maatwerkdienstverlening wordt aan de lastenzijde een incidenteel voordeel van € 65.000 verwacht. Deze afwijking ontstaat enerzijds door een overschrijding op Hulp bij het huishouden en Wmo-vervoer van in totaal € 230.000 nadeel. Hiertegenover staat een eenmalig voordeel van € 295.000. Dit bedrag betreft de toename van de eigen bijdrage Wmo, als gevolg van de geplande invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage.

In maart 2025 is echter bekend geworden dat het Rijk de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo heeft uitgesteld tot 1 januari 2027. Het bedrag van € 295.000 was per abuis als last opgenomen. Nu duidelijk is dat de invoering pas in 2027 plaatsvindt, kan deze geraamde last voor 2025 vrijvallen binnen het product. Voor 2026 en de daaropvolgende jaren is de verwachte toename van de eigen bijdrage, vanwege de invoering van de inkomensafhankelijke toets, op juiste wijze als bate begroot. Aan de lastenzijde resteert voor het begrotingsjaar 2026 en volgende jaren een structureel nadeel van € 230.000 (op een totaalbudget van € 4,6 miljoen) door een overschrijding van € 150.000 op Hulp bij het huishouden en € 80.000 op Wmo-vervoer.

Deze toename is, zoals gemeld in de jaarrekening 2024, het gevolg van een stijging van het aantal cliënten en van het gemiddeld aantal uren hulp per cliënt. Daarnaast is sprake van langere doorlooptijden bij het beëindigen van voorzieningen, wat leidt tot hogere kosten dan begroot. Binnen Wmo-vervoer wordt een overschrijding van € 80.000 verwacht op een budget van € 1 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door stijgende vervoerskosten per rit, mede door hogere tarieven en een toename van het aantal vervoersbewegingen. De stijging komt deels ook door de verruiming van het gebruik binnen het doelgroepenvervoer, waardoor inwoners meer mogelijkheden krijgen om actief deel te nemen aan de samenleving.

Aan de batenzijde wordt een toename verwacht van € 110.000 in de eigen bijdragen voor 2025 en 2026. Deze stijging is het gevolg van een hoger gebruik van Hulp bij het Huishouden, Wmo-vervoer en een te laag begroot budget voor Wmo-begeleiding. In de begroting 2026 was daarnaast een extra bate van € 300.000 opgenomen, en voor de daaropvolgende jaren € 290.000 per jaar, als gevolg van de geplande invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage binnen de Wmo. Inmiddels is bekend geworden dat deze invoering is uitgesteld naar 1 januari 2027. Hierdoor vervalt de eerder geraamde bate voor 2026, wat leidt tot een nadelig financieel effect in dat jaar. Omdat de daadwerkelijke impact van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage na invoering nog onzeker is, is de verwachte toename in de reguliere eigen bijdragen niet structureel in de begroting verwerkt. Uit voorzichtigheid is de verwachte lastenstijging wél volledig meegenomen.

Vanuit de Septembercirculaire 2024 hebben we extra middelen ontvangen om demografische kostenstijgingen van de Wmo op te kunnen vangen. Deze middelen zijn met een stelpost opgenomen in de begroting. Een deel van deze stelpost wordt ingezet om de kostenstijging van Wmo hulpmiddelen te dekken. De restant stelpost voor 2028 en verder is € 111.000. Dit restant wordt ingezet voor de kostenstijging van Wmo maatwerk dienstverlening 18+.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om een structureel nadeel te verwerken van € 150.000 voor Hulp bij het Huishouden en 80.000 voor Wmo vervoer in 2025 en volgende jaren. Voorts in 2025 een eenmalig voordeel aan de lastenzijde van 295.000 als gevolg van het ramen als laste van de uitgestelde invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage wmo. Aan de batenzijde wordt voorgesteld de eigen bijdragen voor 2025 bij te stellen met 110.000 als voordeel en in 2026 met 192.000 als nadeel. Daarnaast in 2028 en verder de lastenverhoging voor € 111.000 te dekken uit de stelpost Wmo.

VJB25|6.06 Wmo hulpmiddelen

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 6.06	WMO hulpmiddelen									
(sub) Beleidsveld	Sociaal Domein									
Productnummer en naam	633	Maatwerkvoorzieningen (WMO)						STRUCTUREEL		
Budgethouder	Afdelingshoofd WIJZ	Portefeuillehouder						S. Slaats		
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel										
	2025		2026		2027		2028		2029	
Lasten	N	300	N	300	N	300	N	300	N	300
Baten	V	15	V	15	V	201	V	300	V	300
Saldo	N	285	N	285	N	99	N	0	N	0

Toelichting :

Na een overschrijding van € 60.000 in 2023 zijn de overschrijdingen in 2024 verder toegenomen naar € 230.000. De verwachting is dat deze toename zich verder zal doorzetten in 2025 en volgende jaren. In 2025 zal binnen het product Wmo maatwerkvoorzieningen aanzienlijke meeruitgaven ontstaan voor rolstoelen (€ 200.000) en scootmobielen (€ 100.000). Deze stijging komt door een toename in het gebruik van deze voorzieningen, hogere huurprijzen en demografische ontwikkelingen zoals vergrijzing en het langer zelfstandig thuis wonen. Ook weten inwoners de Wmo-voorzieningen beter te vinden, wat heeft geleid tot meer aanvragen. Dit heeft een structurele doorwerking naar 2025 en de jaren erna. Deze ontwikkeling sluit aan bij landelijke trends waarin gemeenten te maken hebben met oplopende kosten voor mobiliteitsvoorzieningen binnen de Wmo. Hier tegenover staat dan ook een hogere eigen bijdrage hulpmiddelen van naar verwachting € 15.000. Dit voordeel nemen we nu mee. De verwachting is dat vanaf 2027 met de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage er meer ontvangsten zullen zijn. Daarnaast zal ook naar verwachting een demping ontstaan op de toegenomen lasten. Dit is momenteel nog niet te kwantificeren in aantallen en bedragen. Vanuit de Septembercirculaire 2024 hebben we extra middelen ontvangen om demografische kostenstijgingen van de Wmo op te kunnen vangen. Deze middelen zijn met een stelpost opgenomen in de begroting. In 2027 resteert nog een bedrag van € 186.000 en vanaf 2028 en verder € 396.000. Deze stelpost zetten we nu in om deze kostenstijging op te kunnen vangen. In 2027 zetten we € 186.000 in en in 2028 en 2029 € 285.000. De restant stelpost voor 2028 en verder is dan € 111.000. Dit restant wordt ingezet voor de kostenstijging van Wmo maatwerk dienstverlening 18+.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om een structureel nadeel te verwerken van € 300.000 in 2025 en verder. En een structureel voordeel van € 15.000 in 2025 en volgende jaren. Daarnaast in 2027 de lasten verhoging voor € 186.000 te dekken uit de stelpost Wmo en voor 2028 en verder met € 285.000.

VJB25|6.07 Jeugdhulp

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 6.07	Jeugdhulp		
(sub) Beleidsveld	Sociaal Domein		
Productnummer en naam	635 en 636	Maatwerk dienstverlening 18- en Geescaleerde zorg 18-	STRUCTUREEL

Budgethouder	Afdelingshoofd d WIJZ	Portefeuillehouder						S. Slaats		
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel										
		2025		2026		2027		2028		2029
Lasten	N	1.200	N	112	N	112	N	112	N	112
Baten										
Saldo	N	1.200	N	112	N	112	N	112	N	112
Toelichting :										

De afwijking van € 1,2 miljoen in de totale uitgaven voor jeugdhulp in 2025 voor de gemeente Waalwijk is het gevolg van een begrotingswijziging binnen de Regio Hart van Brabant. Bij het opstellen van het Voorjaarsbericht is deze wijziging meegenomen, waarbij de Regio Hart van Brabant de aangepaste begroting tevens voor zienswijze heeft ingediend. Eerder, bij het Najaarsbericht 2024 van de gemeente Waalwijk, was al structureel € 1,3 miljoen aan de begroting toegevoegd. De nu voorliggende aanvullende verhoging is vooral het resultaat van afspraken met zorgaanbieder Crossroads over de invulling van Segment 1 voor 2025. In het inkoopproces is voor 2025 een regionaal volume van € 76,1 miljoen overeengekomen. Deze verhoging is noodzakelijk door stijgende uitvoeringskosten en een intensivering van de zorgtrajecten. Omdat dit volume hoger ligt dan eerder geraamd, is een bijstelling van de begroting onvermijdelijk.

Voor Waalwijk betekent dit, op basis van het werkelijke aandeel van 11,1% (volgens de laatste prognose 2024), een extra lastenstijging van € 940.000. Daarnaast zijn de kosten met € 280.000 toegenomen door:

- hogere uitgaven voor taxivervoer (Jeugdwet),
- uitbreiding van onderwijsgerelateerde jeugdhulpprojecten,
- actualisatie van subsidies, onder andere voor crisisinterventie en Veilig Thuis.

Bovendien zijn de uitvoeringskosten binnen de regio gestegen, wat voor Waalwijk neerkomt op € 100.000 extra. Dit komt door hogere apparaatslasten vanwege intensievere aansturing, monitoring, kwaliteitsbewaking, regievoering, contractbeheer, toezicht en verantwoording. De complexere zorgvraag en de hogere eisen aan regionale sturing maken extra personele en administratieve inzet noodzakelijk.

Daarnaast is op de totale regionale begroting een indexatie van 4,91% toegepast, om loon- en materiële kostenstijgingen te verwerken. Deze indexatie is grotendeels al in de bovengenoemde kostenstijgingen verwerkt.

Tot slot is een budget dat voorheen werd ingezet voor de oude inkoopstructuur nu aangewend om de overschrijdingen deels te dekken, voor een bedrag van € 110.000. In 2024 en deels 2025 liepen hiervoor nog oude trajecten, die inmiddels afgerond zijn. Per saldo leidt dit alles tot een tekort van € 1,2 miljoen op de jeugdhulpbegroting 2025 voor de gemeente Waalwijk.

Compensatie van het rijk

Tegelijkertijd verwachten wij dat gemeenten door het Rijk gecompenseerd zullen worden

vanwege de oplopende kosten voor jeugdhulp. De omvang en precieze invulling van deze compensatie zal duidelijk worden bij de meicirculaire 2025. De verwachting is dat er voor de jaren 2025 en 2026 middelen beschikbaar komen. Over een tegemoetkoming voor de tekorten uit 2023 en 2024 lopen nog gesprekken tussen de VNG en het Rijk.

De verwachting vanuit de regio is dat vanaf 2026 de kosten voor jeugdhulp zullen stabiliseren, waardoor de extra benodigde middelen segment 1 ad € 940.000 kunnen vervallen. Wel houden wij rekening met een structureel nadeel van € 112.000 voor Waalwijk vanaf 2026, zoals ook opgenomen in de conceptbegroting 2026 van de Regio Hart van Brabant. Daarnaast zal in 2026 en de jaren daarna het effect zichtbaar worden van de transitie van werken op basis van indicatie naar indicatievrije ondersteuning. Dit zal bijdragen aan het realiseren van de eerder ingezette besparingslijnen: enerzijds door een demping van de lasten, en anderzijds door een verschuiving van middelen van zware individuele zorgtrajecten naar bredere, preventieve ondersteuning. Wij benadrukken echter dat er een reëel risico bestaat dat de kosten niet volledig zullen stabiliseren, bijvoorbeeld door blijvende druk op de jeugdhulp en maatschappelijke ontwikkelingen. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwgezet en zullen de raad actief informeren en, indien nodig, tijdig aanvullende maatregelen voorstellen.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om de budgetten Jeugdhulp voor in totaal 1,2 miljoen bij te ramen als zijnde nadeel voor de begroting 2025. Voor 2026 en volgende jaren conform ingediende concept begroting regio HvB de geraamde lasten te verhogen met 112.000 structureel.

Impact vergroten

We vergroten de impact die we maken voor onze inwoners en gemeenschappen. De activiteit die zijn opgenomen onder doelstelling D25.620, namelijk het ontwikkelen van een monitor, is ook de basis voor het realiseren van de andere geformuleerde doelstellingen bij het onderdeel impact vergroten. Daarom zijn bij de doelstellingen D25.621 en D25.622 geen specifieke activiteiten benoemd.

Doelstellingen

D25.620 We kennen onze inwoners, buurten en wijken en we passen in gezamenlijkheid het aanbod continu aan op hun behoefte

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.6201 We ontwikkelen een monitor sociaal domein, waarin zowel kwalitatieve als kwantitatieve data zijn opgenomen om te komen tot een goed beeld van het effect van onze inzet en interventies.

Omschrijving (toelichting)

We ontwikkelen een monitor sociaal domein, waarin zowel kwalitatieve als kwantitatieve data zijn opgenomen om te komen tot een goed beeld van het effect van onze inzet en interventies.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De monitor sociaal domein is in ontwikkeling. Dit loopt goed. Eind 2024 is er een MVP aan de raad gepresenteerd. Deze wordt nu verder ontwikkeld naar een brede monitor sociaal domein conform planning.

Doelstellingen

D25.621 Er is continuïteit in de activiteiten voor alle inwoners en in de aanwezigheid van professionals in de wijken

Omschrijving (toelichting)

Er is continuïteit in de activiteiten voor alle inwoners en in de aanwezigheid van professionals in de wijken

Doelstellingen

D25.622 Onze sturing is gericht op het effect dat de inzet heeft voor onze inwoners

Integrale inzet op preventie

De integrale inzet op preventie leidt tot beter passende ondersteuning en zorg. De activiteiten die zijn opgenomen onder doelstelling D25.630 dragen ook bij aan het realiseren van de andere geformuleerde doelstellingen bij het onderdeel integrale inzet op preventie. Daarom zijn bij de doelstellingen D25.631 en D25.632 geen specifieke activiteiten benoemd.

Doelstellingen

D25.630 We hebben een dekkend ondersteuningsaanbod in de sociale basis en indicatievrije ondersteuning (trede 1, 2 en 3)

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.6301 Indicatievrije ondersteuning als alternatief**Omschrijving (toelichting)**

We ontwikkelen indicatievrije ondersteuning als alternatief voor zorg met een indicatie. Een aantal zijn in implementatie, zoals Team Jeugd en Gezin, de Kazerne en indicatievrije dagbesteding.

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

De indicatievrije ondersteuning ontwikkelen we op trede 3, het is het alternatief voor individuele zorg met een indicatie, trede 4. Op dit moment wordt er gewerkt aan de start van een Stevig Lokaal Team en een deel specialistisch groepsaanbod, dat als substituut voor indicaties kan dienen. We analyseren op dit moment de inhoud van de beschikkingen om dit aanbod te ontwikkelen. Voor het gebied Balade hebben we dat gedaan en start nu groepsaanbod gericht op autisme.

A25.6302 We ontwikkelen een team voor wmo

Omschrijving (toelichting)

We ontwikkelen een team voor wmo, vergelijkbaar met team jeugd en gezin.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorbereidingen zijn in gang gezet om dit echt met een team te starten voor de zomer. Parallel wordt er vanuit de huidige teams al bewogen naar indicatievrije inzet. Dus waar het kan bieden consultants al zelf begeleiding.

A25.6303 Indicatievrij, tenzij...

Omschrijving (toelichting)

We organiseren zo veel als mogelijk indicatievrij, dichtbij de inwoner, waarbij het uitgangspunt is 'indicatievrij, tenzij...'.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is onderdeel van het hele programma Samen Redzaam en komt dus ook als rode draad in de inzet terug. Het versterken en inrichten van de sociale basis, de inzet van het Stevig Lokaal Team en groepsaanbod, maar ook het verkorten en versimpelen van de indicatiestelling wanneer er wel zorg ingezet moet worden dragen hieraan bij. Op al deze lijnen wordt nu ontwikkeld. De verkorte indicatiestelling voor mensen van 80+ is voor een aantal wmo producten bijna gereed, hierover zal op korte termijn worden gecommuniceerd.

A25.6304 Vereenvoudigen van de route

Omschrijving (toelichting)

Voor inwoners die zorg nodig hebben vereenvoudigen we de route, zodat zij zo snel mogelijk de juiste zorg ontvangen. We bekijken hier ook de mogelijkheden vanuit de Wlz.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De eerste wmo producten worden binnenkort via de verkorte indicatiestelling afgegeven. Gefaseerd wordt dit uitgewerkt voor alle inzet van zorg en ondersteuning. De komende periode zullen er dus steeds meer zorgproducten maar ook indicatievrije ondersteuning met een versimpelde en verkorte route beschikbaar zijn voor inwoners.

A25.6305 Medisch verwijzers

Omschrijving (toelichting)

We zorgen ervoor dat medisch verwijzers gemakkelijk naar onze indicatievrije ondersteuning kunnen verwijzen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We gaan ZorgDomein gebruiken als verwijfsindex van de huisartsen voor een verwijzing naar onze toegang. Dit kunnen we pas inrichten als we onze toegang hebben gekanteld omdat we

ook vanaf dat moment in staat zijn om de verwijzing van de huisartsen en medisch specialisten goed te kunnen oppakken.

Doelstellingen

D25.631 De ondersteuning die we bieden creëert zo min mogelijk afhankelijkheid van professionals

Doelstellingen

D25.632 Voor inwoners die enkel zorg kunnen ontvangen op basis van een indicatie en waar het gaat over een langdurige zorgvraag wordt actief gestuurd op inzet vanuit de Wlz

3.9 Beleidsveld 7 | Milieu en Gezondheid

Milieu

Voor de aspecten schone lucht, bodem geschikt voor het gebruik, externe veiligheid en geluid voldoen we aan de huidige wettelijke normen. De wetgeving van lucht, bodem, water, externe veiligheid en geluid zijn opgenomen in de nieuwe Omgevingswet.

Een van de consequenties van de Omgevingswet is dat een set rijksregels naar de gemeente verhuizen (de Bruidsschat). De gemeente kan deze regels zelf verder vormgeven. We gebruiken hiervoor de instrumentaria omgevingsvisie, omgevingsplan, mogelijke programma's en een verder geïntegreerde omgevingsvergunning. De komende jaren werken we o.a. aan de integratie van de Bruidsschat naar het omgevingsplan. De ambities voor de diverse milieuthema's volgen uit de nieuwe omgevingsvisie, die momenteel wordt opgesteld.

Een deel van de milieutaken is belegd bij de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB). De OMWB houdt, in opdracht van de gemeente, toezicht op naleving van de wet- en regelgeving door het uitvoeren van controles bij onder ander bedrijven (waaronder milieucontroles). Daarnaast behandelt de OMWB (milieu)klachten en meldingen van incidenten.

Doelstellingen

D25.710 Voldoen aan de EU-normen voor schone lucht in 2030

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.7101 Uitvoeren maatregelen uitvoeringsprogramma SLA

Omschrijving (toelichting)

In 2025 wordt uitvoering gegeven aan maatregelen uit het gemeentelijk uitvoeringsprogramma vanuit het Schone Lucht Akkoord.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In maart 2025 is het decentraal uitvoeringsplan ingediend bij het Schone Lucht Akkoord. In dit plan licht de gemeente voor een aantal vaste maatregelen toe wat de stand van zaken is (bijvoorbeeld voor mobiliteit en houtstook). Veel van de maatregelen hebben raakvlakken

met andere beleidsvelden (o.a. mobiliteit en duurzaamheid). In dat kader zijn bijvoorbeeld de doelstellingen van het SLA meegenomen bij het opstellen van de mobiliteitsvisie. Daarnaast worden relevante initiatieven (zoals het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen, Clean Energy Hubs, etc.) vanuit het SLA gedeeld met andere beleidsvelden. Om de datakwaliteit van het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) te verbeteren moeten alle SLA-gemeenten uiterlijk 12 juni 2025 de gegevens voor de monitoring controleren en aanleveren. Hiervoor is een bureau ingehuurd die deze monitoringsgegevens kan generen uit (grotendeels openbare) data.

A25.7102 Mobiele meetcampagne

Omschrijving (toelichting)

In 2025 wordt in samenwerking met TNO en onze buurtgemeente Geertruidenberg en Heusden een mobiele meetcampagne uitgevoerd. Deze meetcampagne zal meer inzicht geven in de luchtkwaliteit in Waalwijk.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op 5 en 6 maart is door TNO de "wintercampagne" uitgevoerd. Deze metingen zijn goed verlopen. De weerscondities waren optimaal (helder weer en zuidwestelijke wind) en ook het verkeersbeeld was zoals verwacht (o.a. file op A59). De volgende meetronde wordt door TNO waarschijnlijk eind augustus uitgevoerd.

Doelstellingen

D25.711 Voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen voor bodemkwaliteit

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.7111 Project diffuus lood

Omschrijving (toelichting)

We sluiten aan bij een project van de provincie voor bodemlood. Lood in de bovengrond kan gevolgen hebben voor de ontwikkeling van de hersenen van (kleine) kinderen. Het project richt zich daarom op locaties waar kinderen veel contact hebben met de grond, zoals speelplaatsen en parken. Hierbij wordt in beeld gebracht of deze locaties mogelijk te hoge loodgehalten bevatten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De gemeente heeft van de provincie inmiddels alle projectinformatie ontvangen. De informatie wordt door de gemeente momenteel beoordeeld op de aanwezigheid van de gehalten lood in de bodem op basis van historische informatie. Hierbij wordt voor elke locatie onderscheid gemaakt tussen drie verschillende waarden voor wat betreft de gezondheidsrisico's voor (spelende) kinderen. Deze risicowaardes zijn gebaseerd op het rapport "Diffuse loodverontreiniging in de bodem" van het RIVM. Als er op basis van het vooronderzoek op locaties mogelijk te hoge gehalten lood aanwezig kunnen zijn wordt in de volgende fase veldonderzoek uitgevoerd. Als hieruit blijkt dat er locaties zijn met te hoge gehalten lood in de grond zullen deze locaties worden gesaneerd.

Doelstellingen

D25.712 Vaststellen basisgeluidsemissies

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.7121 Uitvoeren verkeerstellingen

Omschrijving (toelichting)

In 2025 worden verkeerstellingen uitgevoerd ten behoeve van het berekenen van de BGE. Op wegen waar > 4.500 motorvoertuigen per etmaal over heengaan worden in ieder geval tellingen uitgevoerd. Wegen met minder verkeersbewegingen mogen ook geschat worden (bijvoorbeeld met behulp van een verkeersmodel).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De basisgeluidsemissie (BGE) is een nieuw instrument onder de Omgevingswet, waarmee het geluid van wegverkeer wordt gemonitord om te voorkomen dat de geluidsemissie van gemeentewegen te veel groeit. We gaan hiervoor geen verkeerstellingen uitvoeren, zoals vorig jaar was voorgenomen, maar maken gebruik van een verkeersmodel met data van heel 2024. Dit geeft een betrouwbaarder beeld van de geluidsemissie (jaargemiddelde) dan een steekproef van slechts 2 weken d.m.v. verkeerstellingen. Hiervoor is een gespecialiseerd bureau ingehuurd.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

VJB25|7.01 Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 7.01		Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	
(sub) Beleidsveld	Volksgezondheid en Milieu		
Productnummer en naam	708	Milieu	STRUCTUREEL
Budgethouder	Afdelingshoofd OBL	Portefeuillehouder	S. Schuijffel
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel			

	2025		2026		2027		2028		2029	
Lasten	V	37	V	37	V	37	V	37	V	37
	V	37	V	67	V	67	V	67	V	67
	V	67								
Baten										
Saldo	V	141	V	104	V	104	V	104	V	104
Toelichting :										

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant heeft het boekjaar 2024 afgesloten met een positief jaarrekeningresultaat van € 2.461.411. Van dit resultaat is voorgesteld om € 600.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Daarnaast wordt een bedrag van € 200.000 overgeheveld naar 2025. Dit brengt het terug te betalen bedrag op € 1.661.411. De verdeling van dit bedrag is gebaseerd op het aantal bestede uren per deelnemer binnen programma's 1 tot en met 4. Voor de gemeente Waalwijk resulteert dit in een incidenteel voordeel van € 36.958.

Het werkprogramma van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant wordt vastgesteld op basis van de Midden- en West-Brabant-norm (MWB-norm) en een inschatting van de verwachte inkomsten (ervaringscijfers). Op basis hiervan wordt het werkprogramma jaarlijks aangepast, wat een structureel voordeel oplevert van circa € 37.000.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond grotendeels van de provincie naar de gemeenten overgegaan. Gemeenten zijn nu primair verantwoordelijk voor het beheer van de bodemkwaliteit binnen hun eigen grondgebied. Door deze overdracht vallen alle basistaken met betrekking tot bodem(sanering) onder het gezag van de gemeente. Dit levert een structureel voordeel op van circa € 67.000.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om in de meerjarenbegroting vanaf 2025 rekening te houden met een structureel voordeel van € 104.000 en in 2025 aanvullend met een eenmalig voordeel van € 36.958

Gezondheid

Het thema gezondheid is uit te splitsen naar twee verschillende taakvelden, die ook binnen verschillende teams worden opgepakt en uitgewerkt. Het fysieke aspect van gezondheid gaat vooral over een gezonde leefomgeving. Deze doelen zijn nader uitgewerkt onder het programma duurzaamheid en het beleidsveld milieu.

Het sociale aspect van gezondheidszorg betreft vooral de subsidiëring van de GGD (ten behoeve van infectieziektebestrijding, bevolkingsonderzoeken, periodieke onderzoeken kinderen basisonderwijs/voortgezet onderwijs, gezondheidsvoorlichting algemeen en gericht

op specifieke doelgroepen zoals jongeren, ouderen, allochtonen etc.) en gemeentelijke activiteiten met betrekking tot jeugd (zoals "de Kansrijke start") en gezin (zoals CJG).

Doelstellingen

D25.720 Goede Publieke Gezondheidszorg voor de inwoners van Waalwijk

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.7201 Projectmatig uitvoering geven aan de gezondheidsambities in 2025

Omschrijving (toelichting)

In 2025 worden de onderstaande projecten opgepakt:

1. **Kansrijke Start:** Nu niet zwanger en prenataal huisbezoek kwetsbare ouders en stevig ouderschap.
2. **Gezonde leefstijl:** Ik pas, Dry Januari, Zien drinken doet drinken, beweegstimulerende inrichting consultatiebureaus, campagne trommel zonder rommel en kind naar gezonder gewicht.
3. **Gezonde geest:** Activiteiten: mamakids gericht op postpartum depressie, programma Check it out op scholen
4. **Gezonde omgeving:** workshops en themabijeenkomsten over gezondheid in relatie tot omgevingswet
5. **Gezond ouder worden:** project vitale wijk gericht op kwetsbare ouderen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Ad.1. Kansrijke Start : de activiteiten Nu niet zwanger (TWijZ) , prenataal huisbezoek kwetsbare ouders (GGD HvB) en stevig ouderschap (GGD HvB) worden ingezet wanneer er risicogezinnen worden gesignaleerd. Tevens loopt het Multi disciplinair Overleg zwangeren door in 2025.

Ad.2.: Ik Pas en Dry Januari, Zien drinken doet drinken zijn jaarlijks terugkerende communicatie-campagnes. De beweegstimulerende inrichting van het consultatiebureau is in 2023 al gerealiseerd. Datzelfde geldt voor trommel zonder rommel.

Het project Kind naar gezonder gewicht wordt uitgevoerd in 2025. De SPUK GALA-middelen die gemeenten hiervoor ontvangen stoppen in 2026.

Het programma Check it out wordt uitgevoerd op de VO-scholen in Waalwijk. In januari 2025 is het programma uitgevoerd bij de Walewyc, Dr. Mollercollege en de Overlaat. De andere VO - scholen volgen later in 2025.

Ad.3.: Mamakids is ter ondersteuning van (aanstaande) ouders met een baby die mentale ondersteuning nodig hebben. Deze ondersteuning bestaat uit maximaal drie gratis gesprekken met een medewerker van de GGD HvB. Het project Mamakids wordt in heel 2025 uitgevoerd.

Ad.4. De workshops en themabijeenkomsten over gezondheid in relatie tot de omgevingswet worden meegenomen in de nieuwe omgevingsvisie. Deze zitten in een voorbereidingsfase maar e.e.a. is wel afhankelijk van beschikbare middelen. De SPUK - middelen voor de gezonde leefomgeving stoppen in 2026.

Bij de activiteiten van GO-Waalwijk in bijvoorbeeld de Go-healthy week maken we inwoners wel bewust van hun woon - en leefomgeving. Ook wordt er aandacht gegeven aan de veiligheid in de directe woonomgeving van inwoners door de cursussen valpreventie.

Ad.5. Het project "vitale wijk gericht op kwetsbare ouderen" is geïntegreerd in het algemene sport- en beweegbeleid. Activiteiten worden in de wijken uitgevoerd door de beweegcoaches senioren van het Beweegbureau in samenwerking met andere partners in de wijk zoals ContourDeTwern.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

VJB25|7.02 Verwijderen loze riolering

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 7.02	Verwijderen loze riolering				
(sub) Beleidsveld	Milieu en gezondheid				
Productnummer en naam	706	Riolering		INCIDENTEEL	
Budgethouder	Afdelingshoofd RBL	Portefeuillehouder		T. Klerx	
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel					
		2025	2026	2027	2028 2029
Lasten	N	340			
Baten	V	340			
Saldo	N	0			
Toelichting :					

In het Najaarsbericht 2024 is een budget € 340.000 ter beschikking gesteld voor het verwijderen van loze riolering in de Molenstraat. Aan de Molenstraat zijn voor 2025 & 2026 projecten van Casade gepland (nieuwe woningen), die vragen om zwaardere

elektriciteitsnetten en nieuwe aansluitingen. Op deze locatie ligt een loze riolering, waarvan we de wettelijke verplichting hebben om deze te verwijderen. Als de (nieuwe) kabels en leidingen eenmaal gelegd zijn, is deze riolering niet meer te bereiken. De verwachting was dat de werkzaamheden in het laatste kwartaal van 2024 uitgevoerd zouden worden. Uit voortschrijdend inzicht is gebleken dat vanwege de doorlooptijd deze lasten niet meer in 2024 gemaakt konden worden maar zullen volgen in de loop van 2025. We hebben een aannemer opdracht gegeven voor het uitvoeren van deze werkzaamheden en zijn hierdoor een financiële verplichting aangegaan.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om het incidenteel nadelig effect van het verwijderen van loze riolering van € 340.000 ten laste van de voorziening riolering te brengen en dit te verwerken in de begroting 2025.

VJB25|7.03 Onderhoud riolering

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

VJB25 7.03		Onderhoud riolering			
(sub) Beleidsveld	Milieu en gezondheid				
Productnummer en naam	706	Riolering		INCIDENTEEL	
Budgethouder	Afdelingshoofd RBL	Portefeuillehouder		T. Klerx	
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel					
		2025	2026	2027	2028 2029
Lasten	N	255			
Baten	V	255			
Saldo	N	0			
Toelichting :					

De bedragen in de begroting 2025 zijn ontoereikend om het te verwachten onderhoud aan de riolering de komende jaren uit te voeren. Het budgettekort is ontstaan omdat het aantal storingen toegenomen is door de leeftijd van de gemalen (drukriolering/ kleine gemalen) en door de hogere grondwaterstanden die zijn ontstaan door de vele en heftigere regenbuien (klimaatverandering).

De geraamde kosten voor het verplicht afkoppelen van hemelwater worden in 2025 niet besteed, omdat deze verplichting opgenomen moet worden in het omgevingsplan.

Het opnemen in het omgevingsplan is een moeizaam en langdurig traject. Dit was vooraf niet voorzien.

Kostenplaats	Begroot	Benodigd	Saldo
6706010 (Gemalen)	171	373	N 202
6706015 (Vrij verval riool)	273	469	N 196
6706020 (Kolken)	99	154	N 55
Totaal			N 453
6706050 Afkoppelen hemelwater	198	0	V 198
Totaal			N 255

Maatregel:

Voorgesteld wordt om het nadeel van in totaal € 255.000 incidenteel in de begroting 2025 te verwerken als mutatie binnen de voorziening riolering. Voor de periode vanaf 2026 is een voorstel aangeleverd voor de Kadernota 2026.

3.10 Beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Volkshuisvesting

Waalwijk moet aantrekkelijk zijn om te wonen. Daarom streven we naar een voldoende aanbod van woningen en woonmilieus voor alle doelgroepen. Gelet op de uitdagingen die vergrijzing en klimaatverandering voor ons in de nabije toekomst brengt, willen we ons woningaanbod zo toekomstbestendig mogelijk maken. Tevens zetten we in op adequate huisvesting voor internationale medewerkers die in Waalwijk komen werken.

In het collegeprogramma 2022-2026 is het thema wonen expliciet benoemd. Hierbij is aangegeven dat de gemeente Waalwijk doorgaat op de ingezette koers om versneld te groeien om het huidige voorzieningenniveau te behouden en te versterken.

Doelstellingen

D25.810 Wonen draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.8101 Toevoegen van nultredenwoningen

Omschrijving (toelichting)

Heel Nederland heeft de komende decennia te maken met een dubbele vergrijzing. Door nultredenwoningen toe te voegen, bieden we veilige comfortabele woningen voor alle doelgroepen met een verminderende mobiliteit, zoals mensen die slecht ter been zijn, een rollator nodig hebben of een kinderwagen gebruiken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Ongeveer 60% van de woningbouwplannen voor de komende vijf jaar bestaat uit nultredenwoningen.

A25.8102 Ondersteunen koopstarters

Omschrijving (toelichting)

Het is op dit moment erg lastig voor jonge huishoudens om een koopwoning te verwerven. We ondersteunen daarom koopstarters door het afgeven van startersleningen, zodat zij in de gelegenheid zijn om een woning te kopen waar dat zonder extra lening net niet lukt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In de eerste twee maanden van 2025 zijn er 10 startersleningen verstrekt (t.o.v. 33 leningen over heel 2024).

A25.8103 Onderzoeken van locaties voor het toevoegen van woonwagendplaatsen

Omschrijving (toelichting)

Er is in veel gemeenten in Nederland, waaronder ook in de gemeente Waalwijk, een tekort aan woonwagendplaatsen, waardoor standplaatszoekenden soms onevenredig lang ingeschreven moeten staan, voordat zij een woonwagendplaats kunnen bewonen. Daarom onderzoeken we de mogelijkheden om tot een uitbreiding van het aantal woonwagendplaatsen in de gemeente Waalwijk te komen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Drie locaties worden in 2025 nader onderzocht. De omwonenden zijn hierover geïnformeerd en de eerste onderzoeken worden opgestart.

A25.8104 Faciliteren van voldoende verblijfsmogelijkheden voor tijdelijke internationale medewerkers

Omschrijving (toelichting)

Vanwege de werkgelegenheid zien we veel internationale medewerkers naar de gemeente Waalwijk komen, veelal voor een tijdelijke periode. We faciliteren voldoende mogelijkheden voor huisvesters om te voorzien in kwalitatief goede huisvesting voor tijdelijke internationale medewerkers. We sluiten hierbij aan bij de ontwikkelingen voortkomend uit de bestuursopdracht internationale medewerkers.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er zijn inmiddels ongeveer 2.350 legale plekken in de kamerverhuur gerealiseerd in de gemeente Waalwijk. Dit betekent dat de opgave om nog nieuwe plekken toe te voegen, kleiner is geworden. Daarom worden de mogelijkheden voor kamerverhuur in 2025 ingeperkt, zonder daarbij de resterende behoefte uit het oog te verliezen.

A25.8105 Prestatieafspraken maken met woningcorporaties

Omschrijving (toelichting)

Woningcorporaties leveren een belangrijke bijdrage aan de doelen op het gebied van volkshuisvesting. Met de woningcorporaties die actief zijn in onze gemeente maken we prestatieafspraken over in ieder geval betaalbaarheid, beschikbaarheid, wonen en zorg, duurzaamheid en leefbaarheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In december 2024 zijn de prestatieafspraken met Casade vastgesteld. De cyclus in 2025 starten we eerder, zodat er meer tijd is om goede aansluiting te zoeken op de regionale Woondeal en voor overleg met stakeholders.

Doelstellingen

D25.811 Woningbouw is gericht op het bieden van een passende woning voor iedereen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.8111 Minimaal 1200 woningen bouwen in verschillende prijsklassen in deze bestuursperiode

Omschrijving (toelichting)

We richten ons in deze bestuursperiode op het bouwen van minimaal 1.200 woningen. Daarbij ligt de nadruk op het hard maken van zachte plannen en het afgeven van vergunningen voor deze plannen. De uitvoering is immers de verantwoordelijkheid van marktpartijen en woningcorporaties.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Sinds het begin van deze bestuursperiode zijn er plannen voor ca. 1.000 woningen hard gemaakt (bestemmingsplan vastgesteld of onherroepelijk). Naar verwachting maken we dit jaar de afronding van Driessen fase I ook nog hard (ca. 350 woningen). Kijken we enkel naar het aantal toegevoegde woningen, dan komen we voor de jaren 2022 t/m 2024 uit op 673 woningen (dus excl. onttrekkingen). Op dit moment staan er nog eens 346 woningen in aanbouw. En daarnaast zijn er nog 972 woningen opgenomen in harde plannen die nog in aanbouw moeten gaan. Voor de doorlooptijd en uitvoering zijn we sterk afhankelijk van de betrokken marktpartijen. Ook de stikstofuitspraak van 18 december jl. door de Raad van State over intern salderen heeft invloed op de doorlooptijd van een aantal projecten.

A25.8112 Minimaal 30% sociale huur bij het woningbouwprogramma dat we toevoegen op basis van de woonvisie

Omschrijving (toelichting)

In de Woonvisie staat dat we in de gehele planvoorraad minimaal 25% sociale huur opnemen. Inmiddels is vanuit het rijk aangegeven dat het wenselijk is dat gemeenten 30% sociale huur in hun voorraad hebben. In de gemeente Waalwijk hebben we op dit moment ruim 30% sociale huur in de voorraad, wat betekent dat we het aandeel sociale huur op peil moeten houden. Dit is ook vastgelegd in de SRBT Woondeal.

In 2025 zal het woonbeleid geactualiseerd worden en omgezet worden in een volkshuisvestingsprogramma. Onder de Wet versterken regie op de volkshuisvesting (die naar verwachting per 1 januari 2025 in werking treedt) wordt dit een verplicht programma met een aantal verplichte onderdelen. Op dat moment zullen we de beleidslijn vanuit de Woondeal opnemen in het volkshuisvestingsprogramma.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In de programmering voor de komende vijf jaar zit ca. 30% sociale huur. De Wet versterking regie volkshuisvesting is uitgesteld. De datum van inwerkingtreding zal op zijn vroegst 1 januari 2026 worden. De behandeling van de wet in de Tweede en Eerste Kamer moet nog plaatsvinden. Naar verwachting verschijnt er in de zomer van 2025 een handreiking over het volkshuisvestingsprogramma. Dan zal er dus meer duidelijkheid komen over de vereisten. Dit heeft tot gevolg dat het opstellen van een volkshuisvestingsprogramma met name in 2026 opgepakt zal gaan worden.

A25.8113 Inspelen op kansen en mogelijkheden voor het realiseren van flexwonen

Omschrijving (toelichting)

Het basis uitgangspunt voor het vergroten van de woningvoorraad is om permanente woningen toe te voegen en te kijken naar mogelijkheden van optimaliseren van het gebruik van de bestaande voorraad. We houden daarnaast de mogelijkheid open om in te spelen op kansen en mogelijkheden voor flexwoningen, om de druk op de woningmarkt te verlichten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We blijven scherp op eventuele kansen om flexwoningen te realiseren.

Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De huidige maatschappelijke opgaven voor wonen, werken, voorzieningen en landbouw vragen om het bepalen van een nieuwe ruimtelijke koers in het fysiek domein. In samenhang met het oplossen van de opgaven op het vlak van klimaatadaptatie, energietransitie, slimme mobiliteit, biodiversiteit, gezondheid, inclusiviteit en circulaire economie. Om ruimte te bieden aan al die opgaven met behoud van onze ruimtelijke kwaliteit, zullen we slimmer en duurzamer moeten verstedelijken.

De Ontwikkelstrategie Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT) en het Ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant 2040 bieden daarvoor het handvat op regionaal en provinciaal niveau. De huidige integrale structuurvisie Waalwijk 2025 (raad, 2016), het sectoraal beleid en regels in relatie tot de fysieke leefomgeving gaan we daarom de komende jaren omvormen om beter aan te sluiten op de huidige maatschappelijke opgaven. De handvaten op gemeentelijk

niveau daarvoor zijn de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Het ontwikkelen van deze instrumenten is ook nodig vanwege de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. De invulling van dit beleidsveld zal daar in meegroeien.

Doelstellingen

D25.820 Versterken kwaliteit leefomgeving

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.8201 Ontwikkelen transformatielocaties

Omschrijving (toelichting)

Ontwikkelen van locaties waarvoor een duurzame transformatie nodig is, bijvoorbeeld vanwege leegstand of de behoefte aan een andere invulling. Onder andere voor de bekende grotere projecten maar ook voor kleinere projecten in de gehele gemeente.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Voor de diverse transformatielocaties zijn belangrijke stappen gezet zoals het sluiten van overeenkomsten met initiatiefnemers, het doorlopen van de planologische procedures en het aanvragen van de benodigde vergunningen door de initiatiefnemers. Wat betreft de verdere doorlooptijd zijn we sterk afhankelijk van de betrokken marktpartijen. Ook de stikstofuitspraak van 18 december jl. door Raad van State over intern salderen heeft invloed op de doorlooptijd van een aantal transformatieprojecten.

Doelstellingen

D25.821 Waalwijk Omgevingswet-proof

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.8211 Transitie omgevingsbeleid in een omgevingsvisie

Omschrijving (toelichting)

De Omgevingsvisie is onze langetermijnvisie voor de leefomgeving van de hele gemeente. Deze coalitieperiode willen we een omgevingsvisie vaststellen met daarin de hoofdlijnen van beleid voor de leefomgeving op basis van door de raad vastgestelde uitgangspunten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het proces van het opstellen van de omgevingsvisie loopt op schema. Afgelopen 27 februari is het Koersdocument Omgevingsvisie vastgesteld ter afronding van de eerste fase. De in het koersdocument opgenomen ambities worden nu thema- en gebiedsgericht verder uitgewerkt. Het streven is om het ontwerp van de omgevingsvisie na de zomer ter inzage te leggen en de omgevingsvisie eind van het jaar in routing te brengen voor vaststelling.

A25.8212 Transitie bestemmingsplannen en verordeningen in het omgevingsplan

Omschrijving (toelichting)

In het omgevingsplan werken we de regels uit die nodig zijn vanwege keuzes in de omgevingsvisie. Het omgevingsplan bundelt daarbij de vroegere juridische regels uit o.m. bestemmingsplannen en beheersverordeningen en de (delen van) verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. De eerste stap is het opstellen van een plan van aanpak over hoe te komen tot een gemeentedeekkend omgevingsplan (transitieplan). Dit ter vervanging van het tijdelijke van rechtswege geldende omgevingsplan dat uiterlijk geldt tot 2032.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het transitieplan (plan van aanpak) voor het omgevingsplan is in voorbereiding. Dit transitieplan beschrijft de aanpak op inhoud en proces hoe te komen tot één gemeentedeekkend omgevingsplan. Voor de coördinatie, afstemming en bewaking van de voortgang wordt een projectleider aangetrokken.

Daarnaast werkt Waalwijk mee in het SPRONG project. Dit is een initiatief van VNG en provincie Noord-Brabant voor regionale samenwerking in het maken van omgevingsplannen. Samen met 19 Brabantse gemeenten werken we samen aan het gezamenlijk opstellen van bouwstenen voor het omgevingsplan. Op basis van deze standaarden kan het omgevingsplan Waalwijk worden vormgegeven.

A25.8213 Kennis verwerven over het werken met omgevingsprogramma's

Omschrijving (toelichting)

Het omgevingsprogramma is een nieuw instrument onder de Omgevingswet. Bedoeld als tussenstap tussen omgevingsvisie en omgevingsplan. Omdat dit een nieuw instrument is, gaan we eerst kennis opdoen om dit instrument zo effectief mogelijk in te zetten. Het vaststellen van een omgevingsprogramma is een bevoegdheid van het college, de kaders daarvoor worden vastgesteld door de raad.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er is een ambtelijke bijeenkomst geweest om te spreken over het nieuwe instrument Omgevingsprogramma. Verdere kennis moet vooral in de praktijk worden opgedaan door bijvoorbeeld een pilot in te stellen. Uit voornoemde bijeenkomst is voortgekomen dat het van belang is om vanuit de inhoud te bezien welke ruimtelijk gestelde doelen onderling zodanig samenhangend zijn en dusdanig proportioneel zijn, dat een omgevingsprogramma het beste bijpassende instrument is om die doelen te verwezenlijken. Het is daarom zaak om een eerste verkenning te gaan doen t.a.v. het ruimtelijke beleid, waar dit mogelijk zou kunnen zijn. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan gestelde doelen op het gebied van duurzaamheid of mobiliteit.

Doelstellingen

Financiële afwijkingen

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

VJB25|8.01 Verhogen onderhoudsbudget software beheer openbare ruimte

Omschrijving (toelichting)

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

VJB25 8.01	Verhogen onderhoudsbudget software beheer openbare ruimte									
(sub) Beleidsveld	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing									
Productnummer en naam	807	Werkzaamheden GEO registratie					STRUCTUREEL			
Budgethouder	Afdelingshoofd RBL	Portefeuillehouder					F. Spierings			
Bedragen * € 1.000 V = Voordeel N = Nadeel										
	2025		2026		2027		2028		2029	
Lasten	N	25	N	25	N	25	N	25	N	25
Baten										
Saldo	N	25	N	25	N	25	N	25	N	25
Toelichting :										

Het budget voor het onderhouden van diverse softwaresystemen ten behoeve van beheer openbare ruimte is niet langer toereikend. Vanwege prijsstijgingen/indexeringen zijn de kosten voor het onderhouden van de systemen alsmede de jaarlijkse licenties gestegen.

Maatregel:

Voorgesteld wordt om het huidige budget van € 110.000 met € 25.000 structureel te verhogen tot een jaarlijks budget van € 135.000.

Ruimtelijke versterking binnenstad

Onze ambitie is een aantrekkelijke Waalwijkse binnenstad. Kernopgave was en is de transformatie van 'winkelstraat' naar een gebied waar wonen, werken, recreëren en verblijven samenkomen, van 'place to buy' naar 'place to be'. Een ontwikkeling die nodig is om de binnenstad op de lange(re) termijn aantrekkelijk en relevant te houden. Het biedt ook kansen om een impuls te geven aan de woningbouw en een nieuw (binnen)stedelijk woonmilieu toe te voegen. Een aantrekkelijke binnenstad en goede voorzieningen zijn bovendien essentieel voor het woonmilieu in de hele stad.

Om aan deze ontwikkeling richting te geven zijn door de raad in 2017 concrete beleidsdoelen vastgelegd in de Centrumvisie. De destijds geformuleerde uitvoeringsagenda, via een addendum in 2020 nog aangescherpt. In het coalitieprogramma 2022-2026 is de verdere doorontwikkeling van de binnenstad onverkort opgenomen als een van de prioriteiten.

Vanaf 2016 is deze opgave opgepakt via het programma binnenstad vanuit de onderstaande thema's (pijlers):

1. Versterking van de structuur van de binnenstad;
2. Versterking van de ontmoetings- en verblijffunctie;
3. Betere samenwerking met stakeholders;
4. Zichtbaarder maken van het thema schoen & leer.

In 2025 kan het centrum weer worden opgepakt vanuit de lijnorganisatie, waarbij voor de herontwikkeling van winkelcentrum De Els een projectstructuur wordt opgezet.

De ruimtelijke versterking van de binnenstad wordt een afzonderlijk thema binnen beleidsveld 8. Speerpunten in 2025 zijn onder andere herontwikkeling van de Els, realisatie van de (2e fase) stadsentree en de nadere planontwikkeling van de Gedempte Haven.

Versterken van de groenstructuur/verblijfskwaliteit is opgenomen bij beleidsveld 5 onder het thema openbaar groen. De economische activiteiten binnen het centrum en samenwerking met stakeholders, inmiddels geformaliseerd via de BIZ, zijn onderdeel van beleidsveld 3. Uiteindelijk is het de bedoeling dat alle doelstellingen en activiteiten ten aanzien van de binnenstad resulteren in meer bezoekers van de binnenstad en een hogere bezoekerstevredenheid.

Activiteit A25.8301 Herontwikkeling winkelcentrum De Els is opgenomen onder doelstelling D25.830 (daling winkeloppervlak en leegstand), maar is ook bepalend voor het realiseren van de andere geformuleerde doelstellingen bij het onderdeel ruimtelijke versterking binnenstad. Daarom zijn bij de doelstellingen D25.831 (toevoegen woningen) en D25.832 (versterking boodschappencultuur) geen specifieke activiteiten benoemd.

Doelstellingen

D25.830 Daling winkeloppervlak tot 30.000 m²/daling leegstand tot 5 à 7% (een normale frictieleegstand) in 2025

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.8301 Herontwikkeling winkelcentrum De Els

Omschrijving (toelichting)

De transformatie richting een compacter centrum met minder winkelmeters is goed op gang. De Els, met inmiddels structureel te noemen leegstand, is daarbij echter achtergebleven. Naast (in verschillende stadia) al lopende kleinere transformaties zal de laatste stap in het realiseren van doelstelling D24.9000 in de integrale herontwikkelingsplannen voor De Els en directe omgeving worden gemaakt.

Vanaf 2020 onderzoeken ontwikkelaars de herontwikkelingspotentie van De Els, door complexiteit in ruimtelijke opgave en grote (financiële) belangen een uitdagend traject. Ze hebben hun gezamenlijk streven naar een integrale gebiedsontwikkeling in maart 2023 vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst waarbij ook (VO) De Els en de gemeente Waalwijk partij zijn. Ook door de provincie Noord-Brabant werd deze planontwikkeling – in het kader van de woondeal en verstedelijking – belangrijk genoeg geacht om gelijktijdig een

concrete samenwerking met de gemeente Waalwijk aan te gaan. Het beleidsmatig sturend kader hiervoor is het Stedenbouwkundig Masterplan Waalwijk Stadscentrum.

De diverse studiemodellen, inmiddels op het niveau van een Voorlopig Ontwerp Stedenbouwkundig Plan (VOSP), kennen nog geen sluitende exploitatie. Daarom is in 2023 subsidie in het kader van zowel de Woningbouwimpuls (WBI) als de Impulsaanpak winkelgebieden (IW) aangevraagd en toegekend. De bedoeling is Q4-2024 duidelijkheid te hebben over het (al dan niet) door partijen (kunnen) sluiten van een anterieure overeenkomst. Daarin worden onder andere rollen en verantwoordelijkheden voor de concrete doorontwikkeling en planning/fasering van de gebiedsontwikkeling vastgelegd. Als dat lukt zal in 2025 de focus liggen op afronden van het (steden)bouwkundig model en uitvoeren van de benodigde (deel)onderzoeken voor de uiteindelijke vertaling binnen planologische regelgeving en het opstarten van benodigde procedures.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het afgelopen jaar is er door ons, in samenwerking met diverse overheden, marktpartijen, woningbouwcorporatie en andere betrokkenen samengewerkt aan een 'Voorlopig Ontwerp Stedenbouwkundig Plan De Els en omgeving' (VOSP), dat past binnen vastgestelde ruimtelijke- en financiële kaders. Er is sprake van een Op basis van een samenwerkingsovereenkomst (SOK, getekend op 4 dec. 2024) en dit VOSP.

Op 22 mei 2025 wordt de gemeenteraad gevraagd om een grondexploitatie vast te stellen. Dit is een berekening waarin alle kosten en opbrengsten van het project in beeld zijn gebracht om inzicht te krijgen en te houden in de financiële haalbaarheid van deze herontwikkeling. Voorafgaand aan het raadsbesluit worden twee anterieure overeenkomsten afgesloten met twee ontwikkelende partijen. Hierin worden afspraken gemaakt over onder andere rolverdeling, de kosten en de aan- en verkoop van gronden. De financiële afspraken uit deze overeenkomsten zijn verwerkt in de gemeentelijke grondexploitatie. Door het sluiten van deze overeenkomsten worden de volgende stappen gezet voor de herontwikkeling van De Els en omgeving en het Schoolkwartier.

Het huidige Voorlopig Ontwerp Stedenbouwkundig Plan (VOSP) voor De Els zal de komende maanden worden uitgewerkt naar een Definitief Ontwerp Stedenbouwkundig Plan (DOSP). Tegelijkertijd wordt gezien welke ruimtelijke procedures (Omgevingsplan en/of (Buitenplanse-) omgevingsplanactiviteit (BOPA of OPA*)) doorlopen kunnen worden en op welke wijze, zodat uiteindelijk het beoogde DOSP gerealiseerd kan worden.

Tevens is er een separaat raadsvoorstel 'Investeringsbesluit en kredietvoting ten behoeve van de parkeergarage' (bevoegdheid raad) in voorbereiding.

Gelet op complexiteit van de opgave en de omvang van het programma, is voor de fasering van de afzet rekening gehouden met een fasering in 6 a 7 jaar vanaf 2026.

Doelstellingen

D25.831 Toevoeging van woningen in de binnenstad

Doelstellingen

D25.832 Versterking van dagelijkse boodschappencultuur Binnenstad

Doelstellingen

D25.833 Verbreding en versterking functiemix

Activiteiten en/of financiële afwijkingen 2025:

A25.8331 Faciliteren versterking horecafunctie

Omschrijving (toelichting)

Hoewel het target uit de centrumvisie al is gehaald, blijven we streven naar een groter en gevarieerder horeca-aanbod. De inzet zal zich richten op zoveel mogelijk (aaneengesloten) front in het concentratiegebied rond de Markt en Raadhuisplein. Aan het Raadhuisplein zal dat onderdeel zijn van het programma voor de verdere invulling van het Krophollercomplex. Complementair aan het concentratiepunt zal bij de (nieuwe) Els worden ingezet op meer gespreide kleinschalige uitbreiding, ondersteunend aan of als onderdeel van andere functies.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het recreatieve bezoekmotief van Waalwijk-Centrum is versterkt (horeca, cultuur). De horeca-functie is versterkt door kleine en grootschalige evenementen vanuit cofinanciering met de BIZ. Dit zetten we de komende jaren door. Binnen de activiteiten/projecten A25.8332 (invulling oostvleugel Kropholler en voormalig bodehuisje) en A25.8301 (Herontwikkeling winkelcentrum De Els) is een verdere versterking van de horecafunctie meegenomen. Daarbij is het streven om een meer divers horeca-aanbod te realiseren.

A25.8332 Invulling van oostvleugel Kropholler en voormalig bodehuisje

Omschrijving (toelichting)

Als sluitstuk van de visie Hart van de Stad is de invulling van de oostvleugel van het Krophollercomplex en het voormalig bodehuisje opgepakt. Meer publiekgerichte functies en grotere interactie met de vernieuwde pleinruimte zijn het vertrekpunt. Denk aan zaken als horeca met verblijfsmogelijkheid, maatschappelijke functies, wellness, recreatie en kleinschalige werk of start-upruimtes. Het streven is eind 2024 een tender uit te zetten voor de realisatie. Daarbij zal ook de vraag over risico's en kansen van het al dan niet (deels) afstoten van het eigendom integraal worden betrokken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Tender m.b.t. de invulling van de oostvleugel Kropholler en voormalig bodehuisje loopt op schema. Gunning is voorzien in het vierde kwartaal van 2025.

A25.8333 Verplaatsing bibliotheek

Omschrijving (toelichting)

Het Schoolkwartier is een integraal onderdeel van de herontwikkelingsplannen voor De Els waar wellicht als eerste aanzet in 2025 al mee begonnen kan worden. Sloop van de oude Hema, realiseren van nieuw openbaar gebied en een aantal woningen en het in oude glorie herstellen van de voormalige jongensschool. In dat kader zal Q4-2024 concrete besluitvorming over het verplaatsen van de bibliotheek gaan plaatsvinden. Het mes kan hier aan twee kanten snijden. De synergie van retail en de maatschappelijke functie vergroot over en weer de aantrekkingskracht en de bibliotheek zelf krijgt daardoor meer en flexibeler opties voor het invullen van een duurzaam toekomstperspectief.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De raad heeft op 10 oktober 2024 (agendapunt 14) een principebesluit genomen en afhankelijk van de definitieve haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling De Els en omgeving ingestemd met de mogelijke verplaatsing van de bibliotheek naar de voormalige Jongensschool aan De Els 45.

Momenteel zijn we met diverse afdelingen de kansen en mogelijkheden met betrekking tot toekomstig gebruik van de huidige bibliotheek aan de Wilhelminastraat (twee verdiepingen in eigendom van de gemeente met daarboven particuliere appartementen) van het pand Janspoort aan het verkennen. Als deze verkenning is afgerond hebben we reeds afgesproken om hierover met VvE Janspoort in gesprek te gaan.

4. Majeure projecten

Insteekhaven

Insteekhaven

Tijdens de behandeling van het raadsvoorstel op 12 september 2019 is toegezegd om de raad per kwartaal te informeren over de voortgang en financiële afwijkingen van de aanleg van de insteekhaven.

Met ingang van het Najaarsbericht 2024 wordt de rapportage over de voortgang van het project insteekhaven voortaan opgenomen in het Voor- en Najaarsbericht.

Hieronder wordt voor het project insteekhaven per onderdeel van de GROTIK-methode een nadere toelichting gegeven.

Geld

Voor het uitvoeringstraject dat we ingaan zal het door de raad beschikbaar gestelde krediet (raadsvergadering 12 september 2019) voor de aanleg van de insteekhaven en de vastgestelde exploitatieopzet voor de uit te geven gronden het uitgangspunt zijn. In het raadsvoorstel is uitgegaan van een uitsplitsing naar een krediet voor de aanleg van de insteekhaven en het vaststellen van een exploitatieopzet voor de uit te geven gronden aan de insteekhaven en is het volgende opgenomen.

De aanbesteding heeft geresulteerd in een inschrijfprijs van € 24,2 miljoen (exclusief btw). Naast dit bedrag verwachten we nog andere kosten tijdens start- en de realisatiefase. In totaal een bedrag van € 29,5 miljoen. Dit bedrag is uitgesplitst naar kosten die betrekking hebben op de aanleg van de insteekhaven en kosten die betrekking hebben op de uit te geven gronden.

Investing aanleg insteekhaven

Op basis van deze uitsplitsing bedragen de totale kosten voor de investering € 22 miljoen.

Door de in 2015 ontvangen subsidiebeschikking van de Provincie, kan een bedrag van € 7,2 miljoen op het investeringsbedrag in mindering worden gebracht. Het restant bedrag van € 14,8 miljoen zal worden geactiveerd conform de nota waarderings- en afschrijvingsbeleid (annuïteit / 60 jaar / 1,5%).

In verband met het opschuiven van de geplande datum voor de definitieve gunning wordt in de meerjarenbegroting 2025 -2028 nu rekening gehouden met kapitaallasten met ingang van 2028.

Grondexploitatie insteekhaven

Voor de kosten en opbrengsten die betrekking hebben op de uit te geven percelen aan de insteekhaven is een exploitatieopzet opgesteld. Hierbij gaat het om een kavel voor de containerterminal en om een kavel voor haven gebonden logistieke bedrijvigheid. Naast de kosten zoals bouwrijp maken, aansluiten nutsvoorzieningen, infrastructuur, op hoogte brengen van het terrein en uiteindelijke woonrijp maken, is rekening gehouden met de

verwervingskosten. Tegenover deze te maken en gemaakte kosten, zijn de opbrengsten van de uit te geven bedrijfspercelen opgenomen.

Voorgesteld wordt om het positieve saldo van deze grondexploitatie, een bedrag van € 7,2 miljoen, te reserveren en gedurende een periode van 60 jaar ten gunste te laten komen van product 208 Exploitatie haven. Dit betekent per jaar een bedrag van € 120.000. Enerzijds verlagen we hiermee de jaarlijkse rente- en afschrijvingslasten en anderzijds wordt hiermee de jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening voor de insteekhaven gedekt.

Door de opgelopen vertraging moet er, conform de aanbestedingsvoorwaarden, een GWW (grond-weg- en waterbouw) indexatie worden toegepast. De combinatie Mourik/F.L. bv heeft aangegeven dat er rekening moet worden gehouden met forse prijsstijgingen als gevolg van de marktontwikkelingen met name op het gebied van zand- en staalkosten. Daarvoor hebben we met Mourik afspraken gemaakt over de methodiek van indexeren. Wanneer bij definitieve inwerkingtreding duidelijk is wat de consequenties gaan zijn, moet dit voor het beschikbaar gestelde krediet en de vastgestelde exploitatieopzet in beeld worden gebracht. Het gaat dan om het saldo van de optimalisaties en de extra kosten van de indexaties. Het bestek waarop de inschrijving is gebaseerd, wordt ook door de gemeente doorgerekend op de effecten van de meest actuele stand van de indexaties. Op basis van de tot nu toe verantwoorde en nog te verwachten kosten en de huidige indexatiecijfers (december 2024) is op dit moment per saldo een stijging van de kosten te verwachten van ca. € 5,9 miljoen. Ten opzichte van het Najaarsbericht 2024 is dat een stijging van € 0,7 miljoen. Het geraamde bedrag voor kapitaallasten waarmee in de huidige meerjarenbegroting rekening wordt gehouden is toereikend. Wel is in de Kadernota 2025 op basis van de meest recente inzichten de startdatum voor de raming van de kapitaallasten bijgesteld. In de meerjarenbegroting 2025-2028 wordt nu uitgegaan van kapitaallasten met ingang van 2028.

Voor de nota grondexploitatie 2024 (raadsvergadering 27 juni 2024) is de exploitatieopzet voor de insteekhaven bijgesteld. In de raadsvergadering van 26 juni 2025 zal, gelijktijdig met de jaarrekening 2024, de nota grondexploitatie 2025 worden voorgelegd. Een bijgestelde exploitatieopzet voor de insteekhaven maakt hiervan dan onderdeel uit. Op het moment van definitieve inwerkingtreding van de gunning zal bekeken moeten worden in hoeverre de huidige risicoreserveringen (krediet en grondexploitatie) bijgesteld moeten worden. Naast het effect van de hierboven vermelde optimalisaties en indexaties dient dan ook gekeken te worden naar de nog te maken kosten tijdens de fase van de gunning tot aan de start van definitieve uitvoering van het werk.

Risico's

Voor het project is een risicodossier opgesteld waarin de volgende onderdelen zijn opgenomen: aantal risico's zoals extra onderzoek, vertraging in de planning, extra uren organisatie en de risico's die in het addendum zijn genoemd.

De risico's komen nu vooral voort uit het stikstofdossier: er wordt geen Wnb-vergunning afgegeven, de bijdrage van de Provincie komt te vervallen en de raad gaat niet akkoord met de geïndexeerde aanneemsom. Voor deze risico's zijn beheersmaatregelen getroffen in de vorm van opschortende voorwaarden, waarmee het financiële risico wordt beperkt tot € 200.000 tot € 400.000 afhankelijk van de toepasselijke voorwaarde. Er bestaat slechts recht op één van deze bedragen; er kan geen sprake zijn van cumulatie als meerdere voorwaarden van toepassing zijn.

Stikstof

Op 30 april 2021 hebben wij voor het project insteekhaven een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb-vergunning) aangevraagd bij Gedeputeerde Staten (GS) vanwege stikstofdepositie ($> 0,00$ mol/ha/j) op verschillende Natura 2000-gebieden. De Wnb-vergunning is op 30 september 2022 namens GS verleend door de Omgevingsdienst

Brabant-Noord (ODBN). De Stichting Van GOL naar Beter (VGNB) heeft vervolgens beroep ingesteld tegen deze vergunning bij de rechtbank Oost-Brabant. Op 18 april 2024 heeft de rechtbank een tussenuitspraak gedaan.

De rechtbank heeft een aantal gebreken in de vergunning geconstateerd en GS de mogelijkheid geboden deze gebreken te herstellen. GS hebben aangegeven hiervan gebruik te willen maken en op 10 september 2024 heeft de ODBN namens GS een nieuw (positief) besluit genomen op de vergunning. De Stichting VGNB heeft op dit herstelbesluit gereageerd en de ODBN heeft daarop weer verweer gevoerd.

De rechtbank heeft partijen begin dit jaar gevraagd of en in hoeverre de Raad van State-uitspraak van 18 december jl. over intern salderen in hun ogen gevolgen heeft voor deze zaak. De ODBN heeft hierop gereageerd. De rechtbank zal nu bepalen hoe de zaak verder wordt behandeld. Mogelijk volgt er een nieuwe zitting of de rechtbank doet opnieuw een tussen- of een einduitspraak. Tegen een einduitspraak van de rechtbank staat hoger beroep open bij de Raad van State. De Wnb-vergunning heeft pas formele rechtskracht na een positieve einduitspraak van de rechtbank dan wel bij hoger beroep na uitspraak van de Raad van State.

Organisatie

Gedurende de fase tot de feitelijke start van de werkzaamheden zal het aanbestedingsteam operationeel blijven maar met een lagere bezetting en frequentie. Waar nodig wordt het werk aan de insteekhaven voortgezet en op het dossier stikstof wordt nu meer werk verricht.

Voor de realisatiefase (na definitieve gunning) wordt het organisatieschema aangepast:

- Uitvoeringsteam met projectleider civiele techniek, directievoering en toezichthouders.
- Projectteam met algemene projectleider, omgevingsmanagement, civiele techniek, financiële mandatering en planning en control).
- Wekelijks overleg projectleiding, civiel technisch projectleider en wethouder.
- Maandelijkse stuurgroep met de verantwoordelijke afdelingen (OBL en RBL) en managers.
- College en raad informeren en consulteren via regulier P&C-cyclus in Voor- en Najaarsbericht.

Tijd

Op dit moment is de voortgang afhankelijk van het al dan niet onherroepelijk worden van de verleende Wnb-vergunning. Zoals hiervoor vermeld, is dit dossier nu bij de rechtbank die daar binnenkort een uitspraak over gaat doen, waarna de mogelijkheid tot hoger beroep bestaat. Een concrete tijdsplanning is daarom nog niet te geven.

Informatie

Projectdossiers op deelonderwerpen (civiele techniek, risicodossier, omgevingsmanagement, stikstofdossier en communicatie), geven inhoudelijke informatie over het project. Daarnaast worden de eerder genoemde kwartaal- en voortgangsrapportages nu 2 maal per jaar, via de reguliere P&C cyclus in het Voor- en Najaarsbericht gepresenteerd.

Kwaliteit

De kwaliteitseisen van stakeholders (o.a. RWS, WBD, toekomstige exploitant) zijn opgenomen in het definitief ontwerp, de bestekken en in de selectie- en aanbestedingsleidraad.

Voor de uitvoeringsfase bevatten de contractstukken met de aannemer de geëiste en gewenste kwaliteitseisen waar men aan moet voldoen. Deze zijn ook o.a. opgesteld aan de hand van 4 EMVI-criteria: planning, waterveiligheid, risico's en projectcommunicatie.

Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL)

Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL)

Project: Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL).

Fase: Voorbereiding door aannemer.

Doel: Het verbeteren van de veiligheid rondom gevaarlijke op- en afritten en meer doorstroming van het verkeer op de A59 met behoud van de natuur, meer mogelijkheden voor recreatie en economische activiteiten en een betere leefbaarheid in de kernen.

Uitspraak Raad van State en voorbereiding raadsvoorstel

De Raad van State heeft nu ook geoordeeld dat de borging en de onderbouwing voldoende is en dat het project Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) uitgevoerd kan worden. In raadsinformatiebrief 024-25 is de raad over deze uitspraak nader geïnformeerd.

Momenteel wordt gewerkt aan een raadsvoorstel Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) voor de raad van 26 juni 2025.

Aangezien dit in dezelfde raads cyclus als dit Voorjaarsbericht 2025 wordt besproken, is nu hier geen GROTICK voor het GOL opgenomen.

Tussenvoorziening / opvanghotel

Tussenvoorziening / opvanghotel

Sinds 12 september 2022 vangen we Oekraïense vluchtelingen en statushouders op in het hotelgebouw aan de Bevrijdingsweg 1 in Sprang-Capelle. Op deze opvanglocatie hebben we: 231 plekken voor Oekraïense vluchtelingen en 35 plekken voor statushouders. De opvang op deze locatie loopt in ieder geval door tot 12 september 2026.

Met ingang van het Voorjaarsbericht 2023 wordt ten behoeve van de projectbeheersing door de gemeenteraad via de P&C-cyclus gerapporteerd als majeur project. Met deze rapportage kan de gemeenteraad vaststellen en controleren of het project tussenvoorziening / opvanghotel binnen de door haar vastgestelde beleidskaders ten uitvoer wordt gebracht.

In deze GROTICK-rapportage staat GROTICK voor:

- Geld.
- Risico's.
- Organisatie.
- Tijd.
- Informatie.
- Communicatie.
- Kwaliteit

Geld

De uitgaven van de opvang in het hotelgebouw in 2025 hebben we geraamd op € 10 miljoen.

De inkomsten bestaan uit een aantal componenten. Van het rijk ontvangen we een normbedrag voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in 2025 gaat het om € 48 per opvangplek per dag. Voor deze locatie ontvangen we € 4 miljoen. Oekraïense vluchtelingen die werken, betalen een eigen bijdrage aan de kosten van hun opvang. In 2025 verwachten we voor € 630.000 aan facturen te versturen aan de werkende Oekraïners die in het hotel verblijven. Statushouders die we opvangen in het hotel betalen voor de kosten van eten en drinken. Dit bedrag komt uit op € 458.000. Het totaal aan vergoedingen komt zo uit op € 5,1 miljoen.

Voor het tekort van € 4,9 miljoen doen we een beroep op de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Die garandeert gemeenten dat ze de voor opvang van Oekraïense vluchtelingen gemaakte kosten vergoed krijgen. Er zijn geen gevolgen voor de gemeentebegroting.

Voor de opvang van statushouders ontvangen we een vergoeding van het COA. We ramen die voor 2025 op € 666.000. De kosten voor eten en drinken brengen we hierop in mindering. Het resterende bedrag van € 209.000 storten we in de reserve integratie en huisvesting van noodverblijfsituaties

Risico's

We zien de volgende risico's:

1. Exit-strategie

We vangen nu een grote groep vluchtelingen en statushouders op in het hotel. Dit is een tijdelijke situatie die vooralsnog duurt tot 12 september 2026. Wanneer de opvang op deze locatie stopt, ligt er een aanzienlijke opgave om de Oekraïense vluchtelingen te begeleiden naar hun thuisland en/of hen op een andere locatie onderdak te bieden. (De statushouders zijn gekoppeld aan een gemeente en volgen de reguliere huisvestingsroute.) Dit vraagt vroegtijdig onderzoek en handelen om alternatieve huisvesting te organiseren.

2. Doorstroom statushouders

We zien dat het moeilijk is om voor statushouders passende woningen te vinden. Dit betekent dat gezinnen steeds vaker voor een langere periode in het opvanghotel verblijven. Alhoewel de kinderen alvast naar school gaan in Waalwijk en de volwassenen kunnen starten met inburgeren, is dit geen bevorderlijke situatie. Door statushouders in het hotel op te vangen, willen we ook de asielketen ontlasten. Wanneer er weinig doorstroming is, bereiken we dat doel in mindere mate.

Organisatie

In het opvanghotel werken we samen met het Rode Kruis, het hotel en de beveiliging. De gemeente voert de regie. De betrokken medewerkers namens de gemeente zijn hiervoor ingehuurd of vrijgemaakt. Deze inzet leidt niet tot organisatorische problemen in het gemeentelijke apparaat. De kosten van deze inzet vergoedt het rijk.

Tijd

De huidige overeenkomst met het hotel verloopt op 12 september 2025. Op 18 maart jl. besloot het college de opvang met een jaar te verlengen. De nieuwe einddatum is 12 september 2026. De brief hierover is hier te vinden: raadsinformatiebrief 030-25.

Informatie

Via de reguliere P&C-cyclus en op verzoek delen we de voortgang in het opvanghotel.

Communicatie

We hebben geïnvesteerd in het betrekken van inwoners bij de opvang in het hotel. Sinds de start hebben we 3 brieven aan inwoners gestuurd.

Kwaliteit

Uit onderzoek blijkt dat de vluchtelingen in de opvang zeer tevreden zijn. Zowel de statushouders als de Oekraïense vluchtelingen voelen zich veilig in de opvanglocatie, ervaren weinig stress en doen naar vermogen mee in de samenleving. Tot nu toe verloopt de opvanglocatie zonder noemenswaardige problemen.

Invoering Omgevingswet

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet officieel in werking getreden. We werken nu al een jaar met de nieuwe wetgeving. Er zijn enkele trajecten met een langere doorlooptijd, zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan. De volledige afronding van de implementatie

wordt voorzien in 2032, het moment waarop het omgevingsplan nieuwe stijl voor gemeente Waalwijk gereed moet zijn.

Op verzoek van de raad is met ingang van het Najaarsbericht 2023 een Grotick-rapportage toegevoegd voor het onderdeel Omgevingswet, met een toelichting op de aspecten geld, risico's, organisatie, tijd, informatie, communicatie en kwaliteit.

Geld

De stand van zaken van de reserve voor de Omgevingswet per start van 2025 was afgerond € 948.000. Voor het jaar 2025 zijn er voldoende middelen beschikbaar. Het gaat hier om kosten voor externe ondersteuning voor projectleiding, de omgevingsvisie, het omgevingsplan, externe bureaus, vervangende inhuur en communicatie. De opgedane ervaring met het werken aan het omgevingsplan nieuwe stijl maakt dat we vanaf 2026 komen met een nieuwe raming voor dit onderdeel. In de Kadernota 2026 hebben we hier reeds een voorzet voor gemaakt. Wat de eventueel structurele financiële effecten van de invoering van de Omgevingswet zijn is nog niet bekend, ook landelijk niet.

Risico's

Net als in de eerdere rapportages geldt nog steeds dat overschrijding van de vergunningstermijn een te benoemen risico is, dat zich tot nu toe nog niet heeft voorgedaan. Voor het nieuwe digitale stelsel zijn we afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen. De gemeente Waalwijk is aangesloten en voldoet aan alle beschikbare koppelingen. Tot op heden zijn er geen grote knelpunten ontstaan. De doelstelling van de Omgevingswet dat alles simpeler en sneller wordt, ligt nog in de toekomst. Dit geldt landelijk, en hangt ermee samen dat deze voordelen in beeld komen zodra het omgevingsplan nieuwe stijl gereed is.

Organisatie

Bij de invoering van de Omgevingswet zijn veel medewerkers betrokken en het betreft verschillende onderdelen. Een groot aantal implementatiewerkzaamheden zijn afgerond of belegd als regulier werk binnen de lijnorganisatie. Sommige onderdelen kennen een langere doorlooptijd. Door en voor het opstellen van het omgevingsplan nieuwe stijl komen nieuwe functies en rollen aan bod die voorheen nog niet bestonden. De verantwoordelijkheid hiervoor is belegd bij het lijn-management. Met oog op het integrale karakter en de samenhang tussen de verschillende Omgevingswet-onderdelen blijft de projectorganisatie nog deels in stand.

Wat betreft het opstellen van het omgevingsplan zijn we aangehaakt bij het VNG-provinciaal initiatief van SPRONG (Samen bouwen met Partners in Regio's aan Omgevingsplannen van Noord-Brabantse Gemeenten). Een samenwerking tussen verschillende Brabantse gemeenten om in samenwerking te komen tot bouwstenen voor lokale omgevingsplannen. Door samen te werken, gezamenlijke capaciteit te benutten en van elkaar te leren willen we effectief en efficiënt werken aan de bouwstenen voor een omgevingsplan. Het opstellen van het omgevingsplan nieuwe stijl zelf is een verantwoordelijkheid en actie van de gemeente zelf.

Tijd

De gemeente Waalwijk was op 1 januari 2024 klaar voor de invoering van de Omgevingswet. Ook de onderdelen uit de transitieperiode (omgevingsvisie en omgevingsplan) verlopen op schema.

Informatie en communicatie

Inwoners en bedrijven worden op verschillende manieren geïnformeerd over en ondersteund op de gevolgen van de Omgevingswet. De website is aangepast en wordt actueel gehouden, en er is een frontoffice voor vragen over ruimtelijke initiatieven.

Bij het opstellen van de omgevingsvisie wordt de raad en de samenleving op verschillende manier en momenten betrokken. Op 27 februari 2025 heeft de gemeenteraad het

Koersdocument Omgevingsvisie Waalwijk vastgesteld. Begin april loopt een tweede participatietraject over de omgevingsvisie. De opgehaalde inbreng wordt op 15 mei met de raad gedeeld. Via het participatieplatform van de gemeente 'Meedoen in Waalwijk' kunnen alle processtappen van de Omgevingsvisie Waalwijk worden gevolgd, door de interne organisatie en door de samenleving. Op dit platform staan de lopende participatietrajecten en vindt ook een terugkoppeling plaats van afgeronde stappen. Het participatietraject voor de omgevingsvisie wordt gevoerd onder de naam "De toekomst van Gemeente Waalwijk". Voor het onderdeel participatie onder de Omgevingswet staat op 5 juni een raadsbijeenkomst gepland. De raad wordt dan ook geïnformeerd over de samenhang tussen de verschillende Omgevingswet-instrumenten en de beleidscyclus.

Kwaliteit

De invoering van de Omgevingswet moet op de langere termijn effect gaan krijgen op de kwaliteit van de dienstverlening voor wat betreft integraliteit, participatie en deregulering. Dit zal wellicht onder anderen meer concreet vorm krijgen zodra het omgevingsplan nieuwe stijl het huidige omgevingsplan van rechtswege stap voor stap gaat vervangen.

Implementatie Samen Redzaam

Grotick

Het programma SamenRedzaam is aangemerkt als één van de majeure projecten van de gemeente.

De voortgangsrapportage maakt onderdeel uit van het Voor- en Najaarsbericht.

Onderstaand wordt per onderdeel van de GROTIK-methodiek een nadere toelichting gegeven op de stand van zaken.

Geld

Voor het programma SamenRedzaam is vanaf 2023 een bedrag van € 1,3 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de transformatie, van voorbereiding tot en met implementatie.

Implementatie koers	Beschikbaar vanaf 2023	Realisatie tm 24	Prognose 2025	Prognose 2026 e.v. jaren	Saldo
Tijdelijke formatie; vrijmaken zittend personeel en toevoegen expertise	600.000	271.563	177.280	151.157	0
Tijdelijke formatie ondersteunende teams	300.000	203.398	48.301	48.301	0
Opzetten en implementeren monitor Sociaal Domein	300.000	149.850	75.075	75.075	0
Opleiding, communicatie en onvoorzien	100.000	35.564	32.218	32.218	0
Totaal	1.300.000	660.375	332.874	306.751	0

In 2025 zetten we deze middelen in voor de uitvoering van de voorstellen die in december 2024 door het college zijn vastgesteld op basis van het implementatieplan SamenRedzaam. Het betreft onder meer de ontwikkeling van de sociale basis (zoals participatietrajecten en onderzoek naar een vierde ontmoetingsplek), de start van de wijkteams, de doorontwikkeling van impactgericht subsidiëren en de inzet op indicatievrije ondersteuning. Daarnaast worden valuecases uitgevoerd – bijvoorbeeld binnen het Stevig Lokaal Team – en zijn diverse projecten op het gebied van Zorg en Veiligheid gestart. Hiervoor is cofinanciering nodig, en is aanspraak gemaakt op rijksmiddelen. Bij alle inzet wordt bekeken of dit financieel zo efficiënt mogelijk kan worden ingericht.

Omdat het zwaartepunt van de implementatie in 2025 en deels in 2026 ligt, is het van belang dat de beschikbare middelen ook in die periode beschikbaar blijven. De financiële vertaling van het implementatieplan is opgenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de begroting 2025 e.v., het Najaarsbericht 2024 en de jaarrekening 2024.

Bij elk P&C-product blijven we hierover rapporteren, met als uitgangspunt dat er géén aanvullende middelen worden aangevraagd voor deze transformatie.

Risico's

Bemensing:

De implementatie vraagt om specifieke expertise die niet binnen de organisatie beschikbaar is, zoals op het gebied van business control, community building, impactgericht subsidiëren en data-analyse. Daarnaast zijn voor het voorliggend veld nieuwe type professionals nodig, zoals gezinscoaches voor het Team Jeugd en Gezin. Het aantrekken en inwerken van deze professionals kost tijd.

Overgang naar indicatievrije ondersteuning:

De transformatie van geïndiceerde zorg naar indicatievrije ondersteuning vraagt aanpassingsvermogen van zowel de organisatie als samenwerkingspartners. Vooral binnen het jeugddomein bestaat er financieel risico, aangezien deze zorg regionaal wordt ingekocht en afgerekend. Niet-benutte middelen worden pas na afsluiting van het boekjaar terugontvangen. We beïnvloeden de instroom naar geïndiceerde zorg deels en sturen hierop actief via onze regionale rollen.

Werkdruk:

De transformatie vindt plaats naast reguliere werkzaamheden, wat leidt tot capaciteitsdruk. De combinatie van veranderopgaven en bestaande werkdruk vertraagt het tempo, al zien we dat de voortgang stabiel blijft. Concrete activiteiten helpen om de uitvoerbaarheid en betrokkenheid te vergroten.

Autonome ontwikkelingen en financiële onzekerheden:

Op ontwikkelingen zoals dubbele vergrijzing, zorgcomplexiteit, indexaties en rijks- of regionale beleidswijzigingen hebben we beperkt invloed. Deze kunnen het sociaal domein structureel financieel belasten en worden nauwlettend gevolgd.

Organisatie

We bouwen aan een organisatie die minder leunt op geïndiceerde zorg en meer op laagdrempelige ondersteuning vanuit het Stevig Lokaal Team. Alle niveaus ontwikkelen zich conform het implementatieplan. De organisatieontwikkeling sluit aan op de inhoudelijke aansturing binnen het Domein Mens en Samenleving. Het programma SamenRedzaam wordt hierin uiteindelijk structureel geborgd.

Tijd

De implementatieperiode is 2024 t/m 2027. De planning op hoofdlijnen ziet er als volgt uit:

Proces op hoofdpijnen

Opdracht eerste 3 maanden (april – juni):

- Gericht op analyse en inventarisatie

Opdracht tweede 3 maanden (juli – september):

- Gericht op analyse en inventarisatie
- Gericht op planvorming

Opdracht derde 3 maanden (oktober – december):

- Gericht op planvorming
- Gericht op voorbereiden implementatie

2025:

- Start volledige implementatie

2026:

- Implementeren en bijsturen

2027:

- Bijsturen, evalueren, borgen

Voor 2025 hebben we een uitvoerige planning gemaakt zodat we de voortgang goed kunnen volgen

Informatie en Communicatie

Interne communicatie

De nadruk heeft het afgelopen jaar voornamelijk op intern gelegen. De uitwerking betekent veel voor de medewerkers. Het betekent meer dan een andere manier van werken. Soms betekent het zelfs een nieuwe functie of werkplek. Hier is veel aandacht voor. Het afgelopen jaar, maar zeker ook nog de komende tijd nu de projecten concreter worden en daadwerkelijk worden uitgerold.

We maken gebruik van de intranetomgeving en digitale nieuwsbrieven. De belangrijkste communicatievorm is lijncommunicatie, via de afdelingshoofden en coördinatoren. De volgende groepen worden doorlopend geïnformeerd en/of geraadpleegd:

Gemeenteraad	1x per kwartaal
College	1x per kwartaal
Sociale Adviesraad	1x per kwartaal
Interne teams	doorlopend
Stuurgroep	1x per kwartaal
Programmateam	1x per 2 weken
Werkgroepen	1x per 2 weken
Kartrekkers werkgroepen	1 x per maand

Externe communicatie

Communicatie moet passen bij de doelgroep die we willen aanspreken. Deze doelgroep is per project dat vanuit Samen Redzaam wordt uitgevoerd anders. De communicatiestrategie is daarom op hoofdlijnen. De communicatiestrategie is de basis voor alle projecten die vanuit Samen Redzaam worden opgestart. Per project worden concrete communicatieplannen uitgewerkt. De communicatie rondom het programma Samen Redzaam beweegt mee met de inhoud van het programma. Hoe meer de inhoudelijke projecten en interventies vorm krijgen, hoe scherper we ook de bijbehorende communicatie kunnen vormgeven.

Partners in het sociaal domein blijven we meenemen met digitale nieuwsbrieven en vooral in de warme directe contacten via medewerkers van de gemeente. Ook organiseren we in 2025 weer een netwerkbijeenkomst.

Communicatie richting inwoners pakken we op als het de inwoners ook echt raakt (of op termijn gaat raken) en dus relevant is. Denk aan participatie in de wijken. Dit kan kleinschalige communicatie zijn in één-op-één gesprekken, maar ook breder via andere communicatiemiddelen. Dit wordt in het project bepaald, passend bij de doelgroep en opgave. Bij elk onderdeel van Samen Redzaam wordt de communicatieadviseur betrokken.

Kwaliteit

In het programma is beheersing geborgd vanuit het perspectief van de inwoner. We geven inwoners meer regie en ruimte om ondersteuning mede vorm te geven. Dat zien we terug in innovatieve initiatieven als community building, de doorbraakmethodiek en participatie in de wijken, evenals in de inrichting van het wijkteam en het Stevig Lokaal Team.

Om de effectiviteit te monitoren werken we met valuecases en gerichte businesscases, bijvoorbeeld gekoppeld aan Team Jeugd en Gezin, De Kazerne, en indicatievrije dagbesteding. Ook het Stevig Lokaal Team krijgt een eigen businesscase.

5. Begrotingswijzigingen 2025

Begrotingswijzigingen 2025

Begrotingswijzigingen 2025 (in samenhang met) Voorjaarsbericht 2025

8e begrotingswijziging 2025: periodieke raadswijziging 2025-1

In samenhang met het Voorjaarsbericht 2025 wordt de raad voorgesteld de 8e begrotingswijziging 2025 vast te stellen. Geheel conform de richtlijnen zijn hierin budgettaire neutrale aanpassingen op de begroting 2025 verwerkt die programma-overstijgend zijn. De mutaties zijn op de begrotingswijziging toegelicht.

13e begrotingswijziging 2025: Voorjaarsbericht 2025

Door middel van de 13^e begrotingswijziging 2025 worden de financiële afwijkingen uit het Voorjaarsbericht 2025 verwerkt. De recapitulatie van financiële afwijkingen leidt tot een nadelig resultaat voor de begroting 2025 van (afgerond) € 1.600.000. Rekening houdend met financiële uitgangshouding 2025 van voordelig € 3.249.000 voorafgaand aan het Voorjaarsbericht 2025 wordt voor 2025 een voordelig resultaat verwacht van € 1.649.000.

6. Kredieten

Kredietvoorstellen

Toelichting op de kredietvoorstellen

Kredietuitgaven onder druk door recente marktontwikkelingen

Nog steeds leiden (recente) marktontwikkelingen en de inflatie momenteel tot sterk stijgende kosten voor grond- en bouwstoffen en soms ook tot vertraging in de uitvoering van de investeringen. Momenteel lopen investeringen op een groot aantal kredieten. De effecten van de recente marktontwikkelingen en de inflatie op deze kredieten worden nauw gevolgd. Toch bestaat het risico dat niet bij alle kredieten binnen het door de raad beschikbare bedrag gebleven kan worden. Mocht zich dit voordoen dan zullen wij de raad hierover zo snel mogelijk informeren.

Beoordeling kredieten

In het kader van de Jaarrekening 2024 is beoordeeld welke kredieten afgesloten kunnen worden. In dit Voorjaarsbericht zijn in 2 delen overzichten van af te sluiten kredieten opgenomen: af te sluiten IUP (Integraal Uitvoeringsprogramma) kredieten en af te sluiten overige kredieten.

Van het IUP is daarnaast nog een overzicht van alle nog lopende kredieten opgenomen, met een korte aanduiding van de stand van zaken.

Voorstellen kredieten

1. Verschuiving in kredieten speeltoestellen

In de Kadernota 2025 is voor drie jaar vanaf 2025 budget ter beschikking gesteld voor het onderhouden/vervangen van speellocaties. Gelet op de voortgang die nu gemaakt wordt, is het krediet voor 2025 voor de zomer volledig besteed. En dient er tot het najaar gewacht te worden om verder te kunnen met de voorbereiding voor 2026. Daarom wordt voorgesteld om het krediet in 2025 op te hogen met € 340.000 tot € 900.000 en dit in mindering te brengen op het krediet uit jaarschijf 2027 (dit krediet gaat dan van € 900.000 naar € 560.000) . De verdeling wordt daarmee als volgt.

Jaar	Investeringsbedrag (was)	Investeringsbedrag (wordt)	Mutatie	
2025	560.000	900.000		+
340.000				
2026	900.000	900.000		
0				
2027	900.000	560.000		-
340.000				

Het effect van deze verschuiving is dat voor € 340.000 2 jaar eerder eerder wordt gestart met de afschrijvingen.

In 2027 leidt dit tot € 27.000 aan extra kapitaallasten en in 2028 zijn deze lasten € 28.000 extra; vanaf 2029 is er geen verschil. Dit is opgenomen in het samenvattend overzicht van hoofdstuk 2 van het Voorjaarsbericht.

Voorstel is dus om het krediet in 2025 op te hogen met € 340.000, dit in mindering te brengen op de toevoeging vanuit jaarschijf 2027 en het (incidentele) verschil in de kapitaallasten voor twee jaar te verwerken in de meerjaren begroting 2025. Hiervoor is in het raadsvoorstel Voorjaarsbericht 2025 een beslispunt opgenomen.

2. Herschikking vervangingsinvesteringen buitensport

In 2026 staat de renovatie van de toplaag van de atletiekbaan (ACW) op het programma. Het Sportbedrijf wil deze renovatie in 2026 gaan uitvoeren, tezamen met de vervanging van het hoofdveld van KMHC Waalwijk. Voor de atletiekbaan zijn voldoende middelen aanwezig (€ 861.830, incl. BTW). Dat is niet het geval voor het hoofdveld van KMHC Waalwijk (€ 351.000, incl. BTW). Doordat het veld nog is voorzien van een rubber/lava-combinatie moet deze (wettelijk) in zijn geheel worden vervangen. Hierdoor vallen de kosten hoger uit, dan de voorziene vervanging van alleen de toplaag.

Het voorstel is de twee vervangingsinvesteringen te combineren, zodat er voldoende middelen beschikbaar zijn om beide projecten uit te voeren. Voor de renovatie van de atletiekbaan gaat het om een bedrag van € 375.000, incl. BTW. Voorgesteld wordt het

resterende deel van € 837.830, beschikbaar te stellen voor de renovatie van het hoofdveld van KMHC Waalwijk.

Aangezien de afschrijvingstermijn van beide investeringen gelijk is, heeft dit voorstel geen financiële consequenties.

Krediet	Investeringsbedrag (was)	Investeringsbedrag (wordt)	Mutatie
7531195	351.000	837.830	
+ 486.830			
7951107	861.830	375.000	
- 486.830			

In het raadsvoorstel Voorjaarsbericht 2025 is deze herschikking van kredieten als beslispunt opgenomen:

Het kredietbedrag van 7531195 Renovatie hoofdveld KMHC ophogen met € 486.830 en het krediet 7951107 VI 2026 Atletiekbaan ACW verlagen met € 486.830 tot € 375.000.

3. Renovatie grassportvelden

Vanwege een herschikking in de prioritering wordt voorgesteld om in 2025 het tweede veld van vv Waspik te renoveren in plaats van het hoofdveld van Sv Capelle. Onderzoek laat zien dat de toplaag van het tweede veld van vv Waspik harder aan een renovatie toe is, dan het hoofdveld van sv Capelle.

Voorgesteld wordt de namen van de reeds beschikbaar gestelde kredieten aan te passen van SV Capelle naar VV Waspik. In het raadsvoorstel Voorjaarsbericht 2025 is hiervoor een beslispunt opgenomen. Dit betekent dan:

Was	Wordt
7531249 SV Capelle renovatie veld 1	7531249
VV Waspik renovatie veld 2	
7531250 SV Capelle drainage veld 1	
7531250 VV Waspik drainage veld 2	
7531251 SV Capelle Klimaatadaptieve maatregelen veld 1	7531251 VV Waspik
Klimaatadaptieve maatregelen veld 2	

Aangezien de bedragen hetzelfde blijven, heeft dit voorstel geen financiële consequenties. In het MeerJarenOnderhoudsPlan zullen deze velden worden gewisseld. Renovatie van de velden SC Capelle staat nu op de planning voor 2029. De betrokken verenigingen zijn hiervan op de hoogte gesteld.

4. Krediet nieuwbouw KC Meerdijk

€ 6.971.000	Beschikbaar krediet
€ 140.000	Aangekondigde (RIB 085-24) overschrijding i.v.m. netcongestie van afgerond 2%
€ 253.000	Prognose aanvullende overschrijding van afgerond 3,6%
€ 7.364.000	Totaal uitgaven

De nieuwbouw van Kindcentrum Meerdijk is gereed en is na de meivakantie in gebruik genomen. Voor de bouw van het Kindcentrum is door de raad een krediet van in totaal € 6.971.000 beschikbaar gesteld: een voorbereidingskrediet van € 280.000 (raadsbesluit d.d. 4 maart 2021) en een bouwkrediet van € 6.691.000 (raadsbesluit d.d. 21 september 2023).

A. Netcongestie

De financiële consequenties van het tijdens de bouw ontstane netcongestieprobleem (meerkosten ad € 140.000) zijn toegelicht in de raadsinformatiebrief van 25 september (RIB 085-24).

B. Aanvullende overschrijding

Voor wat betreft de resterende overschrijding ad € 253.000 het volgende.

Kindcentrum Meerdijk is een duurzaam en in Waalwijk het eerste biobased losmaakbare schoolgebouw. Ook het realiseren van de nieuwbouw met een bouwteam was nieuw. De inschatting was dat door het werken met het bouwteam, waarbij in de voorbereiding nadrukkelijk is stilgestaan bij de kosten, kwaliteit en efficiency van het bouwplan er tijdens de realisatiefase geen discussie over meerwerk zou ontstaan. Met het oog hierop is in het krediet voor wat betreft de bouwkosten géén rekening gehouden met een post onvoorzien. Gedurende de bouw zijn we (naast het meerwerk voor de netcongestie) echter wel geconfronteerd met meerwerk als gevolg van aanpassingen van het plan die vooraf niet voorzien waren. In totaal gaat het om een bedrag van € 215.000. Bijkomende algemene kosten (kosten aanvullende onderzoeken en extra werkzaamheden adviseurs) leiden tot een overschrijding van in totaal € 253.000.

Doordat het totaal van de beide overschrijdingen boven de 5% en meer dan € 50.000 is, wordt aan de raad voorgesteld een extra krediet van € 393.000 beschikbaar te stellen. Met ingang van 2026 leidt dit tot € 13.000 aan extra kapitaallasten (en wordt in de begrotingswijziging bij het Voorjaarsbericht 2025 als nadeel opgenomen). Dit is opgenomen in het samenvattend financieel overzicht van hoofdstuk 2 van het Voorjaarsbericht onder het beleidsveld 4 Onderwijs.

5. Krediet vervanging KCC

Bij de afdeling Publieke en Interne Dienstverlening staat het krediet 7960150 VI2024 vervanging KCC als vervangingsinvestering op basis van een aanschaf in het verleden. De omstandigheden zijn echter inmiddels gewijzigd. Waar het bellen voorheen gebeurde via een telefooncentrale is het tegenwoordig vervangen door het bellen via de cloud. Voor het bellen via de cloud worden jaarlijks licentiekosten in rekening gebracht. Daarom is het logisch om het krediet af te sluiten en om te zetten in een jaarlijks budget.

Voorstel is om het krediet VI2024 vervanging KCC van € 76.576 te laten vervallen en de kapitaallasten om te zetten in een jaarlijks budget.

Voor 2025 en 2026 is dit afgerond €16.000, in 2027 € 15.000, in 2028 € 16.000 en in 2029 € 13.000.

Deze budgettaire neutrale reeks is opgenomen in het samenvattend financieel overzicht van hoofdstuk 2 van het Voorjaarsbericht onder het beleidsveld 0. Bestuur en Ondersteuning.

Afgesloten kredieten IUP (Integraal UitvoeringsProgramma)

Overzicht afgesloten kredieten IUP op basis van jaarrekening 2024 en Voorjaarsbericht 2025

Omschrijving (toelichting)

Bij de jaarrekening 2024 is een aantal kredieten van het IUP (Integraal Uitvoeringsprogramma) afgesloten. Daarnaast wordt er nog 1 krediet nu bij het Voorjaarsbericht 2025 afgesloten. In onderstaand overzicht wordt per project het krediet en de uitgaven over de (afgelopen) jaren weergegeven. Een IUP-project kan uit meerdere sub-kredieten bestaan: wegen, verkeersmaatregelen, riolering en groen, in onderstaand overzicht wordt het totaal per project opgenomen.

In de laatste kolom "restant krediet" betekent een positief bedrag dat binnen het krediet is gebleven, bij een negatief bedrag is meer uitgegeven dan het beschikbare krediet. Getoetst is of de afwijking in de werkelijke uitgaven ten opzichte van het beschikbare krediet > 5% èn dan nog > € 50.000 afwijkt (deze grenzen komen uit de financiële verordening 2023 / nota waarderings- en afschrijvingsbeleid 2023).

Daarnaast is in de volgende paragraaf de stand van zaken van nog openstaande kredieten van het IUP (Integraal Uitvoeringsprogramma) weergegeven, met een korte toelichting per project.

Excel-tabel

In onderstaande tabel is een gespecificeerd overzicht opgenomen van in de jaarrekening 2024 afgesloten kredieten. Zie toelichting op de balans onder afgesloten kredieten > € 500.000.

Afgesloten investeringen IUP-kredieten	Begroot voor 2024	Begroot 2024	Totaal gevoteerd	Uitgav.voor 2021	Uitgaven 2021	Uitgaven 2022	Uitgaven 2023	Uitgaven 2024	Totale uitgaven	Rest kred
7950790-92 IUP17-18 Berckenrodeln/Liefrinkstr. GVV	8	0	8	146	109	-246	0	9	18	
7950851-53 / 60 IUP17-18 / IUP21/22 Akkerln-Drunenseweg	3.650	0	3.650	347	78	79	639	3.016	4.159	-
7950950-53 Restant IUP17/18 GVVP OW GRP Groen	1.533	0	1.533	0	137	298	34	5	473	1.
7951101-02 IUP19/20 St.Antoniusstraat OW GRP	1.199	0	1.199	209	96	62	683	818	1.867	-
7951121-22 IUP19/20 Kerkstr/vBrederodeln/Mollerln OW GRP	1.472	0	1.472	219	170	199	1.935	47	2.570	-1.
7951131-32 IUP19/20 Mr.KCoppellstr/DrVisserstr. OW GRP	482	0	482	32	36	26	618	38	751	-
7951151-52 IUP19/20 Orteliushn/Krayenhofln OW GRP	3.432	0	3.432	87	76	1.228	1.741	38	3.169	
7951300-02 IUP21/22 Wendelnesseweg West GVVP OW IWW	1.472	0	1.472	4	39	89	502	482	1.117	
7951320-23 IUP21/22 B.Wijnenstr/Brokkestr/Dall GVVP OW IWW	1.469	0	1.469	4	46	55	215	903	1.222	
7951401 IUP21/22 Historische bruggen OW	1.723	0	1.723	1	120	59	77	1.782	2.039	-
7951411 IUP21/22 Jan Stengebrug OW	250	50	300	0	9	34	51	291	385	
7951650 IUP23-24 kleine verkeerskundige aanpass	79	0	79	0	0	4	23	72	99	
7951660 IUP23-24 verbeteren omgeving school	39	0	39	0	0	13	0	33	46	
Totaal afgesloten IUP-kredieten	16.809	50	16.858	1.049	915	1.900	6.518	7.534	17.915	-1.

Afgesloten investeringen IUP-kredieten in 2025	Begroot voor 2025	Begroot 2025	Totaal gevoteerd	Uitgav.voor 2022	Uitgaven 2022	Uitgaven 2023	Uitgaven 2024	Uitgaven 2025	Totale uitgaven	Rest kred
7951560 IUP23-24 Mr. van Coothstraat/Margrietstraat	246	0	246	0	11	28	47	90	176	
Totaal afgesloten IUP-kredieten	246	0	246	0	11	28	47	90	176	

Omschrijving (toelichting)

Op basis van bovenstaande tabellen is per IUP-krediet gezien of de afwijking boven de 5% èn groter dan € 50.000 is. Van de kredieten waarvoor dat het geval is, zijn onderstaande nacalculaties opgenomen, met toelichting op over- en onderschrijdingen. Bedragen in de tabellen zijn afgerond op duizenden euro; dit kan soms tot kleine afrondingsverschillen leiden.

Excel-tabel

Afgesloten bij jaarrekening 2024

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7950851-53 / 60 IUP17-18 / IUP21/22 AkkerIn-Drunenseweg				
Raadsbesluit	IUP 17-18 / 21-22 - raad 22 september 2016 / 19 november 2020 - begrotingswijziging 2016-020 / 2020-022				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 3.649.936				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	3.650	3.303	3.225	3.146	2.507
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-347	-78	-79	-639	-3.016
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	3.303	3.225	3.146	2.507	-509
TOELICHTING					
De overschrijding op het krediet is veroorzaakt door meerwerk om te voldoen aan de milieuvergunning, aanpassingen in het kader van de bereikbaarheid en een in het werk geconstateerde vervuiling. De projecten GOL en uitbreidingsplan Akkerlanen hebben een negatieve invloed gehad op de voortgang van het project. Zo is het project 6 jaar later in uitvoering gekomen dan eerder voorzien was. De stagnatie heeft ervoor gezorgd dat er niet meer werd voldaan aan de subsidie voorwaarden. De eerder verkregen provinciale subsidie is daardoor terug betaald. Een enthousiaste groep leerlingen van SG De Overlaat heeft in de beginfase van het project actief meegedacht over de duurzame ontwikkeling van de Eikendonklaan. Hun ideeën en inzichten hebben daadwerkelijk invloed gehad op het uiteindelijke ontwerp, waarvan er enkele ook echt zijn uitgevoerd. Een van de resultaten is de aanleg van een omgekeerde drempel aan het begin van de Eikendonklaan. We hebben de stakeholders door middel van een online enquête via Hoplr gevraagd hoe zij dit project (van ontwerp tot uitvoering) hebben ervaren. Stakeholders zijn over het algemeen tevreden tot zeer tevreden over de communicatie, de inzet van een omgevingsmanager en het eindresultaat. De tevredenheid over de mogelijkheid om mee te kunnen denken in het ontwerp is wisselend, 40% heeft hier geen mening over. Ook de bereikbaarheid van de gemeente en de aannemer wordt wisselend gewaardeerd (40% goed, 40% niet goed/slecht en 20% geen mening). Totaal is het project 11% meer groen aangebracht dan de situatie voor de reconstructie.					

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7950950-53 Restant IUP17/18 GVVP OW GRP Groen				
Raadsbesluit	IUP 17-18 - raad 22 september 2016 - begrotingswijziging 2016-020				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 1.533.285				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	1.533	1.533	1.396	1.098	1.064
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	0	-137	-298	-34	-5
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	1.533	1.396	1.098	1.064	1.059
TOELICHTING					
Dit betreft het totaal restantbedrag van afgesloten kredieten waar een overschot resteert. Deze middelen zijn vrij te besteden binnen kredieten van het vastgestelde IUP (t/m 2023-2024). Zoals in het Najaarsbericht 2024 is gemeld, wordt dit restant-bedrag ingezet voor de overschrijding op het project 'IUP19-20 Kerkstraat/van Brederodelaan'. Zie					

Afgesloten bij jaarrekening 2024

toelichting hieronder bij dit project.

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7951101-02 IUP19/20 St.Antoniusstraat OW GRP				
Raadsbesluit	IUP 19-20 - raad 5 juli 2018 - begrotingswijziging 2018-009				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 1.199.436				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	1.199	990	894	832	149
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-209	-96	-62	-683	-818
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	990	894	832	149	-669
TOELICHTING					
De overschrijding op het krediet is hoofdzakelijk veroorzaakt door een onvoorziene grondvervuilingen en vele onbekende kabels en leidingen tijdens de rioolwerkzaamheden.					
Totaal is het project 66% meer groenvoorziening aangebracht dan de situatie voor de reconstructie.					

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7951121-22 IUP19/20 Kerkstr/vBrederodeln/MollerIn OW GRP				
Raadsbesluit	IUP 19-20 - raad 5 juli 2018 - begrotingswijziging 2018-009				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 1.471.718				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	1.472	1.253	1.083	884	-1.051
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-219	-170	-199	-1.935	-47
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	1.253	1.083	884	-1.051	-1.098
TOELICHTING					
De overschrijding op het krediet is hoofdzakelijk veroorzaakt door een onvoorziene grondwatervervuiling tijdens de rioolwerkzaamheden.					
Totaal is het project maar liefst 57 % meer groen aangebracht dan de situatie voor de reconstructie.					
Meerdere bewoners hebben laten weten dat ze over het algemeen tevreden zijn over het eindresultaat.					
Zoals in het Najaarsbericht 2024 is gemeld, wordt het restant-bedrag van kredieten 7950950-53 Restant IUP17/18 GVVP OW GRP (van € 1.069.000) ingezet voor de overschrijding op het project 'IUP19-20 Kerkstraat/van Brederodelaan'.					

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7951131-32 IUP19/20 Mr.KCoppelstr/DrVisserstr. OW GRP				
Raadsbesluit	IUP 19-20 - raad 5 juli 2018 - begrotingswijziging 2018-009				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 482.116				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x €	< 2021	2021	2022	2023	2024

Afgesloten bij jaarrekening 2024

1.000)					
Kredietbedrag	482	450	414	388	-230
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-32	-36	-26	-618	-38
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	450	414	388	-230	-268

TOELICHTING

Grootste deel van de overschrijding heeft betrekking op vertraging in de uitvoering.
De uitvoering heeft lang op zich laten wachten door stagnatie in renovatiewerkzaamheden van Casade, waardoor bouwkosten hoger zijn geworden dan voorzien was.
Het project is in de voorbereiding in nauwe samenwerking met de bewoners en woningbouw tot stand gekomen.
Totaal is het project maar liefst 55 % meer groenvoorziening aangebracht dan de situatie voor de reconstructie.
Bewoners zijn over het algemeen tevreden tot zeer tevreden over het eindresultaat.

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)

Kredietnummer / - omschrijving	7951151-52 IUP19/20 Orteliusln/Krayenhofln OW GRP
Raadsbesluit	IUP 19-20 - raad 5 juli 2018 - begrotingswijziging 2018-009 Extra krediet - raad 14 juli 2022 - begrotingswijziging 2022 - 015
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)
Kredietbedrag (in €)	€ 3.431.704
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting

FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	3.432	3.345	3.269	2.041	300
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-87	-76	-1.228	-1.741	-38
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	3.345	3.269	2.041	300	262

TOELICHTING

Op 14 juli 2022 is een extra krediet door de raad beschikbaar gesteld van € 1.014.000 voor de Berckenrodelaan / Orteliuslaan. Deze extra middelen waren nodig door de extreme stijging van de CBS GWW-prijsindex en de kosten voor de zuivering van het grondwater tijdens de uitvoering.
De onderschrijding is veroorzaakt doordat er minder verontreinigde grondwater is aangetroffen tijdens de rioolwerkzaamheden.
Totaal is het project 11 % meer groenvoorziening aangebracht dan de situatie voor de reconstructie.

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)

Kredietnummer / - omschrijving	7951300-02 IUP21/22 Wendelnessewg West GVP OW IWW
Raadsbesluit	IUP 21-22 - raad 19 november 2020 - begrotingswijziging 2020-022
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)
Kredietbedrag (in €)	€ 1.472.000
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting

FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	1.472	1.468	1.429	1.340	838
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-4	-39	-89	-502	-482
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	1.468	1.429	1.340	838	356

TOELICHTING

Afgesloten bij jaarrekening 2024

De onderschrijding is veroorzaakt door een voordelige aanbesteding van de voorbereiding alsook de aanbesteding van de uitvoering.
Totaal is het project 14 % meer groenvoorziening aangebracht dan de situatie voor de reconstructie.

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7951320-23 IUP21/22 B.Wijnenstr/Brokkestr/Dall GVVP OW IWW				
Raadsbesluit	IUP 21-22 - raad 19 november 2020 - begrotingswijziging 2020-022				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 1.468.882				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	1.469	1.465	1.419	1.364	1.149
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-4	-46	-55	-215	-903
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	1.465	1.419	1.364	1.149	246
TOELICHTING					
Er zijn geen noemenswaardige overschrijdingen of onderschrijdingen op de project te benoemen. We hebben de stakeholders door middel van een online enquête via Hoplr gevraagd hoe zij dit project (van ontwerp tot uitvoering) hebben ervaren. Stakeholders zijn over het algemeen tevreden tot zeer tevreden over de communicatie, de inzet van een omgevingsmanager en het eindresultaat. Totaal is het project 17 % meer groenvoorziening aangebracht dan de situatie voor de reconstructie.					

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7951401 IUP21/22 Historische bruggen OW				
Raadsbesluit	IUP 21-22 - raad 19 november 2020 - begrotingswijziging 2020-022				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 1.723.041				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	1.723	1.722	1.602	1.543	1.466
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-1	-120	-59	-77	-1.782
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	1.722	1.602	1.543	1.466	-316
TOELICHTING					
De overschrijding is veroorzaakt door onvoorziene werkzaamheden tijdens deze gespecialiseerde renovatiewerkzaamheden aan de meer dan 100 jaar oude bruggen.					

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7951411 IUP21/22 Jan Stengebrug OW				
Raadsbesluit	IUP 21-22 - raad 19 november 2020 - begrotingswijziging 2020-022				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 299.940				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x €)	< 2021	2021	2022	2023	2024

Afgesloten bij jaarrekening 2024

1.000)					
Kredietbedrag		300	291	257	206
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)		-9	-34	-51	-291
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	0	291	257	206	-85
TOELICHTING	De overschrijding is veroorzaakt door de extra dure onderzoeken en voorbereidingskosten dan vooraf waren voorzien.				

Afsluiten bij Voorjaarsbericht 2025

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7951560 IUP23-24 Mr. van Coothstraat/Margrietstraat				
Raadsbesluit	IUP 23-24 - raad 7 juli 2022 - begrotingswijziging 2022-011				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 245.979				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2022	2022	2023	2024	2025
Kredietbedrag		246	235	207	160
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)		-11	-28	-47	-90
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	0	235	207	160	70
TOELICHTING	De onderschrijding heeft hoofdzakelijk te maken met een andere zienswijze op het oorspronkelijke ontwerp. Enkel de kruising met de Margrietstraat is voorzien van een verhoogd kruispunt en de VRI is weggehaald. De oorspronkelijke opdracht was de verkeerslichten te vervangen door nieuwe. De verkeerslichten in de mr. Van Coothstraat blijven voorlopig in bedrijf tot de werkzaamheden bij De Els zijn afgerond. Na afronding van deze werkzaamheden zal worden gezien hoe deze kruising vorm wordt gegeven.				

Stand van zaken lopende investeringen IUP**Lopende investeringen**

In onderstaand overzicht wordt de stand van zaken weergegeven van alle nog lopende projecten van het Integraal Uitvoeringsprogramma (IUP) met een korte toelichting. Met ingang van het Voorjaarsbericht 2025 zijn nu ook de IUP-projecten uit het IUP 2025-2026 toegevoegd (raad 10 oktober 2024). Naar aanleiding van de berekening van het IUP 2025-2026 zijn een aantal lopende kredieten geïndexeerd met 20% in verband met de prijsstijgingen. Projecten die nagenoeg afgerond waren zijn niet geïndexeerd. Voor- en nadelen binnen het IUP mogen worden verrekend, zolang er binnen het in de meerjarenbegroting opgenomen totale jaarlijkse investeringsvolume en kapitaallasten gebleven wordt.

***Het begrote bedrag betreft het saldo van de raming, eventuele bijdragen van derden of andere baten zijn hiervan in mindering gebracht.**

Naam project	Begroot	Uitgaven (+)/Inkomsten (-)	Restant	Toelichting Voorjaarsbericht 2025
IUP21-22 Blyde Incomstenlaan	2.070	129	1.941	Project zal eind oktober 2025 afgerond zijn. Aansluitend worden in het najaar 2025 de groenvoorzieningen aangelegd. Hierna kan het krediet afgesloten worden.
IUP19-20 + 21/22 Groenewoudlaan	2.240	1.331	909	Project is eind april 2025 opgeleverd. Groenvoorzieningen zijn deels in het voorjaar aangebracht. De overige groenvoorzieningen worden in het najaar 2025 afgerond. Hierna kan het krediet afgesloten worden.
IUP21-22 Baardwijksestraat	1.757	304	1.452	Het project in fases verdeeld. Fase 1 (noord) zal eind oktober 2025 gereed zijn. Vervolgens zal de groenvoorzieningen in het najaar worden aangelegd. Fase 2 (zuid) is afhankelijk van de voortgang bouwproject Borksesticht. Verwachting is dat fase 2 in het najaar van 2026 kan starten.
IUP21-22 Taxandriaweg	4.226	295	3.931	Project zal in twee fases worden uitgevoerd. Uitvoering van de fase 1 is gestart en is naar verwachting eind april gereed. Vervolgens zal in het najaar de groenvoorzieningen worden aangebracht. Fase 2 zal in het najaar worden uitgevoerd. De groenvoorzieningen worden in het voorjaar van 2026 aangebracht.
IUP21-22 Winterdijk	482	405	77	Project is in twee fases uitgevoerd. Fase 1, het gedeelte voor het gemeentehuis, is gereed. Fase 2 zal worden uitgevoerd zodra de bouwactiviteiten van centrum entree Noord gereed zijn.
IUP23-24 Schrevelstraat/Raveschotstraat/Poolsestraat	4.571	391	4.180	Het definitief ontwerp is vastgesteld. De uitvoering start naar verwachting in het najaar van 2025 en duurt een jaar. Vervolgens zal de groenvoorziening in het najaar van 2026 worden aangelegd.
IUP23-24 Stadhoudersdijk	1.664	180	1.484	Het definitief ontwerp is vastgesteld. De uitvoering start eind augustus en is eind 2025 gereed. Vervolgens worden de groenvoorziening in het voorjaar van 2026 aangebracht.
IUP23-24 Schoolstraat Parallelweg Oost	1.244	498	746	Project is nagenoeg afgerond en kan in het najaarsbericht 2025 worden afgesloten.
IUP23-24 Centrumtree Noord	782	46	737	Het project start zodra de projectontwikkelaar aan de Winterdijk gereed is met de bouwactiviteiten in combinatie met fase 2 van de Winterdijk.
IUP23-24 Duinstraat/Kerkstraat	3.519	556	2.962	Het definitief ontwerp ontwerp is vastgesteld. De uitvoering start naar verwachting in het najaar van 2025 en duurt een jaar. Vervolgens zal de groenvoorziening in het najaar van 2026 worden aangelegd.
IUP23-24 Ambrosiusweg/Domela Nieuwenhuisstraat	4.334	282	4.053	Het project is in de voorbereidingsfase. Met het Waterschap en Enexis heeft afstemming plaatsgevonden over het verplaatsen van de waterloop en verleggen van een hogedrukgas leiding. Naar verwachting zal het project voorjaar 2026 worden uitgevoerd.
IUP23-24 Brug in Valkenvoortweg	2.274	278	1.996	Het project is in bouwteam en in nauwe samenwerking met de 2 waterschappen

***Het begrote bedrag betreft het saldo van de raming, eventuele bijdragen van derden of andere baten zijn hiervan in mindering gebracht.**

			voorbereid. Momenteel worden de benodigde vergunningen aangevraagd. De verwachting is dat uitvoering van de nieuwe verkeersbrug in combinatie met de fietsbrug eind juli gestart kan worden en eind oktober opgeleverd kan worden. Vervolgens kan het krediet worden afgesloten.
IUP23-24 Oude Maasweg/Hoogendoornweg	480	142	337 Het project is aanbesteed maar nog niet gegund aan de aannemer. De aanneemsom bleek veel hoger dan de krediet raming. Uit intern onderzoek bleek dat er een rekenfout is gemaakt in de kredietraming bij de vaststelling van het IUP 2023-2024. Hierdoor is een tekort van € 450.000 ontstaan om de aannemer opdracht te kunnen geven. De verwachting is dat het tekort gedekt kan worden uit overschotten op andere projecten binnen de huidige vastgestelde IUP's.
IUP23-24 Vrouwensvaartsestraat Noord	1.807	121	1.687 Het voorlopig ontwerp is gedeeld met de bewoners tijdens een inloopavond. Reacties zijn zoveel mogelijk verwerkt in het ontwerp en worden momenteel nog getoetst op uitvoerbaarheid. Medio mei 2025 kan het concept definitief ontwerp worden gedeeld met de bewoners. Uitvoering van de werkzaamheden staat gepland voor eind 2025.
IUP23-24 Bolderikstraat/Vekelstraat	3.182	199	2.983 Het voorlopig ontwerp is in februari 2025 tijdens een tweede inloopavond gepresenteerd aan bewoners en belangstellenden. Voor de Venkelstraat zal nog aanpassing komen in het concept definitief ontwerp en zal volgens eind april ter inzage worden gelegd. De uitvoering start naar verwachting in het 1e kwartaal 2026.
IUP23-24 Burgemeester de Goeylaan/van Vessestraat	1.787	234	1.553 De eerste inloopavond staat gepland voor juni 2025. De uitvoering start naar verwachting 2e kwartaal 2026.
IUP23-24 de Jonghestraat/Burgemeester van Heystlaan	989	130	860 De eerste inloopavond staat gepland voor juni 2025. De uitvoering start naar verwachting 2e kwartaal 2026.
IUP23-24 Winterdijk (Koesteeg Hoofdstraat)	204	522	-318 Studie naar zetting in de Winterdijk is afgerond. De gemeenteraad heeft op 3 april 2025 het uitvoeringskrediet vastgesteld. Het overschot op de voorbereidingskosten zal overgeboekt worden naar het uitvoeringskrediet.
IUP23-24 opstellen IUP	24	87	-64 Geboekte kosten t.b.v. voorbereiding nieuw IUP 2025-2028.
IUP25-26 Andoornstraat	649	4	645 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Averuitstraat	258	2	256 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Bremstraat	861	44	817 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het

***Het begrote bedrag betreft het saldo van de raming, eventuele bijdragen van derden of andere baten zijn hiervan in mindering gebracht.**

			ontwerp.
UP25-26 Kamperfoeliestraat	671	0	671 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Klaproosstraat	773	0	773 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Schoolstraat_Spoorstraat	247	38	209 De aanpassing van het Halvenzolenpad is eind vorig jaar opgeleverd. Project is nagenoeg afgerond en kan afgesloten worden bij het Najaarsbericht 2025.
IUP25-26 Stadhoudersdijk	94	0	94 Het definitief ontwerp is vastgesteld. De uitvoering start eind augustus en is eind 2025 gereed. Vervolgens worden de groenvoorziening in het voorjaar van 2026 aangebracht.
IUP25-26 Vrouwkensisvaartsestraat	94	0	94 Het voorlopig ontwerp is gedeeld met de bewoners tijdens een inloopavond. Reacties zijn zoveel mogelijk verwerkt in het ontwerp en worden momenteel nog getoets op uitvoerbaarheid. Medio mei 2025 kan het concept definitief ontwerp worden gedeeld met de bewoners. Uitvoering van de werkzaamheden staan gepland voor eind 2025.
IUP25-26 Wijnruitstraat	2.149	9	2.140 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Benedenkerkstraat	3.569	48	3.521 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Dijkstr Zomerdijksestoepe	451	5	446 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Heermanslaan	1.470	9	1.461 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Kleine verkeers aanpas GVVP	80	27	53 Er zijn verkeersmaatregelen op de Jan Strengbrug uitgevoerd tbv sluisverkeer A59 en verkeersmaatregelen op het industrieterrein Haven.
IUP25-26 Laageindse St_Molenvlietstraat	2.677	43	2.634 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 NoordstTempelierstraat	4.415	30	4.385 Het project is in voorbereiding. Momenteel worden verschillende inventarisatie onderzoeken uitgevoerd en worden de bewoners gevraagd mee te denken in het ontwerp.
IUP25-26 Van der Duinstraat	3.775	35	3.740 Het definitief ontwerp is vastgesteld. De

***Het begrote bedrag betreft het saldo van de raming, eventuele bijdragen van derden of andere baten zijn hiervan in mindering gebracht.**

				uitvoering start naar verwachting in het najaar van 2025 en duurt een jaar. Vervolgens zal de groenvoorziening in het najaar van 2026 worden aangelegd.
IUP25-26 Verbeteren omgeving scholenGVV	40	0	40	Er zijn nog geen projecten uitgevoerd of voorbereid.
IUP25-26 Nieuwevaart	1.008	0	1.008	De Nieuwevaart zal worden combineerd met het project IUP23-24 Schrevelstraat/Raveschotstraat/Poolsestraat.
IUP21/22 Mozartlaan	103	169	-66	Het project is afgerond, er dient nog een correctieboekings plaats te vinden. Vervolgens kan het krediet bij het Najaarsbericht 2025 worden afgesloten.
IUP23-24 Gansoyensest.tnvHaven 8 WEG	827	638	189	De onderschrijding is veroorzaakt door combinatie werkzaamheden met de toekomstige Rondweg Haven 8. Daardoor zijn de bouwkosten gunstiger uitgevallen. Het krediet kan bij het Najaarsbericht 2025 worden afgesloten.
Totaal	61.847	7.231	54.616	

Afgesloten overige kredieten

Overzicht afgesloten overige kredieten op basis van jaarrekening 2024

Omschrijving (toelichting)

Bij de jaarrekening 2024 is gezien welke kredieten afgesloten kunnen worden. Naast de eerder opgenomen afgesloten IUP-kredieten volgt hieronder een overzicht van de afgesloten overige kredieten (niet zijnde IUP). Het betreft 29 overige kredieten, waarbij de afwijkingen beperkt zijn.

In de laatste kolom "restant krediet" betekent een positief bedrag dat binnen het krediet is gebleven, bij een negatief bedrag is meer uitgegeven dan het beschikbare krediet. Getoetst is of de afwijking in de werkelijke uitgaven ten opzichte van het beschikbare krediet > 5% en dan nog > € 50.000 afwijkt (deze grenzen komen uit de financiële verordening 2023 / nota waarderings- en afschrijvingsbeleid 2023).

Excel-tabel

In onderstaande tabel is een gespecificeerd overzicht opgenomen van in de jaarrekening 2024 afgesloten kredieten.

Zie toelichting op de balans onder afgesloten kredieten > € 500.000. Hieronder zijn ook de afgesloten overige kredieten beneden de € 500.000 opgenomen.

Afgesloten overige kredieten / investeringen	Begroot voor 2024	Begroot 2024	Totaal gevoteerd	Uitgav.voor 2021	Uitgaven 2021	Uitgaven 2022	Uitgaven 2023	Uitgaven 2024	Totale uitgaven	Restant krediet
7210024 / 25 Terugkoop Brandweerkazerne Waspik (incl. grond)	0	893	893	0	0	0	0	874	874	19
7210173 / 74 Entree Centrum Noord (incl. groen)	923	0	923	0	0	369	539	15	923	0
7210308 VI2023 OVL masten vervangen	6	0	6	0	0	0	0	6	6	0
7210919 VI2020 Aanpassing zoutstrooier ZS29	28	-4	24	24	0	0	0	0	24	0
7423105 Voorberkred.verv.nw.RK bs Meerdijk	280	0	280	0	30	112	209	-68	283	-3
7423310 Voorber.krediet uitbreiding CBS de Brug	60	0	60	0	0	0	61	4	65	-5
7530006 VI2022 sportpakket verv.Recreatex	66	0	66	0	0	0	17	6	23	44
7diversen Toegang gemeentelijk vastgoed	144	0	144	0	0	0	112	36	147	-3
7530015 Aansluiting zwembad Olympia op warmtenet	562	0	562	0	0	3	611	-38	576	-14
7530016 VI2023 Kassa registratie systeem zwembad	33	0	33	0	0	0	0	15	15	18
7531013 VI2023 Beregeningshaspels	28	-28	0	0	0	0	0	0	0	0
7531075 Ledverlichting NEO Geen SPUK	0	65	65	0	0	0	0	34	34	31
7531189 VI2020 Toplaag Kunstgrasveld Gaard RWB	281	-281	0	0	0	0	0	0	0	0
7531230-34 NEO renovatie / drainage	83	-83	0	0	0	0	0	0	0	0
7531239-42 Baardwijk renovatie / drainage	0	78	78	0	0	0	0	55	55	23
7531247-48 SV Capelle renovatie klimaatadapt.maatregelen	0	40	40	0	0	0	0	33	33	7
7540018 VI2023 inrichting de Leest	68	0	68	0	0	0	32	37	69	0
7560030 Speelruimteplan speeltoestellen 2019/02	523	0	523	3	6	24	23	466	523	0
7560040-41 Vervanging bebouwing / hek Hertenkamp	113	0	113	0	0	0	105	8	113	-1
7560060-61 Cruyff Court vervangen toplaag / ondergrond	0	127	127	0	0	0	0	127	127	0
7721152 VI2018 Veiligheidshewerk Milieustraat	50	0	50	0	0	0	0	46	46	4
7722272 GRP16-20 Klimaatbestendige	957	0	957	682	122	60	143	28	1.035	-79

In onderstaande tabel is een gespecificeerd overzicht opgenomen van in de jaarrekening 2024 afgesloten kredieten.

maatregelen											
7722288 Relinen 2 rioolstr. vh hoofdriool A59	241	0	241	0	0	0	227	0	227	14	
7810030 Aanpassing Raadhuisplein 2	281	0	281	0	17	21	257	0	295	-14	
7960148 Toegang Gemeentehuis Waalwijk 2022/16	23	0	23	0	0	0	21	0	21	2	
7960263 VI2022 Midoffice elektronische diensten	301	-301	0	0	0	0	6	-6	0	0	
7960265 VI2023 software	116	0	116	0	0	0	16	31	47	69	
7960266 Inventaris cursuslokaal ICT	25	0	25	0	0	0	0	26	26	-1	
7960264 VI2023 hardware	239	0	239	0	0	0	117	131	248	-10	
Totaal afgesloten overige kredieten	5.429	506	5.935	709	176	589	2.493	1.867	5.833	102	

Omschrijving (toelichting)

Op basis van bovenstaande tabel is van de overige kredieten bezien of de afwijking boven de 5% èn groter dan € 50.000 is. Van de kredieten waarvoor dat het geval is, zijn onderstaande nacalculaties opgenomen, met toelichting op over- en onderschrijdingen. Dit betreft de kredieten:

- 7722272 GRP16-20 Klimaatbestendige maatregelen;
- 7960265 VI2023 software.

Bedragen in de tabellen zijn afgerond op duizenden euro; dit kan soms tot kleine afrondingsverschillen leiden.

Excel-tabel

Afgesloten bij jaarrekening 2024

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7722272 GRP16-20 Klimaatbestendige maatregelen				
Raadsbesluit	Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020 - raad 10 maart 2016 - begrotingswijziging 2016-005				
Uitvoering door	Realisatie beheer Leefomgeving (RBL)				
Kredietbedrag (in €)	€ 956.526				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de voorziening riolering				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag	957	275	153	93	-50
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)	-682	-122	-60	-143	-28
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	275	153	93	-50	-78
TOELICHTING					
Nadat het project GRP2016-2020 Klimaatbestendige maatregelen gereed was, is bij regenval een probleem naar voren gekomen betreffende een hemelwateraansluiting van een particulier. Dit is hersteld en heeft geresulteerd in extra uitgaven.					

Standaardformulier Nacalculatie (algemeen en financieel)					
Kredietnummer / - omschrijving	7960265 VI2023 software				
Raadsbesluit	Programmabegroting 2023, kredieten vervangingsinvesteringen / raad 10 november 2022				
Uitvoering door	Afdeling Informatie				
Kredietbedrag (in €)	€ 116.000				
Dekking	Kapitaallasten ten laste van de meerjarenbegroting				
FINANCIEEL (bedragen x € 1.000)	< 2021	2021	2022	2023	2024
Kredietbedrag				116	100
Af: uitgaven (kosten derden / sectorkosten)				-16	-31
Bij: inkomsten (bijdragen / subsidies)					
Saldo	0	0	0	100	69
TOELICHTING					
Sinds het toekennen van het krediet hebben meerdere leveranciers van gemeentelijke software hun licentiemodellen aangepast. In plaats van een traditionele eenmalige aanschaf (perpetuele licentie), verschuiven deze leveranciers steeds vaker naar een abonnementsmodel of SaaS-constructie (Software as a Service). Dit betekent dat de kosten voor het gebruik van de software niet langer in één keer worden voldaan, maar gespreid over een langere periode, meestal via een jaarlijkse of maandelijkse vergoeding.					